

DOSSIER No.: OD 1421

NAAM: C.P.N.- 1 MEIVIERING. 1949

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
3/4 '50	B	4/4									
9-11	Dis	11-11									
5/12-53	D	10/2									
10/6-54	Dis	-6 JULI 1954									
18 FEB. 1959	DS	19 FEB. 1959									
23 MEI 1965	DR/D	24 MEI 1965									
16 FEB. 1971	PRID	22 FEB. 1971									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD-1421

NAAM: CEN-1 MEIVIERING 1949

1 aangelegd op verzoek van P&B
acd-4b.3.5.49.H

I.D.Oostelijk Groningen.
Onderw: Inlichtingen.

Antw.op: Uw verzoek om inlichtingen
dd. 10-6-1949.No. 61446

Volgno.

H E H E I M

JULI 1949

AC 65600

Ter voldoening aan Uw verzoek om inlichtingen, vervat in nevensaangehaalde brief, moge ik U het volgende berichten:

1. Doeke ALLES, geb: te Finsterwolde, 6-8-1910, los arbeider, won: te OUDE-PEKELA, Wedderweg, 59, is een fanatiek lid van de C.P.N. Hij moet, zonder dat hij veel begrip van politiek heeft, als een gevaarlijke blinde volgeling worden aangemerkt. Hij is verslaggever van het dagblad "De Waarheid" en stnd als no. 4 op de kandidatenlijst bij de in 1949 gehouden gemeenteraadsverkiezing.
2. Freerk Jan ROZEVELD, geb: te Nieuwe-Schans, 5-4-1921, los arbeider, won: te OUDE-PEKELA, Wedderweg, 59, is een fanatiek lid van de C.P.N.
3. Abraham SCHRIK, geb: te Oude-Pekela, 12-5-1923, los arbeider won: te OUDE-PEKELA, Smalpaadje, 2, is een goed ontwikkeld, fel communist. Hij is lid van de C.P.N. en agitator. Hij is een zoon van Elze Schrik, communist, lid gemeenteraad Oude-Pekela.
4. Hendrik HARTMAN, geb: te Oude-Pekela, 19-10-1924, los arbeider won: te OUDE-Pekela, Harmoniewijk, 4, is een achterlijk persoon. Het is niet uitgesloten dat hij lid van de C.P.N. is, doch er gaat niets van uit.
5. De door U genoemde Jan NIEMAN, zal wel op een vergissing berusten. Dit zal moeten zijn Geert NIEMAN, geb: te Oude-Pekela, 27-8-1915, los arbeider, won: te OUDE-PEKELA, Hanekamp, 28. Dit is een zeer onbetrouwbaar persoon. Hij is fel communist, alhoewel hij weinig begrip voor politiek heeft. Voor de C.P.N. legt hij veel activiteit aan de dag.

I.D.Oostelijk Groningen.6-7-49

Volgens

25 JUNI 1949

64912

No. 1024.

Rapport inzake een door de C.P.N. op 1 Mei 1949 te Sliedrecht gehouden vergadering.

int 00244

XN

R A P P O R T.

A.C.D. Werkgr. Vern.

Naar aanleiding van een schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst, no. 61986, d.d. 10 Juni 1949, rapporteer ik, ARIJ MARTINUS GRAAFLAND, brigadier van gemeentepolitie te Sliedrecht, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, het navolgende:

"Op Zondag 1 Mei 1949 woonde ik bij een 1 Mei vergadering door de afdeling Rotterdam van de C.P.N. belegd in de zaal Thalia alhier.

door de voorzitter, genaamd J. Maliepaard uit Rotterdam, ggk.

de MG
Mol Weerts.

64912 dd 21/7/49
in Sliedrecht

De vergadering werd bijgewoond door ± 160 personen, afkomstig uit Sliedrecht, Giessendam, Hardinxveld en vermoedelijk ook uit Papendrecht. Het woord werd gevoerd door een spreker, die werd aangekondigd als zijnde genaamd Mombeerts. Hij lanceerde de gebruikelijke communistische leuzen, d.w.z. roemde de levensomstandigheden voor de arbeiders in Rusland en de daarmee verbonden Balkanstaten, waar volgens hem vrijheid heerst, hekeld de Nederlandse regering, inzonderheid de persoon van de minister-president Dr. Drees, die volgens de spreker oorlog voert in Indië, niet genoeg woningen bouwt en de kapitalisten in de hand werkt.

Betoogd werd dat de Nederlandse communisten nooit zullen strijden tegen het "vredelievende" Rusland. Een film werd getoond, waarin het Sovjet leger werd verheerlijkt.

Tenslotte werd een motie voorgesteld en aangenomen als in aangehaald schrijven vermeld.

Zonder twijfel is de ondertekenaar J. Maliepaard identiek aan de Rotterdamse communist Jan Maliepaard, geboren 4-4-1924, te Rotterdam.

De vergadering had een ordelijk verloop en ging rustig uiteen. Naar mijn mening waren vele bezoekers in hoofdzaak gekomen om de vertoonde film te zien. Niet allen gaven blijk van instemming met de motie. Aan het slot werd verzocht de internationale te zingen. Verscheidene personen zongen niet mee.

Terwijl genoemde motie werd voorgesteld en de internationale werd gezongen, verlieten reeds velen de zaal.

Waarvan door mij op de eed, afgelegd bij de aanvaarding mijner bediening, is opgemaakt, gedagtekend en ondertekend dit rapport.

Sliedrecht, 18 Juni 1949.

coll. R

De brigadier van gemeentepolitie

A. M. Graafland

B 61986
IIIr/IIIi 3

UITGEBOKT

10 Juni 9.

~~XXX~~

n.a.v. 61986 v.M.v.O. z.Co

GEHEIM

1 Mei vergadering

uit 00244

A.C.D.
Werkgr. Vern

Naar mij bekend werd, is door de voorzitter van de op 1 Mei 1949 te Uwert gehouden bijeenkomst van de C.P.N., met instemming van de aanwezigen, de volgende protestmotie gezonden aan Z.E. de Minister van Oorlog:

"De bezoekers van de 1e Mei-bijeenkomst der C.P.N.
" "De Waarheid" in het Thaliatheater te Sliedrecht
" protesteren met klem tegen de gevangenhouding van de
" twee jeugdige militairen Eric MOL en Pieter LANGENDIJK.
" Zijn er van overtuigd, dat hun gevangenhouding
" ongerechtvaardigd is en in strijd met onze demo-
" cratische wetten. Eisen uit dien hoofde hun on-
" middellijke invrijheidstelling.

" Sliedrecht, 1 Mei 1949

" De Voorzitter

" w.g. J. Maliepaard

Ik moge U verzoeken mij, met vermelding van de U bekende bijzonderheden, omtrent bedoelde bijeenkomst te doen inlichten, waarbij ik gaarne zal vernemen of de voorzitter J. MALIEPAARD identiek is aan de bekende Rotterdamse communist Jan MALIEPAARD, geb. 4-4-1924 te Rotterdam.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

J

J.G. Crabbendam

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
SLIEDRECHT.

a 64912

UITTREKSEL

Uit : 00244 R dan
Ag.no.: 63011
Voor : 001421

Verbinding

No. 700.

Onderwerp: Besloten kaderverg. CPN.

Datum ontvangst bericht: 19-5-49

Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.

Waardering bericht: Betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan:

Medewerkende instantie's: Gene.

Ondernomen actie: Gene.

27 Mei 1949.

Kort verslag van de besloten kadervergadering van de Communistische Partij Nederland (De Waarheid), district Rotterdam, gehouden op Vrijdag 13 Mei 1949, te 20 uur, in de foyer van Gebouw "Odeon", Gouvernestraat 50-72 te Rotterdam.

Aanwezig circa 100 personen, o.w. 25 vrouwen; de vergadering was per convocatie, welke in afschrift is aangehecht, aangekondigd.

Achter de bestuurstafel waren gezeten: Schalkers, J.P., Costerum, G., Geerlig's, J., en Maliëpaard, J.

Geerlig's, J., voornoemd, opent de vergadering met een kort welkomstwoord en geeft het woord aan Schalkers, J.P., voornoemd, die de bekende uiteenzetting geeft over de toestand in China, zegt hoe de zegevierende communistische legers aldaar geluk en vrijheid brengen, wijst op de toestand in Indonesië, waar Beel op last van de reactie is weggelopen en zegt dat juist bij de verkiezingsactie de situatie in Indonesië moet worden uitgebuit. Wij moeten de mensen vertellen dat het steeds onze eis is geweest de troepen terug te trekken en speciaal nu, door het grote aantal verliezen dat daar wordt geleden, zal deze eis ons grote stemmenwinst kunnen opleveren.

Schalkers, J.P. gaat dan de gebeurtenissen na van de 1 Mei-viering, zegt dat de eerste Mei wel als geslaagd kan worden genoemd, doch dat zij financiëel geen succes is geworden. Het slagen van de eerste Mei is niet te danken aan het werk van de afdelingen, daar in geen enkele afdeling een behoorlijke propaganda is gemaakt. In dien dit wel was geschied, zou zij financiëel ook een succes zijn geweest. Aan 1 Mei-bonnen is een bedrag afgerekend van Fl. 820,--; brochure's enz. moeten nog door vele afdelingen worden afgerekend. In 't kort gezegd komt het hierop neer, dat alle ~~afdelingen~~ opgedragen werkzaamheden slechts ten dele, of in het geheel niet zijn uitgevoerd. De fout schuilt hier bij de afdelingsbesturen, die getoond hebben geen organisatorisch talent te bezitten. Anderzijds mag het ook weer niet zo zijn dat het bestuur dag in dag uit in de weer is. Wij moeten meer kameraden tot ons trekken, zodat wij allen maar een avond per week er op uit behoeven te gaan. Het is op het ogenblik zo dat indien men een werker heeft aangetrokken, deze kameraad onmiddellijk zodanig

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam ..... C.P.N.-1 Mei-viering 1949.
Origineel in ..... OD 244 Fr. ..... Naam ..... C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. .... Ag.nr. 62411 ..... Aard van het stuk ..... 1 Mei-feest CPN afd.Zwaagwesteinde
..... Afz. .... R.P.Leeuwarden. .... Datum ..... Mei 49.

Op Maandag 2 Mei 1949 werd door de C.P.N. afdeling Zwaagwesteinde in "Ons Huis" te Zwaagwesteinde, gemeente Dantumadeel, het 1 Mei-feest gevierd.

Uitgetrokken door ..... G. .... Afd./Sectie ..... ACJ 4b. .... Datum 4.8.49
Op aanwijzing van .....

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam ..... C.P.N.- 1 Mei-viering 1949.
Origineel in ..... OD 244 N.H. .... Naam ..... C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. .... Ag.nr. 62406 ..... Aard van het stuk ..... Verg.CPN Purmerend 1.5.49.
..... Afz. .... Amsterdam ..... Datum ..... 18.5.49.

Op Zondag 1 Mei 1949 werd een openbare vergadering gehouden van de C.P.N. te Purmerend in de bioscoopzaal van N.H.SCHINKEL, Dubbele Buurt 16, Purmerend.

Uitgetrokken door ..... G. .... Afd./Sectie ..... ACD 4b. .... Datum ..... 9.8.49.
Op aanwijzing van .....

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam C.P.N. 1 Mei-viering 1949.
Origineel in ..... OD 844 N.H. ..... Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. .... Ag.nr. 62342 ..... Aard van het stuk 1 Mei-vergadering CPN Andijk.
..... Afz. R.P.Heilo. .... Datum 14.5.49.

Op Zondag 1 Mei 1949 te 20.00 uur heeft de afdeling
Andijk van de C.P.N. "De Waarheid" een vergadering
belegd in cafe BULKEMA te Andijk West.

Uitgetrokken door ..... G. .... Afd./Sectie ACD 4b. Datum 4.8.49.
Op aanwijzing van .....

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421. .... Naam ..... "1 Mei-viering C.P.N. 1949".
Origineel in ..... OD 244-N.H. .... Naam ..... "C.P.N.- Vergaderingen"- Noord Holland.
Volgnr. .... Ag.nr. 62341. .... Aard van het stuk ..... Verslag,
..... Afz. Blaricum. .... Datum 12.5.49.

1 Mei viering door de afdeling Laren (N.H.) en Blaricum
der C.P.N., gehouden te Blaricum op 1 Mei 1949 te 20.30
uur in de zaal, waarvan de eigenaar Ebele FABER, wonende
te Blaricum, Huizerweg 13.

Uitgetrokken door ..... J.H. .... Afd./Sectie ACD IV b. .... Datum 4.8.49.
Op aanwijzing van ..... B. III g.

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam 1 Mei-vieringen CPN 1949.
Origineel in OD 244 Gr. prov. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 62154 Aard van het stuk 1 Mei-feest afd. Appingedam, v.d.
C.P.N. en E.V.C. Afz. ID Oostelijk Groningen. Datum 11.5.49.

Op Zaterdag 7 Mei 1949 hebben de afdelingen APPINGEDAM van de C.P.N. "De Waarheid" en van de E.V.C., een 1 Mei-feest gehouden in zaal van Wijk te APPINGEDAM.
De ongeveer 70 aanwezigen werden verwelkomd door de voorzitter van de C.P.N., tevens raadslid voor deze partij van de gemeente APPINGEDAM, Jan BUITENKAMP te Appingedam.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 6.8.49.
Op aanwijzing van .....

GEHEIM.
=====

80/808.

12 Mei 1949.

Volmaakt

16 MEI 1949

ACD/62077

Op 1 Mei 1949 werd in het Waarheidsgebouw, gelegen aan de Akerstraat te Brunssum, een feestavond gehouden welke toegankelijk was voor leden van de C.P.N. Deze feestavond vormde het besluit van de dag waarop de Grote Mei-meeting had plaats gehad. De feestelijkheden duurden van 19.00- tot 24.00 uur. Er werd muziek gemaakt, gezongen en gedeclameerd en er bestond gelegenheid om te dansen.

Van ongeveer 21.00- tot 21.30 uur hield een der aanwezigen een toespraak. Hij begon met er op te wijzen, dat de toestand in de wereld geen aanleiding gaf om feest te vieren, want er dreigde volgens hem wederom oorlogsgevaar. Daarna ging spreker terug naar de tijd der Czaren, toen er nog op ongewapende mijnwerkers werd geschoten, hetgeen een algemene Meistaking tot gevolg had. De arbeiders ontvingen toen uiterst lage lonen, welk lot de arbeiders hier te lande ook thans beschoren is.

Spreker vervolgde zijn rede ongeveer als volgt:

"Hiertegenover staat dat onze Regering het Atlantisch Pact heeft getekend, hetgeen millioenen gaat kosten. De tweede wereldoorlog ligt ieder nog vers in het geheugen en men is weer bezig met het treffen van voorbereidingen voor de derde wereldoorlog. Deze zal gericht zijn tegen Rusland en de daarbij aangesloten landen. Het vuil dat in verband hiermede naar Nederland wordt gebracht, kan eruit gegooid worden op een manier zoals dit thans in China geschiedt. Het kapitalisme bereidt deze derde wereldoorlog voor welke verschrikkelijke gevolgen zal hebben voor de arbeiders, de vrouwen en kinderen. Men wil Nederland hierin betrekken. De kapitalisten willen het werkend volk nog meer in het ongeluk storten. Onze regering moet Hitler niets verwijten. Dat ze maar kijkt naar de methoden die zij toepast in Indonesië en naar de plannen die worden voorbereid tegen de Sovjet Unie. Om deze verschrikkelijke ramp te voorkomen moeten wij met de Sovjet Unie en andere democratische landen samenwerken. Daarom is het werk in de vakorganisaties zeer belangrijk b.v. in een Algemene Bond van Werkers in het Mijnbedrijf. Wij kunnen werkelijk trots zijn op deze eenheidsorganisatie, welke geboren is uit het verzet en waarbij noch geloof noch politieke gezindheid in aanmerking wordt genomen. Alle aanvallen welke op deze organisatie zijn gedaan zijn doorstaan. Daartegenover wil men thans de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie invoeren. Dit is een zuiver kapitalistische instelling, waarin de vertegenwoordigers van de kapitaalverschaffers zitting hebben. Professor Veraart beweert, dat dan geen vakorganisaties meer nodig zijn. Als het zover zou komen, dan zijn de heren kapitalisten ver genoeg en zullen zij lachen. Maar als professor Veraart meent dat het zover komt, vergist hij zich schromelijk, evenals de kapitalisten. De arbeiders mogen zich niet laten meesleuren om dergelijke doelstellingen te bereiken. Hiertegen moeten wij ons verzetten en het verzet in daden omzetten, door geregeld onze vergaderingen te bezoeken en manifesten te verspreiden. Indien er een aanslag wordt gepleegd op onze lonen zullen wij vechten en geen stap wijken. Daarbij stellen wij ons als voorbeeld het verzet tijdens het Czaristisch bewind. Dan geldt voor ons weer de leuze van de bezettingstijd: "Als de arbeider wil, staat het hele raderwerk stil." Wij zullen alles in het werk stellen om dergelijke ellende evenals die van een oorlog van ons af te wenden voor het behoud van vrouwen en kinderen. Daarom stemmen wij met de a.s. gemeenteraadsverkiezingen op de lijst van de

communisten. Ook deze verkiezingen zijn belangrijk. Wij behoeven maar te kijken naar het woningvraagstuk. Zo weet ik een geval in de "Egge-kolonie" te Brunssum, waar in één arbeiderswoning drie gezinnen zijn ondergebracht. Een van deze gezinnen slaapt met twee volwassenen en drie kinderen in één twee-persoons ledikant. Daartegenover staat de bezittende klasse. Deze bouwt mooie woningen en die wonen ook niet met negen man op een kamer. Hier in Brunssum zal en moet woonruimte worden gevorderd. Om dit te bereiken moeten zoveel mogelijk leden van de C.P.N. in de gemeenteraad zitting nemen. Daarom besluiten wij om vastberaden en met volle kracht te werken. Een voorbeeld voor ons is de Sovjet-Unie."

De persoon die deze toespraak hield is genaamd:

D.W. XI HORSELENBERG, Christiaan, geboren 11-2-13 te Hengelo, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Emma onder no. 6842, wonende te Brunssum, Bexdellestraat 29.

21 Ter kennis wordt gebracht, dat het Waarheidsgebouw in dit rapport genoemd, is gekocht door de Z.E.Heer Rouwet, pastoor van de parochie Langenberg onder de gemeente Brunssum. Dit gebouw zal worden ingericht als R.K. Verenigingsgebouw, zodra het door de huidige bewoners wordt ontruimd. De pastoor, die ook belast is met het bouwen van een kerk in genoemde parochie, verwacht inzake de verkoop van het Waarheidsgebouw felle critiek van de zijde der communisten. Hij is zelfs de mening toegedaan dat deze tot in de hoogste regeringskringen zal worden doorgevoerd. De aankoop van het Waarheidsgebouw is reeds gepubliceerd in het parochieel weekblad.

II

Nº 79.

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam C.P.N. 1 Mei-viering 1949.
Origineel in OD 244 N.H. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 62024 Aard van het stuk Verg. CPN afd. Westzaan.
Afz. Amsterdam Datum 10.5.49.

Op 1 Mei 1949 werd door de C.P.N., afdeling Westzaan, een bijeenkomst gehouden in hotel de Prins van Rudolf v/d Werff, aan de Kerkbuurt 40 te Westzaan.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie AC^D 4b. Datum 27.7.49.
Op aanwijzing van

30 Juni

9.

B 61941
IIIr/IIIi 3 2

XXXX
XXXX

n.a.v. 61941 v. Apeldoorn

GEHEIM

UITSEBOEKT

J. Nieuwenhuis

Te Uwer informatie heb ik de eer U te berichten, dat op 12 Mei 1949 te Hengelo voor de militaire dienst is gekeurd Johannes NIEUWENHUIS, geb. 28-10-1930 te Voorst, wonende te Terwolde 3.12, gem. Voorst.

Betrokkene is afkomstig uit een gezin, waarvan alle leden als communistisch georiënteerd bekend staan. Johannes bezocht het in Juli 1948 te Enschede gehouden "Waarheidsfeest". Hij nam op 1 Mei 1949 deel aan een bijeenkomst op de begraafplaats te Terwolde, waar een kranslegging plaats vond op de graven van in de oorlog gevallen communisten.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

L.L. van Laere

Aan de Heer
Hoofd Sectie III B
van de Generale Staf
Julianakazerne, Clingendaal
te
'S-GRAVENHAGE.

ONDERWERP: Communistische bedrijvigheid op
1 Mei 1949 in de gemeente VOORST.

Volno. 61941

12 MEI 1949

Naar aanleiding van bovenstaand onderwerp, moge ik U het volgende berichten.

In de avond van 29 en 30 April 1949 werden door leden van de C.P.N., afdeling Twello, op vrij grote schaal stroobiljetten verspreid, waarvan U één exemplaar hierbij gelieve aan te treffen.

Op 1 Mei 1949, omstreeks 10.-- uur, vond op de algemene begraafplaats te Terwolde, een kranslegging plaats, waarbij 21 personen tegenwoordig waren. Na de kranslegging trokken allen langs de graven van de gevallen communisten.

Onder hen bevonden zich vier personen die in dezerzijds en U reeds eerder toegezonden rapporten, nog niet zijn genoemd, t.w.:

1. Klaas JELLEMA, geboren 11 Maart 1925 te Apeldoorn, van beroep fabrieksarbeider, wonende te Terwolde, R.41, gemeente Voorst.
2. Cornelis van LIMBURG, geboren 22 Juni 1909 te Voorst, van beroep fabrieksarbeider, wonende te Terwolde, R.130, gem. Voorst;
3. Reinier LEIJENHORST, geboren 15 December 1923 te Voorst, van beroep smid, wonende te Terwolde, R.60, gemeente Voorst en
4. Gerharda Johanna van 't EINDE, geboren 25 Juli 1922, ~~inwonende~~ ^{te Voorst} inwonende echtgenote van Leijenhorst voornoemd.

Voor zover reeds bij onderzoek is gebleken, sympathiseren boven genoemde vier met het communisme, indien zij geen lid van die partij zijn.

In het bijzonder wordt hier de aandacht nog gevestigd op de U reeds bekende:

- x Johannes NIEUWENHUIS, geboren 28 October 1930 te Voorst, wonende te Terwolde, S.12, gemeente Voorst, die ook aan deze communistische plechtigheid deelnam.

Deze, behorende tot een geheel en actief communistisch gezin, moet op 12 Mei a.s. te Hengelo(O) voor de militaire dienst worden gekeurd.

In de namiddag van die dag, omstreeks 14.-- uur, werden circa 35 schoolgaande kinderen van communisten uit Twello, per autobus naar Deventer vervoerd, alwaar zij deelnamen aan het aldaar gehouden kinderfeest, georganiseerd door de C.P.N. te Deventer.

In de communistische optocht, die des avonds van die dag te Deventer plaats vond, liepen circa 20 communisten uit Twello verspreid in de stoet mede. Spandoeken of strijdleuzen werden door hen niet medegevoerd.

Dit 20 tal nam daarna ook deel aan het in de Schouwburg te Deventer gehouden 1 Mei feest, georganiseerd door de communisten.

De namen van deze zijn reeds eerder doorgegeven.

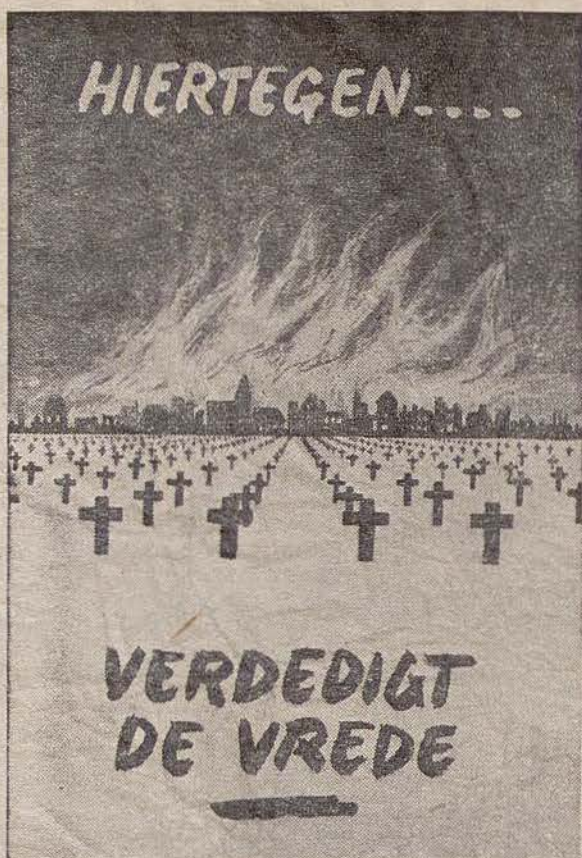
Apeldoorn, 8 Mei 1949.

*Alle vijf
aankomst*

Handwritten signature or initials.

Demonstreert op

1 Mei

Eenheid voor de Vrede!

Het Atlantisch Pact is oorlog!

Vrede! Woningen!

Geen huurverhoging!

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter diensttijd!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Delft.

2 Mei 1949.

Volans

12 MEI 1949

ACD/61886

Verslag van het op Zondag 1 Mei 1949, in de zaal van Van Mullem aan de Rotterdamseweg 110 te Delft gehouden kinderfeest georganiseerd voor kinderen van leden van de C.P.N. uitgaande van de Afd. Delft van de C.P.N.

Dit kinderfeest was georganiseerd door:

- × Mijntje Schepen, geboren te Rotterdam, 5 October 1897, gehuwd met M. van der Beek, wonende Barthuiserstraat 15 te Delft en
- × Wilhelmina Adriana Johanna van der Beek, geboren te Delft, 4 April 1919, gehuwd met H.A. van den Bosch, wonende Van Bleiswijkstraat 33 te Delft.

Als sneltekenaar trad op:

- × Cornelis BIJL, geboren te Delft; 6 Februari 1920, magazijnbediende, wonende Bagijnhof 7 te Delft.

De feestvergadering nam, te omstreeks 14.20 uur een aanvang. Allereerst werden er enige smalfilmen vertoont

- door: Willem Fredrik van OOSTEN, geboren te Delft, 23 Januari 1909, fotograaf, wonende Laan van Overvest 36 te Delft.

Vervolgens trad Bijl op als sneltekenaar, waarna hij de kinderen nog enige tijd bezig hield met een poppenkast.

Er werd door niemand gesproken.

Te omstreeks 17-.uur was de feestvergadering teneinde, nadat aan de uitgang aan elk kind een lolly werd uitgedeeld.

Aanwezig ongeveer 200 kinderen.

Zaalcapaciteit ongeveer 200 personen.

Aan de Heer Hoofd van de
CENTRALE VEIBIGHEIDSDIENST
te 's-GRAVENHAGE.

Verbinding No.:102

I

W... 20/49

No.:20

Datum:5 Mei 1949

Onderwerp: " Vergadering C.P.N.te Heiloo
van de afdeling Heiloo"

61008

Datum van ontvangstbericht:

Betrouwbaarheid berichtgever : Zeer betrouwbaar

Waardering bericht:

UITTREKSEL
Uit : 61008-1
Ag.no.: 61008
Voor: 22/49

Tevens bericht gezonden aan : a. Procureur-generaal fgd. Directeur van Politie
te Amsterdam...
b.....
.....

Medewerkende instanties :

Ondernomen acties :

Ik heb de eer U het volgende te rapporteren betreffende een op 1 Mei 1949 gehouden vergadering van de C.P.N., afdeling Heiloo, in café Kommer, Kennemerstraatweg no.:79. De zaalcapaciteit van dit café bedraagt 75 man. Voorzitter van de vergadering: Gerrit, Jan, Molenaar, geboren te Heiloo, 3 Januari 1909, wonende te Heiloo, Holleweg no.:22, beroep: metselaar; medewerkers: Cornelia, Catharina, Speur geboren Jonkers, geboren te Amsterdam, 27 Maart 1908, wonende te Heiloo, Holleweg no.:46 (declamatie); Pieter, Schilp, geboren te Wormerveer, 24 Januari 1896, wonende te Castricum, Duin en Bosch no.:12 (liedjes); Pieter, Klaas, Volkers, geboren te Oud-Karspel, 6 Augustus 1907, beroep: tuinder, wonende te Langedijk, Oud-Karspel No.:A.148 (spreker)-lid der C.P.N. en gemeenteraadslid voor die partij. In de zaal hingen portretten van Paul de Groot en Gerben Wagenaar, alsmede in rode letters de Leuzen: "Onze jongens naar huis" en "Leve het Socialisme". Ook waren er 2 exemplaren van een plakkaat, voorstellende een arm, boeien verbrekend, van welke arm de hand een brandende toorts draagt. Op dat plakkaat de woorden: 1 Mei, Rede.

Er waren 38 personen aanwezig, onder wie 10 vrouwen en 3 kinderen (jongens) en tevens 3 jonge mensen tussen 18 en 25 jaar, van wie één, een meisje van omstreeks 18 jaar oud, te oordelen naar het gesprek, dat zij voerde met een heer, blijkbaar haar vader, kinderverzorgster was oftewel daarvoor studeerde. De heer zei o.a. tot haar: "Of ga je dan naar Moskou om daar verder te ..... (het overige was onverstaabaar).

De vergadering werd gehouden in het Oud-Hollandse zaaltje van voormeld café, deze bijeenkomst had meer het karakter van een gezellig samenzijn dan van een officiële samenkomst. Voorzitter, spreker en overige medewerkers zaten min of meer apart aan een (aparte) tafel, terwijl de belangstellenden zich om een andere hadden geroepen of elders bijelkaar in het zaaltje zaten.

Om 20.15 uur opende voorzitter Molenaar de vergadering door de aanwezigen welkom te heten op deze 1 Mei-dag. Hij verzocht te beginnen met het zingen van de Internationale, waaraan allen voldeden, toen kondigde hij direct de heer Schilp uit Castricum aan, die onder begeleiding van zijn gitaar enkele liedjes zong, waarin hij de "reactionnaire krachten" hekelde en ook zei, dat de opbouw gesaboteerd werd. Verder zong hij over de Welter-Gerbrandy-kliek, die de "sabelslepers" de kans gaf hun spel weer te spelen. Hier kwam Indonesië weer aan de beurt. Over de USSR zong hij niet en maakte daarop ook geen enkele toespeling. Hij oogstte een dankbaar applaus. Vervolgens droeg mevrouw Speur-Jonkers voor: "Meer" van Adama van Schelte-

Bericht: -----
Bron : Betrouwbaar.
Inhoud : Betrouwbaar.
Actie : -----
Copie : *in 2 v. 4. 2.*

Volgno.

11 MEI 1949

ACD/61006

1 Mei-viering "C.P.N." Haarlem.

Des morgens omstreeks 9 uur arriveerden uit verschillende delen der stad groepen kinderen ter bijwoning van het Kinderfeest in het Gem. Concertgebouw.

De organisatorische leiding van deze ochtend was in handen van de "C.P.N." en het "A.N.J.V."

Als begeleiders der diverse groepen werden opgemerkt: Mevr. Waleveld; Cor van Alphen; Huug van Langen; Karel Winterink; Martin Gregoire Jr. en Bos Jr.

Om 19 uur formeerde zich op het Wilsonsplein de 1 Meistoet (± 200 personen), die zich via een vastgestelde route door de stad naar de Gem. Concertzaal begaven.

Behalve een aantal rode en rood-wit-blauwe vlaggen werden in de stoet een aantal spandoeken meegevoerd met de navolgende leuzen: "Leve de 1e Mei, de strijddag voor de Vrede; De Vrede voor alles; Leve de Sowjet-Unie, burcht van de vrede; Vrede, woningen, geen huurverhoging; Beter wonen, hoger lonen".

In de stoet werden opgemerkt: Hinfelaar en echtgenote; E. van Ommeren; Gerrit Mol; Jaap en Joop Wolff; van Schagen; Duyn; Brunot; Anna de la Rie-Briene; Femia de Jager; Landwehr Johann; Cees de Rover; Cor van Alphen; Mr. Proper; Mevr. Waleveld; Koopman; Hennevelt; Th. Stouten; Nijdam; Mevr. Gales; Martin Gregoire Jr.; Bos Jr; Cor Rusman; Theo Segerius; Schipper; Hommes; Oldersom; Schaafsma; Th. v. d. Pas; Willy Staphorst; I. Clarenburg; van Stralen; Remkes en echtgenote en B. Groenendaal.

Nadat de stoet in de Gem. Concertzaal was gearriveerd vond de 1 Mei-bijeenkomst plaats (openbaar). Behalve degenen die meegelopen hadden in de stoet waren ± 400 personen rechtstreeks naar de zaal gegaan, zodat het totaal aantal aanwezigen ± 600 personen bedroeg.

Medewerking aan de avond verleenden het Zangkoor "Morgenrood" (onder leiding van zekere Smulders uit Amsterdam); Willy Alberti (zang) en de pianist-accordeonist Nic Godart.

Het podium was versierd met vlaggen en bloemen (aangebracht door W. Bos, Gen. Cronjéstraat 119).

Achter de bestuurstafel waren gezeten: Gé Janse; Theo Segerius; Jacob Wolff; Mr. Proper; Gerrit Mol en de spreker van de avond; J. Hoogcarspel.

Nadat het "A.N.J.V." met vaandels en vlaggen de zaal was binnengemarcheerd en de aanwezigen staande de "Internationale" hadden gezongen, opende Jaap Wolff met enkele korte woorden deze bijeenkomst. Hij zeide o.m., dat oorspronkelijk als spreker voor deze avond was uitgenodigd Berend Blokzijl, doch dat deze aan de uitnodiging geen gehoor had kunnen geven, omdat hij thans meemarcheerde op het Rode Plein te Moscou (luid applaus).

Hierna was het woord aan J. Hoogcarspel. Hij wees de aanwezigen op de betekenis van de 1 Mei-viering, die niet alleen een dag van feest, doch tevens van strijd was.

Spreker hekelde de P.v.d.A. die deze dag verloochend heeft door de viering te verzetten op 2 Mei.

Via critiek op het Atlantisch Pact en de Indonesiëpolitiek belandde spreker bij de woningnood. Er was, volgens spreker, wel geld voor het bouwen van bankgebouwen te Rotterdam en de uitbreiding van de Rotterdamse haven, doch geen geld voor het bouwen van woningen.

Sprekende over het Wereldcongres voor de Vrede te Parijs, zei Hoogcarspel, dat, wanneer de regering een oorlogszuchtige politiek mocht gaan voeren, de C.P.N. dan een spaak in het wiel zou steken.

De communistische successen in China ten berde brengend zei spreker, dat hij hoopte dat de tijd mocht aanbreken, dat ook in Nederland "geshanghaïd" zou worden.

Spreker eindigde zijn rede met de opwekking om een krachtige propaganda te voeren voor de a.s. gemeenteraadsverkiezingen, opdat de C.P.N. sterk uit de bus zou komen.

Vervolgens oefende Gerrit Mol in een korte speech critiek uit op de gemeenteraadspolitiek waarbij hij vooral de woningbouw onder de loupe nam. Ook hij wekte de aanwezigen op krachtig propaganda te voeren voor de komende verkiezingen.

Jaap Wolff memoreerde dat op 6 Mei a.s. voor de Krijgsraad zullen terechtstaan de A.N.J.V.ers Eric Mol en Pieter Langendijk. Hij stelde voor een telegram te zenden waarin de vrijlating van deze jongens geëist werd.

Onder luid applaus stemden de aanwezigen met dit voorstel in.

Tevens sprak hij een woord van opwekking voor de ledenvergadering op 4 Mei '49, op welke vergadering de plannen voor te voeren propaganda voor de komende gemeenteraadsverkiezingen worden besproken.

Een tijdens de pauze gehouden collecte voor het propaganda-fonds bracht de somma op van f.194.98.

De gehele 1 Mei-dag had een rustig verloop. Incidenten deden zich niet voor.

Personalialia van in het rapport genoemde personen:

- X Waleveld, Catharina, Haarlem 20.5.1916;
- X Alphen van, Johanna Cornelia, R'dam 4.10.1897;
- X van Langen, Hugo, R'dam 3.8.1923;
- X Winterink, Carolus Johannes Jacobus, A'dam 12.8.1926;
- X Gregoire, Martien Jean, 14.8.1932;
- X Bosch, Dirk Jan Lucas, Haarlem 16.11.1934;
- X Hinfelaar, Leendert Carel, Haarl.meer 22.8.1911;
- X Hooijen, Johanna Margaretha, Haarlem 12.5.1915, echtgen.v.Hinfelaar;
- X Ommeren van, Eduard, Haarlem 7.10.1914;
- X Mol, Gerrit, Amersfoort 20.7.1898;
- X Wolff, Jacob, Bloemendaal 1.9.1923;
- X Wolff, Johan Frederik, Velsen 14.3.1927;
- Schagen, Nicolaas Leonardus, Haarlem 12.8.1878; -
- Duyn van, Arie Jan, Zandvoort 17.10.1902;
- Brunot,
- X Briene, Anna, Haarlem 9.2.1904, wed. van W. de la Rie;
- de Jager, Femia, Zwolle 22.11.1919; -
- Landwehr Johann, Albertus, Haarlem 24.9.1893; -

- X de Rover, Cornelis, Rotterdam 14.8.1896;
- X Proper, Michaël Dirk, Haarlem 21.2.1915;
- X Koopman, Hendrik, Haarlem 8.6.1903;
- X Hennevelt, Hendricus Cornelis, Haarlem 3.5.1904;
- X Stouten, Theunis, Haarlem 10.7.1918;
- X Nijdam, Pieter Sijtzes, Schoonhoven 17.6.1899;
Mevr. Gales, nadere gegevens onbekend.
- Rusman, Cornelis Maria, Heemstede 25.3.1907;
- X Segerius, Theodorus Jacobus, Watergraafsmeer 19.4.1915;
- X Schipper, Hendrik, Vlagtwedde 4.12.1912;
- X Hommers, Anthonius, Haarlem 14.11.1910;
- X Oldersom, Hendrik Anton, Amsterdam 10.9.1896;
- X Schaafsma, Wilhelmus Jacobus, Haarl. liede en Sp. woude 27.2.1911;
- X v.d. Pas, Jacobus, Middelburg 10.3.1913;
- Staphorst, Willy, Haarlem 10.2.1921;
- Clarenburg, Isaak, Antwerpen 20.1.1904;
- van Stralen, Anthonius Marius, Haarlem 25.6.1928;
- X Remkes, Gerardus, Utrecht 5.2.1895;
- Meeuwssen, Cornelis, Hilversum 19.7.1898; echtgen. van G. Remkes; -
- X Groenendaal, Hermanus Johannes; Haarlem 1.6.1901;
- X Janse, Gerardus Petrus, Haarlem 9.6.1904

Voorz. werden in de zaal nog de volgende personen opgemerkt:

- J. Raaphorst, Ant. v.d. Goesstraat 31; -
- Malipaard, Krom 28 A rd.; -
- Visser, Oranjestraat 40; -
- Everardus Fredericus Severijnse, Haarlem 21.3.1907; Oranjestraat 67; -
- W.F.L. Mugge, Leiden 5.7.1894, Verspronkweg 76 (leraar H.B.S. A.) -

A 4 Mei 1949.

Aan de:
Centrale Veiligheidsdienst
Astraat 68
's-Gravenhage.

UITTREKSEL

Uit : ... 04 488
Ag.no.: 61780
Voor : ... 04 1421

De 1 Mei-viering der C.P.N. verliep dit jaar tamelijk lauw. Opvallend was de slechte opkomst, vooral in de grotere bevolkingscentra. Desondanks bracht de "Hollandse Prawda" - zoals een Waarheids-acteur te Parijs zijn blad deze dagen aandiende bij de Sowjet-Russische schrijver Fadejew "enthousiaste cijfers.

De opkomst heette "verheugend groot". In werkelijkheid vertoonden de circa 80 openbare Mei-vergaderingen (Waarheidsopkomsten circa 100), in stad en land georganiseerd door de C.P.N., een bescheidener effect.

Ter bijeenkomst op het IJschubterrein in Amsterdam, waar Paul de Groot het woord voerde, waren volgens het Kamerlid Hest Gortzak 50.000 personen aanwezig. Het A.N.f. schatte het aantal op 10.000, "De Waarheid" op 55.000. De schatting dezerzijds lag tussen 15.000 en 20.000, van wie de helft vrouwen en 10% jongdi-ge personen. De C.P.N.-sprekers buiten Amsterdam hadden bijvoor- opdracht te spreken over 60.000 in de hoofdstad bijeengekomen demonstranten.

De 1 Mei-viering in Den Haag telde niet 5.500 belangstel- lenden (Waarheid) doch 2700. Honderden zi plaatsen bleven daar onbezet. In Enschede waren 2000 kameraden door de Waarheidsver- slaggever geteld. Er waren in feite bij de aanvang ongeveer 500 belangstellenden verzameld. Voor het einde was de helft reeds verdwenen. Nog andere Waarheidsopgaven, gevolgd door afwijkende schattingen dezerzijds voor enkele gemeenten zijn:

Dordrecht: 300 (150); Leiden: 450 (300); Alkmaar: "goed ge- slaagde bijeenkomst in het stedelijk muziekpark", geen aantal vermeld (160, tuincap. 2500); Beverwijk: 300 (275, zaalcap. 500); Leeuwarden: 300 (250, zaalcap. 600); Groningen: bijna 1000 (500 à 600, zaalcap. 1200).

In de gemeenten, waar de opkomst te gering werd geacht, gooide de redactie van het C.P.N.-blad er een stevig percentage bovenop.

Ook dit Meifeest werd ondergeschikt gemaakt aan het inter- nationale vredesoffensief der communisten. Het landelijke Mei- affiche verscheen derhalve met de slagzin "1 Mei-Vrede!".

De overige Mei-leuzen beheldden de desiderata: voor leens- verhoging en tegen de duurre, voor grootscheepse werking, voor de onmiddellijke terugkeer der 7 Decembar-dissie, de ter- rugtrekking van alle troepen uit Indonesië en geen verdere uit- zendingen. De sprekers bewogen zich zonder uitzondering rond deze thema's, waarbij velen wezen op het belang van de komende raadsverkiezingen. De Groot bracht in zijn rede te Amsterdam

"hulde aan de jongens in uniform die in de jeugddemonstratie
"vooraan gingen en verklaarde: 'Wij zijn trots op hen. Wij zijn
"er trots op, dat ook in de rijen van het leger steeds sterker
"te als wordt gehoord, een einde aan de broederstrijd te maken".

Tevoren had deze partijsecretaris der C.P.N. betoogd de
krachten te verdubbelen om de Nederlandse arbeiders en boeren-
zoons in Indonesië tegen uitputting en vernietiging te bescher-
men "waaraan zij door verblinde machtswellustelingen worden
"prijsgegeven".

Op 7 Mei, aldus De Groot zou de eerste afdeling Britse be-
zettingstroepen in Nederland aan land gaan. "Toen we ze nodig
"hadden om mee tegen de Duitsers te strijden in 1942, kwamen ze
"niet. (Is bedoeld 1940?). Maar nu komen ze en zullen hun intrek
"nemen in het beruchte Schalkhaar, In de nabijheid ligt het
"vliegveld Teuge, dat als basis voor atombommenwerpers zal wor-
"den gebruikt".

Hij vermaande tot eenheid om de vrede te verdedigen, en
riep arbeiders en intellectuelen van de Partij van de Arbeid op
om te ageren tegen het Atlantisch Pact "het werk van de Ameri-
"kaanse ex-minister Forrestal, die later krankzinnig is gebleken".

----- V E R S L A G -----

van de 1 Mei-vergadering der C.P.N., Afd. Zutphen, op 2 Mei 1949 in de zaal van het café D.D. Kelderman, Zaadmarkt 86 te Zutphen.

Zaalcapaciteit: 225 personen.

Aanwezig: pl.m. 200 personen.

Entrée: f 0.15.

Zaalversiering: Enige doeken aan de wand met de opschriften:
 "Vrede, woningen, geen huurverhogingen"; "De
 Waarheid, Volksblad voor werkend Nederland";
 "1 Mei/Vrede"; "Geld voor de jeugdbeweging";
 "Voorwaarts A.N.J.V. voor onze toekomst";
 "C.P.N. Afd. Zutphen. Tevens 3 foto's van Stalin.

Spreker: Benno Stokvis.

Te omstreeks 20.15 uur opent de secretaris v.d. C.P.N., Afd. Zutphen, genaamd Eduard Nieuwenhuis, geboren te Gorssel, 26 December 1927, wonende Bartheze 44 te Zutphen, de vergadering en sprak als volgt:-----

"Kameraden. Ik heet U allen hartelijk welkom op deze 1 Mei-vergadering. Omstandigheden noodzaakten ons deze vergadering thans, op 2 Mei 1949, te houden. De P.v.d.A. hield op 1 Mei j.l. niet haar vergadering omdat het een Zondag betrof doch dit is met ons niet het geval. In ons midden vertoeft thans een muziekvereniging van de partij, genaamd "Voorwaarts uit Deventer". Zij zien kans om met een zestal leden een goed stuk muziek te leveren. Het is nog wel een zeer jonge partij-vereniging waarbij nieuwe leden en donateurs welkom zijn. Ik roep U daarvoor op. Kameraden, ik hoop dat jullie hier een prettige 1-Mei-avond zult hebben".-----

Hierna speelde voormelde muziekvereniging "De Internationale", staande meegezongen door de aanwezigen. Vervolgens kondigde E. Nieuwenhuis voornoemd als le nummer aan: het optreden van het cowboy-ensemble van het A.N.J.V. uit Deventer, bestaande uit 9 jeugdige jongens en meisjes. Genoemd ensemble gaf een paar cowboy-liedjes ten beste, waarna het eerdergenoemde muziekkorps tot 20.35 uur muziek ten gehore bracht.-----

Daarna kondigde E. Nieuwenhuis aan een voordrachtskunstenaar genaamd Cor Zwart (bijgenaamd Sijmen), welke persoon een voordracht hield, op rijm, de geschiedenis van 1918-1949 betreffende. Deze voordracht betrof de macht van de kapitalisten (door hem aangeduid als "Hoge hoeden en Pantserplaten") Het slot van zijn voordracht was het door de arbeiders uitgesproken doodvonnis van deze categorie van personen. Kortom een politieke schimp op het kapitalisme. Na afloop hiervan speelde de muziek enige strijdliederen meegezongen door de aanwezigen.-----

Daarna, te 20.55 uur, kondigde E. Nieuwenhuis de spreker van deze avond, genaamd Benno Stokvis, aan.-----

B. Stokvis sprak als volgt: "Kameraden. Wij zijn hier vanavond bijeengekomen om het 1-Mei-feest te vieren. Dit is de dag van de strijd. In het verleden werd er gestreden voor verbetering van het lot van de arbeider, de 8-uren dag, het kiesrecht en tegen de verwording van de kapitalistische uitbuiting in de maatschappij. Nu, na zoveel jaren, hebben wij een werkelijke, een grote strijd te strijden met als le strijdpunt: "de strijd voor de vrede". Wat is er na de bevrijding in ons land gebeurd? De beloofde wederopbouw is afbraak geworden; landverraders, misdadigers die zich vergrepen hebben, zijn niet berecht zoals de gerechtigheid dit eist.

diteist. Zij zijn barmhartig behandeld, als oorlogsslachtoffers. Er is ons vrede beloofd. Het gevolg is: oorlog in Indonesië, in Griekenland, in China, kortom op alle plaatsen waar de vrijheid onderdrukt wordt. De reactie hiervan is dat er een wanhoopsstrijd is ontketend. Wat is er in het afgelopen jaar in ons land gebeurd? Er is getracht om onze wethouders, eerlijke en beste mensen, uit hun post te zetten in dit corrupte land. Zij deden hun plicht en waren bekwaam doch hiervan was alleen de oorzaak omdat zij communist waren. Hoe gaat het met onze jongens in het leger. Ratio Koster, een Amsterdamse jongen, werd gevangen gezet voor het verspreiden van een pamflet. Persoonlijk heb ik hem verdedigd voor het hoogste gerecht. De Krijgsraad te 's-Hertogenbosch veroordeelde hem tot 3 jaren eenzame opsluiting; niet voor de door hem bedreven feiten doch alleen omdat hij communist was. De President vroeg hem of hij communist was en toen dit het geval bleek, werd hij tweemaal zo zwaar veroordeeld. De Auditeur-Militair had de helft geëist. Enkele maanden later werd hij vrijgesproken ondanks het feit dat hij communist was en pal bleef staan voor zijn overtuiging. Zij durfden het niet aan. Leiders van onze partij werden vervolgd door de Strafrechter terzake begane beledigingen. Beledigingen tegen het Openbaar Gezag, tegen Minister-President Beel enz. Stuk voor stuk werden zij vrijgesproken. De vervolgers liepen stuk voor stuk dood tegen onze partij. Dezer dagen zijn weer opnieuw twee onzer jongens, Gerrit Mol en Pieter Langendijk vastgezet kameraden. Leden van het A.N.J.V. die pal staan voor hun overtuiging. Waarom treedt de reactie tegen ons op? Waarom zijn wij vijanden? Omdat de reactie weet wie wij zijn; weet dat wij sterk zijn, onomkoopbaar, door dik en dun eerlijk. Zij beven als het communisme opstaat. Na de bevrijding vertelde Minister-President ons dat wij arm waren, dat alles gelijk verdeeld moest worden; een leuze die wij steeds hoorden van de P.v.d.A. en van de A.R. politieke partijen. Over de verdeling van de rijkdommen werd echter wijselijk gezwegen. De armoede moest echter gelijk verdeeld worden. De Ministers Joekes, Van Maarseveen en In 't Veld, allen zeiden: "wij zijn arm". Maar, kameraden, wij zijn niet te arm om iedere dag 5 miljoen uit te geven voor Indonesië. Iedere soldaat kost f 10.000.-. Daarvoor zijn wij niet te arm. Wel zijn wij te arm om de steun van de ouden van dagen te verhogen; om het onderwijspeil te verhogen en het ziekenhuispeil te handhaven. Wij zijn niet te arm voor de oorlog in Indonesië. Wij, communisten, roepen: stop de oorlog in Indonesië die gevoerd wordt voor de Hoge Hoeden en Pantserplaten, (kapitalisten); stop de oorlog tegen een volk dat vrijheid verlangt. Maak aan die oorlog een einde. Dan, Regering, zijn wij niet te arm voor andere hulp. Dan komen onze jongens terug. Wij eisen, blijven eisen, onze soldaten terug naar ons land om ons te helpen strijden voor de werkelijke opbouw die niet goed plaats heeft. Kameraden. In het Oosten, in Azië en in het bevrijde deel van China, daar heerst welvaart. In Rotterdam b.v. werden nog geen 800 woningen gebouwd. Wie achter het ijzeren gordijn komt ziet de zaak anders. Zelf vertoefde ik in Tsjecho-Slowakije en zag daar het geluk, de welvaart en het bestaan van het volk. Er heerst daar orde, rust en welvaart voor het gehele volk. Ik zag en maakte kennis met de Volksmilitie; waardige rustige beheerste dragers van de macht. De uitzuiging en machtsmisbruik zijn daar ten einde. Het werkelijke bestaan van het volk is daar begonnen. Ik heb het leven in Tsjecho-Slowakije van alle kanten bezien. Het volk werkt daar ordelijk en met volledige plichtsbetrachting.

plichtsbetrachting. Niet zoals in Holland. In heilige overtuiging. Niet voor het kapitalisme doch alleen voor de volksgemeenschap. In heb gezien in Praag de politieagenten, hier de vijanden van ons, als de vrienden en helpers van de mensen. Zij gingen daar op Zondag, in vrije tijd, werken om de productie op te voeren. Spontaan deden ze dit van binnenuit en niet in opdracht. Zij willen daar de staat omhoogstuwen in deze moeilijke tijd. De socialistische gemeenschap aldaar is anders dan hier. De arbeiders willen daar werken; niet als slaaf, niet als uitgebuite onderdrukten; als vrij man. Wat zien wij daar nu, in vergelijking met het Westen? In de Sovjet-Unie zijn geen werklozen en de arbeiders krijgen daar loon naar arbeid. Zij werken op grote fabrieken en grote landbouwwerken. In Amerika daarentegen waren op 31 December 1948 1.9 miljoen werklozen. Twee maanden later, op 28 Februari 1949: 3 miljoen werklozen. In 2 maanden dus met ruim 1 miljoen toegenomen. Dit zijn blote en nuchtere cijfers in het land bij Oom Marshal. Dit gezegende land, dat zich uitput in z.g. hulp, waar kunstmatig wordt gewerkt, dreigt ineente storten. Dat economisch bestek is kunstmatig opgebouwd en is ingesteld op winstlusten van enkelen. De economie van het Westen is ten ondergang gedoemd. En ons land moet, volgens de Regering, door die Marshall-hulp gered worden. De werkloosheid neemt echter toe en de prijzen gaan omhoog. De middenstanders gaan failliet. Duizenden mensen, eerlijke mensen, gaan ten gronde omdat zij niet meer kunnen. Nederland is op het economisch hellende vlak met die Marshall-hulp. Als de kapitalistische economie op een gegeven ogenblik in het nauw is geraakt dan is er geen andere uitweg dan het veroorzaken van een nieuwe chaos; het scheppen van een nieuwe oorlog. Dan zullen wij zien dat het groot-kapitaal alles op alles zet om een nieuwe oorlog te ontketenen. De wapenfabrieken draaien weer snel en op volle toeren. Het leger in het Westen wordt uitgebreid. Het werk van de Westerse en Amerikaanse economische macht. Willen de werkers de oorlog? Neen. De Hoge Hoeden en de Pantserplaten (kapitalisten) zitten veilig thuis. Het zijn de werkers en de jongens uit het volk, de mannen en vrouwen, die het leven laten. De oorlog wordt door het volk gevoerd voor de kapitalisten. De werkers willen geen oorlog meer. Eén doel hebben zij voor ogen: "vrede". Wij weten, kameraden, dat Amerika, om hun wapenfabrieken aan het draaien te houden, wapens en manschappen naar Griekenland stuurden. Deze wapens en manschappen zijn thans in handen gevallen van de volkslegers. De macht van het volk is veel sterker. Zij kunnen niet tegen de volkswil op, kameraden. Het volk, dat vrij wil zijn en het socialistisch ideaal van het communisme wil. Wij weten ook, kameraden, dat het Amerika is, die het mogelijk maakt dat Nederland in staat is in Indonesië oorlog te voeren. De z.g. morele steun van Amerika. Gelijktijdig zien wij dus dat Amerika met de linkerhand wapens en met de rechterhand "beschermer" van de republiek in Indonesië wil zijn. Kameraden. In het Westen van de wereld zijn sterke machten die alles op alles zetten om de oorlog te laten ontbranden. Daartegenover staat een grote onwrikbare andere macht; de macht van de Sovjet, die pal staat voor de vrede. Kameraden. Wij weten iets van de geschiedenis. In 1917 de strijd van het communisme tegen het Tsarisme. In alle landen zijn grote scharen die met de Sovjet solidair zijn; met de communistische groep; met de strijd tegen de dictatuur. De Sovjes-Unie staat ook nu niet alleen. Eén ding willen wij plechtig verklaren: dat wij nooit zullen verworden tot broedermoordenaar; dat wij nooit

in P.D. 1949

nooit tegen de machtige scharen van onze kameraad Stalin zullen strijden. Weinige dagen geleden tekenden 12 Ministers het Atlantisch pact; de vereniging van de kapitalistische landen tegen de Socialistische Staten. Er is een 13e Minister op komst die ook gaarne zijn handtekening daaronder zet. In Parijs is echter een wereldcongres geweest waar honderden millieenen hebben gemonstreerd tegen het Atlantisch Pact en vóór de vrede. Kameraden. Wij willen vrede. Daarvoor staan wij pal. Onze macht is sterker dan de dollar als wij durven pal staan voor onze idealen. Op ons rust de plicht ons te verzetten tegen troepenuitzendingen en wapens naar Indonesië en te eisen de terugkeer van onze jongens. Zij gaan ten onder in de rimboe. Terugkeer van hen naar hun verloofden, vaders en moeders. Alles moeten wij in het werk stellen om onze idealen te versterken; in het belang van de toekomst van de wereld, van de arbeiders. Ieder heeft de plicht daaraan mede te werken. Het lidmaatschap en het zijn van overtuigd communist is niet genoeg; strijdt voor het communisme. Tracht de omgeving te overtuigen dat, wat wij willen, zuiver is en breng hun ons ideaal bij. Dat is onze plicht, kameraden. Een vastberaden wil: vrede en het einde van de Hoge Hoeden en de Pantserplaten (kapitalisten). Kameraden. Wij staan aan de vooravond van de Gemeenteraadsverkiezingen. Dan zal moeten blijken dat onze partij is toegenomen. Geen P.v.d.A.; geen C.H.U.; geen A.R., geen K.V.P. doet wat wij, communisten, willen. Het is het allergrootste belang dat een ieder van ons zich inzet. Alles hangt daarvan af. Getuig bij de komende Gemeenteraadsverkiezingen van onze vaste wil voor de vrede. Wij willen alles doen om de vrede te bewaren. Met werkelijk goedwillenden willen wij broederlijk samenwerken. Niet met de knechten van de Hoge Hoeden en Pantserplaten. Kameraden. Gisterenavond luisterde ik naar radio Moskou. Bij de liederen, die gezongen werden, was er één dat luidde: "Kameraden in de verte reik elkaar de hand en onze bond zal eeuwig in stand blijven". Millieenen, kameraden, staan naast ons. Voorwaarts, in naam van de vrede. Voorwaarts, in naam van het socialisme".-----

Hierna, te 21.40 uur, werd gezamenlijk de Internationale gezongen, begeleid door de muziek. Vervolgens verzocht E. Nieuwenhuis de toestemming van de vergadering voor het zenden van een protestmotie naar de Minister van Oorlog, met de volgende inhoud: "Honderden inwoners van Zutphen, op de vergadering van de 1e Mei bijeen, geven te kennen dat zij de arrestaties van Erik Mol en Pieter Langendijk beschouwen als gedaan in strijd met de wet. Zij dringen aan op onmiddellijke vrijlating". Daarop sprak E. Nieuwenhuis: "Kameraden. Ik wijs op het grote belang van de komende gemeenteraadsverkiezingen. Dat kost geld. Waar moet dat vandaan komen? Niet van de Hoge Hoeden en de Pantserplaten. Van ons zelf. In de pauze, die 20 minuten zal duren, zal hiervoor gecollecteerd worden". Na de pauze, te 22.20 uur, deelde E. Nieuwenhuis mede dat de collecte f 47.60 had opgebracht voor de a.s. verkiezingspropaganda. Daarna kondigde hij aan het opvoeren van een toneelstuk, getiteld: "De geweren van vrouw Karra", te spelen door de toneelgroep van het A.N.J.V. uit Deventer. Dit toneelstuk, betrekking hebbende op een schippersvrouw die haar man en zoon in de oorlog verloor, eindigde te 23.10 uur waarna het muziekkorps enige nummersten gehore bracht. Te 23.35 uur trad tenslotte nog op het eerdergenoemde cowboy-ensemble. Zij zongen enige cowboy-liedjes na afloop waarvan E. Nieuwenhuis het tweede optreden van Cor Zwart (Sijmen) aankondigde. Sijmen gaf, op rijm, een komische voordracht, betrekking hebbende op de slechte economische

afschrijft in
D.D. 1265

mische toestand, speciaal de voedselvoorziening betreffende. Meerdere schimpen, gericht tegen het kapitalisme, waren daarin verwerkt. Na afloop van deze voordracht, te 23.55 uur, sloot E. Nieuwenhuis (nadat nog eenmaal de Internationale was gezongen, deze vergadering. Het geheel had een ordelijk verloop.

GEMEENTE-POLITIE
VAN
APELDOORN

We kow rzicht. 19/49
s.p.h.

APELDOORN, 9 Mei
Telefoon K 6760-4041

NO.

Antwoord op schrijven van:

B

GEHEIM.

Bijlagen: één.

Onderwerp: filmvoorstelling "800 jarig bestaan van Moskou".
Typ.C.M.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een afschrift van een dezerzijds opgemaakt rapport betreffende de openbare filmvoorstelling "het ontstaan-en het 800 jarig bestaan van Moskou", uitgaande van de Communistische Partij "De Waarheid", afdeling Apeldoorn.

De commissaris van politie,

J.S. de Jong
(J.S. de Jong)

AAN ~~DEZELVE~~ het Ministerie van Algemene Zaken
te

's-GR A V E N H A G E.

Onderwerp: Openbare filmvoorstelling, voorstellende het ontstaan en het 800 jarig bestaan van MOSKOU, gehouden op 2 Mei 1949 in de Geheerzaal aan de Regentesselaan no.16 te Apeldoorn, uitgaande van de Communistische Partij "De Waarheid", afdeling Apeldoorn, waarbij de 1 Mei rede werd uitgesproken door GER HARMSSEN, wonende te Amsterdam.

Zaalcapaciteit: 300 personen
Aanwezig: 250 personen.

G E H E I M .

Met betrekking tot een op 2 Mei 1949 in de Geheerzaal aan de Regentesselaan no.16 te Apeldoorn gehouden openbare filmvoorstelling uitgaande van de Communistische partij "De Waarheid" afdeling Apeldoorn is het volgende gebleken:

Te ongeveer 20.00 uur werden alle aanwezigen, ongeveer 250 personen, waaronder mannen, vrouwen en enkele kinderen, door de plaatselijke voorzitter van de Communistische Partij "De Waarheid" genaamd

JAN ALBERTUS CLETON,

geboren te Rotterdam, 15 December 1913, wonende te Apeldoorn, Nieuwstraat no.44, welkom geheten, waarna een kleine film werd gedraaid, voorstellende "Het ontstaan van Moskou"

Hierna werd door Ger Harmsen, wonende te Amsterdam de 1 Mei rede uitgesproken.

Spreker had het begrepen op de politieke partij de Partij van de Arbeid, daar hij vond, dat deze partij verraad pleegde aan de arbeiders.

Voorts sprak hij zijn misnoegen uit over het Anglo-Amerikaanse Imperialisme en Kapitalisme.

Volgens spreker waren het Marshallplan en het Noord-Atlantic Pact kapitalistische manoeuvres, om een derde wereldoorlog voor te bereiden.

Dat wij thans nog in oorlog waren met de Indonesische Republiek, was mede te wijten aan de Partij van de Arbeid, Zie naar China, zo vervolgende hij zijn rede, daar heeft het Imperialistische en Kapitalistische systeem met Tsjiang Kai Sjek aan het hoofd afgedaan, dank zij het communisme.

Spreker besloot zijn rede door te zeggen, dat, wanneer de Sovjetslegers genoodzaakt worden zich te weer te stellen tegen de Imperialistische Kapitalisten en hier door onze grenzen overschrijden, wij hen als bevrijders zullen begroeten. Wanneer onze tegenstanders zullen zeggen: Zij die zo spreken zijn landverraders, wel dan vraag je: "Waar was hij in de bezettingstijd, wat deed jij aan het verzet"? (Dit werd door een grootdeel van het aanwezige publiek met applaus geantwoord)

Hierna werd de film vertoond van het 800 jarig bestaan van Moskou, waarin de grootheid van het Russische kunnen tot uitdrukking moest komen.

Nadat het aanwezige publiek ook dit met een applaus had beantwoord, sprak de plaatselijke voorzitter nog een opwekkingswoord uit voor de a.s.verkiezingen, waarna bedoelde bijeenkomst, die rustig was verlopen, te 22.30 uur uiteenging.
"einde".

PD/183
X

Zutphen

GEHEIM.

Volgno.

X 10 MEI 1949

ACD/61746

Verbinding: 41.

Datum. 6.5.1949

No.18505/123.

Onderwerp: Toezending verslag. *B*

Ik heb de eer U te berichten, dat de 1 Mei-viering alhier een rustig verloop heeft gehad.

Op Zondag 1 Mei j.l. omstreeks 12 uur herdacht de afd.Zutphen van de C.P.N. op de Algemene Begraafplaats alhier 3 leden, die tijdens de bezetting door de Duitsers werden gefusilleerd. Aanwezig waren plm. 30 personen. Door de politieke-secretaris van deze Afdeling, genaamd Eduard Nieuwenhuis, geboren 26.12.1927 te Gorsel, kantoorbediende, wonende te Zutphen, Bartheze 44, werd bij de graven van deze gefusilleerden enige woorden gesproken, waarna door een aantal dames bouquetten rode tulpen op deze graven werden gelegd.

Op Maandag 2 Mei j.l. werd door vermelde afdeling in één der zalen van café Kelderman aan de Zaadmarkt alhier een kinderfeest georganiseerd. Aanwezig waren plm. 200 kinderen in de leeftijd van 4 - 14 jaar, een vijftien tal vrouwen en enkele mannen. Te 14.30 uur werd door voornoemde E.Nieuwenhuis de bijeenkomst geopend, waarna 2 tekenfimpjes zonder politieke strekking werden vertoond. Na de pauze werd nog een film vertoond, eveneens zonder politieke strekking. De zaal was versierd met spandoeken, portretten van Stalin en rode doeken, waarop het Sowjet-embleem.

Voorts werd op laatstgemelde datum om 20 uur eveneens in de zaal van café Kelderman door de afd.Zutphen van de C.P.N. een openbare feestvergadering gehouden, waarvan de bijzonderheden in nevensgaand verslag zijn vermeld.
Einde. *B.*

apand in c.o.? 61751.

Beetzheim

GEHEIM.

Volgen

10 MEI 1949

ACU/61742

Verbinding: 41.

Datum. 6.5.1949

No.18415/123

Onderwerp: Toezending Pamflet.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een exemplaar van pamfletten, kennelijk uitgegeven door de C.P.N., die op 29 April 1949 in deze gemeente werden verspreid.
Einde.

m.

61742

Demonstreert op
1 Mei

*Eenheid voor de Vrede!
Het Atlantisch Pact is oorlog!*

*Vrede! Woningen!
Geen huurverhoging!*

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter diensttijd!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

GEHEIM.

Hilversum, 4 Mei 1949.

Volgno.

10 MEI 1949

ACD/61730

Met betrekking tot de 1 Mei-viering van de politieke partijen te Hilversum, deelt de Inlichtingendienst te Hilversum het volgende mede:

Door de leiding van de C.P.N. (De Waarheid) te Hilversum, was voor 1 Mei een fietstocht door het Gooi aangekondigd. Des morgens te omstreeks 10 uur, hadden zich voor het perceel Achterom la te Hilversum, in welk perceel de Waarheidswinkel is gevestigd, een veertigtal personen, mannen, vrouwen en kinderen, verzameld. Op genoemd tijdstip nam de fietstocht door het Gooi een aanvang. Aangezien het houden van een optocht of een demonstratie niet was toegestaan, was aan het uiterlijk van de groep wielrijders niets bijzonders te zien. Via de Leeuwenstraat, Groest, Prins Benhardstraat, Tunnel, Lorentzweg, v.d.Sande Bakhuijzenstraat, Eemnesserweg en Orionlaan te Hilversum, werd de tocht voortgezet in de richting van Laren (N.H.). Aan het hoofd reden de C.P.N. gemeenteraadsleden van Hilversum, J. FLAMELING en Chr. de BOER.

Des namiddags te omstreeks 2 uur, nam ^{het} aangekondigde kinderfeest van de C.P.N. op een terrein aan de Loosdrechtse Eng 1 (Het Witte Paard), een aanvang. Op genoemd tijdstip waren op het feestterrein echter nog slechts een 20-tal kinderen en enkele ouders, aanwezig. Dit aantal groeide tegen omstreeks 3 uur n.m. aan tot een 60-tal personen, en wel o.g. 40 kinderen en 20 ouderen. De kinderen werden bezig gehouden met spelletjes, terwijl daartussen door een goochelaar zijn kunsten vertoende. Ook hier had het gemeenteraadslid J. FLAMELING de leiding.

Te omstreeks 5 uur n.m. was het kinderfeest geëindigd. Te 8 uur, n.m. werd in een der zaaltjes van het E.V.C.-gebouw aan de 's-Gravelandseweg 12b te Hilversum, een besloten vergadering gehouden van de C.P.N.. Deze vergadering droeg een feestelijk karakter. Hoewel het zaaltje ongeveer 180 personen kan bevatten, waren slechts ruim 100 personen, mannen en vrouwen, aanwezig. Er was zang, muziek en declamatie, terwijl het gemeenteraadslid J. FLAMELING, die het z.g. Vredescongres te Parijs had bezocht, zijn indrukken van dat congres weer-gaf. Doordat de vergadering besloten was en in het zaaltje, waarin de vergadering werd gehouden, geen vergunning of verlof, ingevolge de Drankwet, is verleend, werd deze vergadering dezerzijds niet bijgewoond en kan derhalve van het gesprokene geen nader verslag worden gegeven.

De 1 Mei-dag is te Hilversum vrijwel onopgemerkt voorbij gegaan. In totaal werden in de gemeente Hilversum slechts een 30-tal rode vlaggen opgemerkt aan de woningen van bekende Communisten en een enkele P.v.d.Arbeid-lid.

In de nacht van 30 April op 1 Mei j.l., was op verschillende plaatsen op het wegdek van de openbare weg te Hilversum gekalkt en waren opschriften als: "Merdeka 1 Mei"; "Indonesië vrij" en "Niet 2 Mei, doch 1 Mei", aangebracht. Door de Publieke werken, afd. Gemeentereiniging, werden de opschriften onmiddellijk verwijderd.

Bijzonderheden deden zich overigens in geen enkel opzicht voor en de 1 Meidag had te Hilversum een uiterst rustig verloop.

Door de Partij van de Arbeid was op 1 Mei geen enkele

vergadering, bijeenkomst, demonstratie of optocht georganiseerd. Door deze partij werd op Maandag, 2 Mei j.l. een fietstocht naar "Ons Honk" te Lage Vuursche georganiseerd, terwijl voor de kinderen der P.v.d.A. leden een kinderfeest in "Ons Gebouw" was georganiseerd.

Aan de fietstocht, welke te omstreeks 10 uur v.m. bij "Ons Gebouw" een aanvang nam, namen ongeveer 300 personen, mannen en vrouwen, deel. Bij "Ons Honk" werden de deelnemers toegesproken door de voorzitter der Partij van de Arbeidfractie in de gemeenteraad van Hilversum, de heer A.v. NIEROP.

De organisatie van het kinderfeest berustte bij de A.J.C. en de Vrouwengroep van de P.v.d.A..

Te 8 uur n.m. werden op twee plaatsen, en wel in de grote zaal van het Grand Hotel "Goiland" alhier en in "Ons Gebouw" alhier, vergaderingen van de P.V.D.A. gehouden. De A.J.C. verleende medewerking en danste rond de Meiboom.

De N.V.V. hoofdbestuurder A. VERMEULEN uit Amsterdam sprak een Meirede uit, waarbij hij een blik wierp op de huidige toestanden in de wereldpolitiek. Nog steeds geldt het aloude gezegde: "Wie de vrede wil, bewapene zich", aldus spreker. Er werken immers nog krachten, die alle vormen van vrijheid pogen te onderdrukken. Het Atlantisch pact als afweermiddel van grote betekenis. Er moet echter meer tot stand komen, zoals een hechte economische samenwerking in West-Europa en begrip van de Russische arbeiders, die dien in te zien, dat de Westerse samenleving beter is dan die, waarin zij leven. Ook Amerika zal tot de erkenning moeten komen, dat het socialisme de enige oplossing is. Bedrijfsdemocratie - volie medezeggenschap van de arbeiders is een gerechtvaardigd eis, aldus de spreker.

De avond werd verder gevuld met zang van "De stem des Volks" en met het optreden van het politiek cabaret "De Peperbus".

In zijn openingswoord wekte de voorzitter van afd. Hilversum van de P.v.d.A., de heer KOOY, de aanwezigen op, om actief deel te nemen aan de verkiezingsstrijd, die komende is.

In beide zal werd beurtelings hetzelfde programma uitgevoerd.

Aan de bijeenkomsten namen in totaal ongeveer 800 personen deel.

Bijzonderheden deden zich in geen enkel opzicht voor.

Verzonden aan het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-GRAVENHAGE.

GEHEIM.

Volnno.

10 MEI 1949

ACD/616gy

Verbinding: 32

No. CV/G 637-49

Datum: 4 Mei 1949.

Onderwerp: Verloop van de 1 Mei-viering te Arnhem, gehouden op 1 en 2
Mei 1949.

Datum van ontvangstbericht: geen

Betrouwbaarheid berichtgever:

Waardering bericht:

Tevens bericht gezonden aan: Procureur-Generaal Arnhem
Burgemeester Arnhem

Medewerkende instanties: geen

Ondernomen actie: geen

VERSLAG van het verloop van de 1 Mei-viering te Arnhem, gehouden op 1 en 2 Mei 1949.

Op Zondag 1 Mei 1949 belegde de Partij van de Arbeid een wijdingsbijeenkomst in de Stadsschouwburg, waar als spreker optrad Dr. W. Banning, die de in de afgelopen 60 jaar overleden voormannen van het socialisme herdacht. Aanwezig waren ongeveer 650 personen.

De leden der C.P.N. kwamen bijeen in een restaurant voor een "intiem" samenzijn. Na afloop hiervan was er een openbare 1 Mei-vergadering van de C.P.N. in Muis Sacrum, welke vergadering door ongeveer 350 personen was bezocht. Spreker was hier Marcus Bakker uit Amsterdam.

Op Maandag 2 Mei 1949 werden voormiddags kinderspelen gehouden, uitgaande van het N.V.V. Des avonds verzamelden zich leden van en sympathiserenden met de partij van de Arbeid op het Goeman Borgesiusplein, waar een optocht werd geformeerd. Aan deze optocht namen rond 700 personen deel, exclusief de begeleidende muziekcorsussen. Voor deze optocht was van de zijde van het publiek veel belangstelling. Na een mars door een gedeelte van Klarendal en de binnenstad, verzamelden de demonstranten zich in Muis Sacrum, waar in totaal rond 1000 personen aanwezig waren. Hier trad als spreker op het oud-raads-lid D.W. van Hattem, die een blik richtte in het verleden van het socialisme en de huidige koers van de Partij van de Arbeid belichtte.

Na zijn rede werd een 1 Mei-spel opgevoerd, dat in het teken stond van het socialisme sinds het eerste 1 Mei-feest in 1890.

De gehele 1 Mei-viering te Arnhem had een ordelijk en rustig verloop. Geen enkel incident heeft zich voorgedaan.

Arnhem,
4.5.1949.

Smoltingen

Werkoverzicht 19/49

M

Feestelijke vergadering ter herdenking van de 1 Mei-dag, georganiseerd door de afdl Houtigehage der C.P.N., op Zaterdag 30 April 1949, in het café B. Pultram te Houtigehage.

Volgnr. 616056

16
Saalruimte : 100 personen .
Aanwesig : 35 ouders personen en ongeveer 60 jeugdige personen
(meisjes en jongens tussen de 13-25 jaar).
Spreker : G. VAN KENNES .

10 MEI 1949

Omstreeks 20.00 uur werd de bijeenkomst geopend met een welkomstwoord van Wopke Hoekstra, wonende te Boelenslaan, gemeente Achtkarspelen, gericht tot de spreker G. van Kennes en de aanwezigen. Y. J. v. Kennes

Hierna kreeg vo. engende spreker het woord. Deze zette in zijn betoog uiteen, dat de arbeiders moesten beseffen, dat zij in gesloten gelederen moesten optrekken tegen de kapitalistische "uitbuitelij". Voorts behandelde hij nog het Atlantisch Pact en gaf een beknopt overzicht van de politieke toestand. In zijn rede herdacht hij de grote strijd van de grote voorgangers en voorvechters voor het ware socialisme.

Na deze rede volgde er accordeon muziek en voordrachten, terwijl de avond werd besloten met een danspartij.

De accordeonmuziek werd ten gehore gebracht door de accordeonclub van Surhuisterveen.

De zaal was enigszins versierd en aan de wanden prijkten enige leuzen: O.A. "Strijdt mede voor Vrede en Brood" en "Proletariërs van alle landen, verenigt U voor vrede en brood".

Het geheel had een ordelijk en rustig verloop en wanklanken werden niet gehoord.

Verslag van het Meifees 1949 der C.P.N. afd. Drachten, gehouden in Hotel "De Phoenix" te Drachten, op Zondag 1 Mei 1949.

Aanvang : 20.00 uur .
 Zaalruimte : 250 personen .
 Aanwezig : 150 personen .
 Spreker : Jan van Wijngaarden Amsterdam .

10 MEI 1949

ACD 61605

Nedewerking werd verleend door de toneelclub "Kunst en Strijd" der afd. C.P.N. Drachten en het dansorkest "Velsing" eveneens afkomstig uit Drachten.

Omstreeks 20.00 uur werd de vergadering geopend door J. de Vos, partijloos Nethouder der gemeente Smaltingerland, welke achter voor de komende komende Raadsverkiezingen als no. 1 op de lijst der C.P.N. voorkomt.

Deze verklaarde, dat hij inplaats van de voorzitter J. Jongema, de avond zou leiden. Hij wensde de aanwezigen een strijdbare avond toe.

Hierna begon J. van Wijngaarden uit Amsterdam aan het uitspreken van zijn Meirede. Hij wees op het feit, dat er na 1888, toen een Frans mijnwerker op de gedachte kwam, om ieder jaar op 1 Mei een wapenschouw te houden van de Internationale socialistische beweging, veel veranderd was. Er was een grote vooruitgang te bespeuren. De levensomstandigheden van de arbeiders over de gehele wereld waren beter geworden, terwijl ook bij velen de ogen zijn open gegaan en zich hebben geschaard in de rijen der strijders voor een betere toekomst. Spreker behandelde daarna de opkomst van de Sovjet-republiek, alwaar de arbeiders naar waarde werden geschat en alwaar het kapitalistische stelsel voorgoed heeft afgedaan. Ook de opkomst van de volkedemocratieën en de strijd in China wijzen op een wakker wordend van de arbeiders en de wil en voor latverbetering te strijden. Ook in Nederland wordt het volk wakker en roept het kapitalistische stelsel een halt toe. Alleen de C.P.N. is in Nederland de partij, welke strijdt voor de belangen van de arbeiders, doch deze partij heeft met vele moeilijkheden te kampen. Deze zullen echter overwonnen worden. De verraders en spionnen in eigen gelederen, moeten echter ontmaskerd en aan de kaak gesteld worden, vooral nu de komende verkiezingen voor de deur staan.

Wij moeten onze blik naar het oosten richten, daar wordt gewerkt. Terwijl het in de Sovjet-Unie steeds beter wordt, stijgt in Nederland de werkloosheid. Het stelsel in Nederland deugt niet. Het kapitalisme zal ons wederom naar de oorlog voeren. Hiernaan werken ook de zogenaamde socialisten van de Partij van den Arbeid mede. Deze gedogen, ja keuren zelfs goed, dat Nederland grote sommen geld uitgeeft voor een koloniale oorlog, terwijl het Nederlandse volk in krotten moet wonen en de lonen veel te laag zijn om de behoeften van de arbeider te dekken. Ook het steunen van het Atlantisch pakt, brengt voor het Nederlandse volk nieuwe armoede mede. Nog meer geld, dat zo goed anders besteed zou zijn, moet worden uitgetrokken voor oorlogdoeleinden. Ons leger zal, onder commando van vreedse generaals zoals Lord Montgomery, de edelman, ten strijde moeten trekken voor de

Amerikaanse kapitalistische belangen. Deze belangen zijn nimmer de belangen van het werkende volk. Dit is meer gebaat bij een langdurige vrede. Daarom stond deze avond dan ook in het teken van de strijd voor vrede en broed. Laten wij daarom als werkers van Nederland de eis stellen dat de militairen uit Indonesië terugkeren en hun plaatsen in de fabrieken en werkplaatsen weer innemen. Verder verzekerde de spreker, dat de communisten in Nederland nimmer een imperialistische oorlog zullen steunen en de hand niet zullen opheffen tegen hun broedervolk in de Sovjet-Unie.

Op voorstel van de afdeling Drachten-Ureterp van het A.N.J.V. naar voren gebracht door J. de Vos, werd door de vergadering een motie aan de minister verzonden, waarin werd geprotesteerd tegen de arrestatie van de diens plichtigen Pieter Langendijk en Erich Noll, welke niet verboden bladen hadden verguld, waarin stelling werd genomen tegen het optreden der Nederlandse troepen.

Vervolgens werd door de toneelclub "Kunst en Strijd" een drie-acter opge-

Strekking en was van zeer weinig gehalte.

Omstreeks 1.00 uur werd door J. de Vos een kort slotwoord uitgesproken,
waarna tot 2.00 uur werd gedanst op de muziek van Velziags dansorkest.

Heerenveen

Weekoverzicht. 19/49

Verbindingsnummer 65

9 MEI 1949
ACD/61603

Op Zondag 1 Mei 1949, te 20 uur werd in het Posthuis alhier, de 1 Mei herdenking herdacht door de Communistische Partij Nederland. In de zaal, plaats biedende aan 600 personen, waren plm 85 personen aanwezig w.o. vele vrouwen. Deze bijeenkomst werd door de voorzitter van de C.P.N: Hendrik Hofstra, geboren te Terwispe 18 Augustus 1901, wonende te Gersloot no 120, gemeente Heerenveen, met een kort woord geopend, waarbij hij het erg betreurdde, dat de opkomst zo gering was. Daarna werd de Internationale gezongen.

De E.V.C. propagandist J.H.C. van Renssen sprak een propaganda rede.

Spreker begon zijn rede, met in het kort te memoreren, datgene wat er sedert de afgelopen 60 jaren tot stand was gekomen door de arbeidersklasse en waartoe de 1 Mei betogingen het hare hadden toe gedragen. Dat de 1 Mei betogingen steeds groter werden was spreker vandaag ook weer gebleken. De radio nieuwsberichten hadden het Nederlandse volk bekend gemaakt, dat overal in de wereld grote betogingen hadden plaats gehad. Hoe de betogingen in Nederland zelf waren verlopen zou niet bekend gemaakt zijn.

De Minister President Drees, bezielde met Socialistische gedachten, aldus spreker, had het wel nodig gevonden om op 30 April j.l. zijn stem via de radio te doen horen, maar op een dag als vandaag 1 Mei, was zijn stem niet in de aether gehoord.

Vervolgens besprak spreker de wederopbouw in Nederland en maakte daarbij een vergelijking tussen Stalingrad en Rotterdam. In eerst genoemde stad zouden sedert de bevrijding 25000 woningen zijn gebouwd, terwijl Rotterdam daar tegenover slechts 8000 woningen kreeg toegewezen. Rotterdam zou blijkbaar meer behoefte aan grote bankgebouwen hebben met koperen daken en waarvan de onkosten ruim een miljoen waren geweest.

Toen hun kamerfractie op loonsverhoging van het overheids personeel bij de Minister had aangedrongen, was diens antwoord geweest, dat Nederland arm was. Zij die belast waren met de wederopbouw van Nederland, kregen op hun vraag om meer subsidie's, het zelfde antwoord. Alleen de Ministers van Oorlog en Marine, die zouden nooit tevergeefs om geld vragen. Iedere soldaat zou de Staat Fl 10 000 Per jaar kosten en het gehele militaire apparaat Fl 5000 000, per dag.

Deze bedragen zouden aanzienlijk verhoogd worden nu op verzoek van Montgomery nog 10 000 man meer onder de wapenen zouden worden geroepen.

Het Atlantisch Pact achtte spreker een stap in de richting van de derde wereldoorlog. Alhoewel dit Pact tot stand zou zijn gebracht om een duurzame vrede te bevorderen, waren de reglementen, met name artikel 6, wel zodanig scherp gesteld dat een oorlog in volle omvang los kon barsten, indien dit artikel hoe gering ook, zou worden overtreden. Ook Nederland zou daarin dan betrekken worden. De socialistische Ministers en Kamerleden van de Partij van de Arbeid hadden gemeend hun medewerking te aan de tot standkoming van dit pact te moeten verlenen.

Nadat spreker de kwestie Indonesie en de stijgende

werkloosheid had besproken ,besloot hij zijn rede,met de aanwezigen op te wekken in de komende gemeenteraadsverkiezingen paraat te zijn en daarbij een voorbeeld te nemen aan Hoogezand en Sppermeer.

De avond werd verder gevuld met muziek,toneel en declamatie door een amusementsgezelschap met tot slot bal na.

Einde

4-5-1949

Verbinding: No.46.

No.

Onderwerp: 1 Mei-feest van de gezamenlijke afdelingen te DEVENTER, TWELLO en OLS, van de C.P.N. ("De Waarheid").

Volano. 6.599
9 MEI 1949
AED

Datum van ontvangst bericht:

Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar

Waardering bericht: zeer betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: dhr. Procureur Generaal fgd. Directeur van Politie te Arnhem.

Medewerkende instanties:
Ondernomen actie:

Omtrent het verloop van het 1 Mei-feest, gehouden door de gezamenlijke afdelingen Deventer, Twello en Ols, van de C.P.N. ("De Waarheid"), op 1-5-1949 te Deventer, heb ik de eer U het volgende te berichten:

*Wethouder
D. d. 652*

afbreken o. d. 1

Te omstreeks 9.10 uur vertrokken ongeveer 100 personen van de Brink, alhier, in optocht naar de Algemene Begraafplaats aan de Raalterweg onder gemeente Diepenveen, alwaar de herdenking plaats vond van de in de oorlog gevallen en aldaar begraven communisten. Voor een aandachtig en ontroerd gehoor sprak MARINUS DITZEL, geb. te Deventer, 3-7-1914, wethouder, wonende alhier, Bloemstraat 77, op de begraafplaats een herdenkingsrede uit. Begeleid door een viertal muzikanten van de communistiche muziekvereniging "De Voorwaarts", te Deventer, zongen enige leden van de zangvereniging "De Vrijheid", eveneens uit Deventer, een treurzang. Het geheel werd gedirigeerd door ALBERT WATERMULDER, geboren te Deventer, 11-9-1879, schilder, wonende alhier, Tabaksstraat 21. Hierna werd de in de optocht meegevoerde krans op het gedenkteken gelegd en benutten enige aanwezigen de gelegenheid om bloemen op de graven te leggen. DITZEL, voornoemd, sloot de bijeenkomst met een korte rede, waarin hij wees op de opofferingsgezindheid van de herdachte kameraden, die hun leven hadden gegeven voor een betere maatschappij en de aanwezigen opriep aan deze houding een voorbeeld te nemen in de zeer moeilijke tijd welke aanstaande is.

afbreken o. d. 1

Te omstreeks 14.30 uur begon het kinderfeest in de Schouwburg alhier, waar ongeveer 400 kinderen in de leeftijd van 6-14 jaar, afkomstig uit Deventer, Twello en Ols, aanwezig waren. (Zaalcapaciteit ongeveer 700 zitplaatsen). Deze bijeenkomst werd geopend door HELENA REINA EDELINA VELLEMAN, gehuwd met C.J. RIJPMAN, geboren te Wieringen, 6-2-1901, zonder beroep, wonende alhier, Cartesiusstraat 23. Zij legde de kinderen op de gebruikelijke wijze de betekenis van het 1 Mei-feest uit en legde het accent op de vredeswil der communisten. Het programma, dat geen politieke inslag had, werd verder geheel verzorgd door de plaatselijke afdeling van het A.N.J.V. Met cowboy-liedjes, goochelen, buikspreken, e.d. werden de kinderen bezig gehouden tot ongeveer 17.00 uur.

*Wethouder
voor D. d.
197.*

Te omstreeks 19.05 uur ving een optocht door de gemeente aan, van ongeveer 125 personen, die spandoeken en borden meedroegen, met opschriften als: "Vernietiging van de atoombom", "Vrede", "Eén op de vier gezinnen heeft geen woning", "Vrede en opbouw", enz. De borden waren dezelfde als die, welke gebruikt werden bij de optocht van de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Vrouwen Bond, op 8-3-1949 alhier. (Aangevraagd, doch niet toegestaan, waren de leuzen: "Geen man en geen kogel naar Indonesië" en "Kamerontbinding! Weg met Drees!"). Medewerking werd verleend door de muziekcorpsen "Kunst na Arbeid" en "De Voorwaarts", beiden uit Deventer. Aan de kop van de stoet liepen 20 A.N.J.V.-ers, met rode en Sowjet-vlaggen.

II.

*Witthellen
05.06.47*

Te omstreeks 20.00 uur arriveerde de stoet aan de Schouw-
burg alhier, waar een bijeenkomst werd gehouden welke bezocht
werd door bijna 350 personen, inclusief de deelnemers aan de
optocht (zaalcapaciteit ongeveer 700 zitplaatsen.) Te ongeveer
20.10 uur marcheerden de A.N.J.V.-ers, die in de optocht had-
den meegelopen, met hun vlaggen de zaal binnen en stelden zich
voor het podium op, luid toegejuicht door de aanwezigen, die
daarna staande de "Internationale" zongen. DITZEL, voornoemd,
heette de aanwezigen in een korte, propagandistische, toe-
spraak welkom. Tot de pauze werd het programma gevuld door
leden van het A.N.J.V. (met cowboy-liedjes), zangvereniging
"De Vrijheid" (socialistische liederen) en de muziekvereniging
"De Voorwaarts" (harmonie). De zangvereniging stond onder lei-
ding van eerdergenoemde A. WATERMULDER, de muziekvereniging
werd gedirigeerd door PETRUS POELDER, geboren te Deventer,
17-2-1884, dansonderwijzer, wonende alhier, Parallelweg 23. Na
de pauze hield JAN HAKEN, Tweede Kamer-lid voor de C.P.N., een
toespraak. Hij werd enthousiast begroet door de aanwezigen, die
voor de tweede keer staande "De Internationale" zongen. HAKEN
belichtte op de gebruikelijke wijze de internationale en nationa-
le politieke toestand en richtte zijn aanvallen voornamelijk
op het Atlantisch Pact. Hij juichte de communistische opmars in
China toe en riep onder hilariteit en bijval van het publiek
uit: "In China vechten de rijke Chinezen om een plaatsje in de
vliegtuigen, om te vluchten: binnenkort zullen wij de "Chine-
zen" hier aan een plaatsbewijs helpen." Het kapitalisme, dat
zich volgens spreker gedraagt als een dolle hond in zijn laaste
ste stuiptrekkingen, zal zijn klauwen uitslaan, doch wanneer de
macht hier, evenals in Oost-Europa, in handen van de arbeiders
zal zijn gekomen, zullen degenen die zich aan de arbeiders ver-
grepen hebben als oorlogsmisdadigers worden gestraft en dan
zal het niet gaan als in Neurenberg, doch dan zullen zij allen
"bungelen". Sprekend over een mogelijke oorlog in de toekomst,
zei HAKEN dat de Nederlandse arbeider de hand niet zal ophef-
fen tegen de helden van Stalingrad. Volgens hem was het echter
geen wet van Meden en Perzen dat een oorlog onafwendbaar was.
Spreker vond een dankbaar en enthousiast gehoor en oogste een
daverend applaus. Nadat enige A.N.J.V.-ers een toneelstukje
hadden opgevoerd, getiteld "De geweren van vrouw Carrar", werd
de bijeenkomst, welke een ordelijk verloop had, te ruim 24.00
uur door DITZEL, voornoemd, gesloten. Voor het verlaten van
de zaal zongen de aanwezigen nogmaals staande "De Internatio-
nale".-----

EINDE.

*Witthellen
05.06.47*

VERBINDING:

NO: 94.

Weekoverzicht 19/49

Volgno. 61578

No: 262 I.D.

9 MEI 1949

Onderwerp:

Openbare vergadering van de afdeling Nieuw-Weerdinge der C.P.N. in de zaal Van der Laan te Nieuw-Weerdinge, gemeente Emmen, op Zaterdag, 30 April 1949.

X/ De in dit verslag genoemde spreker Frits Reuter is genaamd: Johannes Frans Reuter, geboren 19 Februari 1912 te Sloten, wonende Admiralengracht 89 I Amsterdam, functionaris CPN.

Middel en -irk de -ong, verke-
dinge.

Zaalcapaciteit: 250 personen.

Aanwezig: Ongeveer 87 personen.

Betrouwbaarheid Berichtgever: Zeer betrouwbaar.

Waardering bericht: Als voren.

Tevens bericht gezonden aan: De Procureur Generaal, fgd. Directeur van Politie bij het Gerechtshof te Leeuwarden.

Medewerkende instanties) Gene.
Ondernomen actie)

Bericht: Te omstreeks 20.30 uur opende Hendrik van der Veen, voorzitter van de afdeling Nieuw-Weerdinge der C.P.N. de vergadering en heette de aanwezigen hartelijk welkom. Nadat de voorzitter de vergadering voor geopend had verklaard, verzocht hij de aanwezigen met hem staande de "Internationale" te zingen. Hieraan werd door ongeveer 40 personen gevolg gegeven. Hierna gaf de voorzitter het woord aan de spreker. Deze hield zijn rede ongeveer als volgt:-----

[Kameraden. Vandaag is het de dag dat in de gehele wereld het 1 Meifeest, de dag van de arbeid, wordt gevierd. Het was in het jaar 1889, dus 60 jaar geleden, dat voor het eerst door een kleine schare arbeiders, onder zeer moeilijke omstandigheden, de eerste Mei als de dag van de arbeid werd gevierd. De strijd die in de afgelopen 60 jaren door de arbeidende bevolking over de gehele wereld is gestreden, is wel bijzonder zwaar geweest. Vele nederlagen hebben wij arbeiders in die jaren moeten incasseren, maar nog grpter waren onze successen die wij mochten behalen.

Ook in Rusland wordt ~~waxxt~~ wederom de dag van de Arbeid door de gehele bevolking van de Sowjet Unie gevierd. Immers in Oost-Europa heerst geen werkloosheid en is de levensstandaard daar aanzienlijk omlaag gegaan. Ook daar komt men nog vele arbeiderskrachten te kort. Dit in tegenstelling met West-Europa, waar het spook der werkloosheid weer rondwaart, en waar de levensstandaard nog niets omlaag is gegaan. In de Sowjet-Unie wordt de wederopbouw met kracht terhand genomen, ~~waxxt~~ hier in Nederland per dag 5.000.000 weggemeten wordt voor oorlogsdoeleinden in Indonesië. We zien dan ook dat het geheel verwoeste Stalingrad zijn oorspronkelijke vorm bijna weer geheel ~~xxx~~ heeft terug gekregen, terwijl men na de bevrijding kans heeft gezien om in de grotendeels verwoeste stad Rotterdam, slecht 800 woningen te bouwen. Kameraden hieruit blijkt dat men meer geld overheeft voor oorlogsdoeleinden, als voor de wederopbouw van ons zo zwaar geteisterd Nederland.

De Partij van de Arbeid is door haar bestuur ook bedorven. Immers zij heeft de dag van de arbeid, verzet op 2 Mei. Het bewijs

/terwijl

hiervan hebben wij kunnen zien dat twee vooraanstaande bestuursleden van die partij, nun deel hebben gekregen uit de lintjesregen. (Spreker bedoelde hier schijnbaar mede de onderscheidingen die door Hare Majesteit de Koningin op 30 April 1949 werden verleend).

Veenarbeiders, ook U hebt kortgeleden een strijd gestreden, die een aanval op uw loon wilden doen. Gij hebt echter moedig stand gehouden voor uw bestaansrechten. De door U gestreden strijd is dan ook niet zonder resultaat gebleven. Vreugend was het feit dat deze strijd niet alleen door U, doch door verschillende leden van het N.V.V. ondanks het verbod van haar bestuur, als één man werd gestreden. Hieruit kunnen wij concluderen, dat, wanneer de arbeiders zich aaneen sluiten, zij een sterk en machtig bolwerk vormen tegen het kapitalisme. Daarom vergadering laten wij op deze avond elkander beloven om voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen propaganda te maken voor de C.P.N. EINDE.

Hierna werd door het toneelgezelschap "Nieuw-Leven" het toneelstuk "BROODKROIMELS" opgevoerd. Een toneelspel in drie bedrijven. Na afloop van het toneelspel werd door de aanwezigen nog een half uurtje gedanst.

De avond had een zeer net en ordelijk verloop: EINDE.

Verder bericht: Als vandaan.

Verder bericht: Het Bureau van de Politie is nu bezig met de voorbereiding van de verkiezingen.

Verder bericht: Het Bureau van de Politie is nu bezig met de voorbereiding van de verkiezingen.

Verder bericht: Het Bureau van de Politie is nu bezig met de voorbereiding van de verkiezingen.

UITTREKSEL

Dit : OD 244 UC.
Ag. no. : 6.15.45
Voor : OD 1421

Wc 6 richu-9/49

Verslag van de 1 Mei vergadering der C.F. te Utrecht, gehouden op 1 Mei 1949 van ongeveer 9.- uur tot 2.45 uur en van 10.- uur tot 12.15 uur in het Olympiatheater aan de Amsterdamse Straatweg te Utrecht. (vooraf d. zielew) 9 MEI 1949

61545

De bijeenkomsten waren bekend gemaakt op huis aan huis verspreide biljetten en door middel van advertentie's in enkele nummers van "De Waarheid". De vergaderingen waren openbaar en toegangskarten waren vooraf en aan de deur verkrijgbaar tegen betaling van f.0.50.

In de zaal hingen vlaggen, rood met hamer-en-sikkel embleem, terwijl aan de wanden witte borden waren bevestigd met de opschriften: "Beter wonen, hoger lonen", "Strijdt voor de vrede en "De troepen terug". Het spreekgestoelte was getooid met rode vlag met het genoemde embleem.

Het publiek was rustig, appludiseerde zo nu en dan kort en gaf op geen andere wijze blijk van instemming; van enige demonstratie was geen sprake en beide vergaderingen hadden een ordelijk verloop. De zaal biedt ongeveer plaats aan 350 personen, er waren echter in beide vergaderingen respectievelijk ongeveer 250 en 125 personen aanwezig, waaronder ongeveer evenveel mannen als vrouwen, terwijl er ook nog kinderen bij waren.

In de bioscoopzal en in de zaal werden rode tulpen verkocht en werd gecolporteed met "Voorwaarts", "T.V.C.gids" en "Studie en Strijd", er werd echter maar weinig verkocht.

De vergaderingen werden geopend met een kort inleidend woord, door Bernardus Johannes Schreuders uit Utrecht, op wiens verzoek de "Internationale" werd gezongen. Vervolgens werd het woord gevoerd door Jan Hendrik Bolk, vermoedelijk uit Amsterdam, die een gloedvolle rede hield en een luisterend en opmerkzaam gehoor had; zijn rede duurde ruim een uur.

Spreeker gaf eerst een overzicht van de zestigjarige strijd der arbeidersklasse, merkte op, dat het rood der C.F. nog echt is en dat de 1 Mei viering niet behoefde te worden verschoven. Nog steeds wordt het kapitalisme teruggedrongen, maar het is nog machtig en er blijft strijd, ook in Utrecht, want anders zou de vergadering niet in het nachtelijk uur zijn belegd, wegens gebrek aan vergaderruimte is het noodzakelijk. Bovendien gaat het steeds vooruit, de communisten staan reeds voor de poorten van Shanghai en ook hier zal het kapitalisme eruit "gesjaghaid" worden. Hij bestreed vervolgens het Atlantic pact, dat door hem als oorlogspact werd gedoodverfd en noemde in dit verband vier punten, die op oorlogsdreiging wijzen, met name:

1. de bewapening,
2. de ideologische voorbereiding,
3. de superioriteitsgedachte, in Amerika gekweekt, door hem vergeleken met dezelfde gedachte, die de Duitsers werd ingepraent, zodat de Duitse soldaat meende, dat niets hem meer in de weg stond, zij immers hadden de beste wapens, de beste soldaten enz., hetzelfde vindt men nu bij de Amerikanen, alleenbezitters van atoombom, de meest moderne bewapening, technisch het allerbeste. Als dan in kennis van de raffinaderijen gebouwd worden, doen de Amerikanen dat, want de Nederlanders kunnen alleen maar graven en in de grond wroeten.
4. de economische factoren,

4. economische factoren, de gedwongen oorlogvoering van het Kapitalisme. In Amerika is men bang voor crisis. Er is daar een enquête gehouden: Wat verkiest ge, oorlog of crisis en toen werd gekozen voor -oorlog-. Maar ook de oorlog gaat er onder door, daar zorgen wij voor. (Applaus)

Vervolgens bestreed hij de Indonesische politiek, noemde Hatta de Juias, herinnerde aan de oorlog in Griekenland en roemde de Sovjet Unie als de "Burcht van de vrede" Wees er op, dat Thorez, Togliatti en Paul de Groot, als vertegenwoordigers van miljoenen arbeiders, gezegd hebben, dat zij niet bereid zijn de wapens tegen de Sovjet Unie op te nemen en dat zij zich zelfs niet door militairen zullen laten dwingen, hetgeen de mijnwerkerstaking in Frankrijk heeft doen zien, want, als het nodig is, gaan daar alle mijnen weer onder water en zal er geen trein meer lopen. (Applaus)

Hij bestreed nog de P.v.d.A., die geen waar socialisme vertegenwoordigt, doch evenals Attlee, Bevin en Blum handlangers der reactie zijn en dienaars van de Jezuiten, uit dankbaarheid waarvoor zij nu zijn geridderd met het ridderzwaard der Nederlandse bourgeoisie. (Applaus)

Tenslotte wees hij op de a.s. verkiezingen, bestreed de regering, die de soldaten in Indonesie leerde koppen snellen, 5 miljoen per dag uitgaf, maar nog geen rijksdaalder daartutoeslag wilde geven en geen geld had om huizen te bouwen. Maar wel is er geld voor een IJssellinie; al zegt men al, dat die er niet komt, in ieder geval krijgt Deventer al een Engels garnizoen. Het moet echter uit zijn met oorlogvoeren en met de soberheidspolitiek. Met de a.s. verkiezingen zullen wij ons mannetje moeten staan. Er zal weer veel vuiligheid over ons gezegd worden, wij zullen weer verdacht worden gemaakt, maar wij zullen terug slaan. Het mag niet gebeuren, dat er geen geld is om tegen pamfletten te drukken. Daarom is er veel geld nodig, daarom een collecte, een 1 Mei offer, geen dubbeltje, en geen kwartje, dat geef je aan iedereen. Wij zullen hard moeten werken, wij zullen moeten waken, opdat Kajotters en A.J.C-ers onze biljetten niet afscheuren. Wij geven dus mild onze 1 Mei gave.

Deze rede werd met luid applaus beloond. Er was daarna pauze, waarin een buscollecte werd gehouden en daarna werd de sport- propaganda- film "Roem aan Moskou" vertoond.

Na afloop verlieten de aanwezigen rustig het gebouw en verspreidden zich terstond in alle richtingen. Het viel op, dat er zeer weinig bezoekers in de richting "Zuilen gingen.

O.P. 244 bij 61507

R'dam

NOED. No.: 0/1421
CRT.: Waarh. R'dam
DATUM: 14-4-'49

VIERING VAN HET 1 MEI-FEEST

Massa-meeting op Afrikaanderplein gevolgd door grote demonstratie

HET feest van de arbeiders, de eerste Mei, de dag, waarop de werkers van de gehele wereld hun wapenschouw houden, zal dit jaar in het teken staan van de strijd voor vrede en brood. De ondertekening van het door Wallstreet gedicteerde oorlogspact betekent een ernstige bedreiging van de vrede. Vierhonderdvijftig miljoen mensen hebben dit begrepen. Op het Wereld-Vredescongres, dat op 20 April te Parijs begint, zullen hun vertegenwoordigers hun stem tegen de oorlog op ondubbeltzinnige wijze verheffen. Op 1 Mei zullen de miljoenen, die de verschrikkingen van de oorlog maar al te goed kennen, de kreet „Nooit meer oorlog” op talloze bijeenkomsten en vergaderingen herhalen.

Zo zullen ook ongetwijfeld de Rotterdamse werkers zich op de eerste Mei niet onbetuigd laten.

De C.P.N. (De Waarheid), district Rotterdam, heeft een grootscheepse viering van het feest van de arbeid voorbereid.

Het programma is reeds opgesteld en om uw nieuwsgierigheid niet langer op de proef te stellen, zullen we aan de hand van dit programma mededelen, wat er op Zondag 1 Mei in onze stad onder de socialistische banieren van de C.P.N. (De Waarheid) te gebeuren staat, evenals twee jaar geleden, toen 20.000 Rotterdamse arbeiders een massale betoging hielden, die met een grandioos vuurwerk werd besloten, zal het komende 1 Mei-feest zich concentreren op het Afrikaanderplein. Aan weerszijden van de muzikent, die als podium zal dienst doen, zullen enorme leuzen en talrijke rode vlaggen de plaats van de wapenschouw reeds van verre aangeven. Van één uur af zullen strijdlieiders door de geluidsversterkers weerklinken en als ieder een plaatsje heeft gevonden op het feestelijk aangeklede terrein is het zo langzamerhand half twee geworden, het tijdstip van het begin van deze meeting. Aan het grote Amsterdamse muziekcorps „Avanti” valt de eer te beurt zich het eerste te laten horen. Het zal een aantal strijdlieiders en concertnummers spelen, waarna Henk Goudkuil, voorzitter van de Communistische gemeenteraadsfractie, het openingswoord zal uitspreken. Dan is het de beurt aan het befaamde Rotterdamse arbeiderszangkoor „Morgenrood”, dat bij alle festiviteiten van de C.P.N. der laatste jaren

voor de nodige opluistering zorg droeg en dus thans evenmin op het appèl zal ontbreken.

Sijmen en Uut en Ber treden op

Na „Morgenrood” komen enige leden van het G.B.-cabaret op de planken. Het zijn Cor Zwart als Sijmen met kreupele rijmen en na hem het voortreffelijke duo Uut en Ber Hulsing met hun proletarische liederen. Uut en Ber zijn voor ons al lang geen onbekenden meer. Hun optreden, evenals dat van Cor Zwart, zullen we met vreugde tegemoet zien.

om half drie zal Jan Schalker, het communistische Eerste Kamerlid, in Rotterdam evenmin een onbekende, het spreekgestoelte beklimmen en de 1 Mei-rede uitspreken. De meeting wordt gesloten door Henk Goudkuil.

Daarna, om half 4 ongeveer, zal een begin worden gemaakt met het opstellen van de stoet, die met het muziekcorps „Avanti” en de jeugd voorop een demonstratie door Rotterdam-Zuid zal houden.

Route demonstratie

De demonstratie achter de vlaggen en banieren van de Communistische Partij

zal de volgende route nemen:

Bloemfonteinstraat - Maashaven - St. Andriesstraat - Violiersstraat - Sandelingstraat - Groene Hilledijk - Beyerlandselaan - West-Varkenoordseweg. Hier zal men uit elkander gaan.

Vanzelfsprekend is de betoging op het Afrikaanderplein ook bestemd voor de bewoners van de Rechter-Maasoever, evenals de grote openbare vergadering, die 's avonds in „Odeon” plaats vindt voor de bewoners van de Linker-Maasoever toegankelijk zal zijn.

Jan Schalker zal op deze vergadering eveneens het woord voeren terwijl het G.B.-cabaret zijn medewerking zal verlenen.

Wij zullen van onze meeting op het Afrikaanderplein en de demonstratie een indrukwekkende manifestatie maken van onwrikbaar vertrouwen in onze kracht en tevens een klinkend antwoord geven aan de ondertekenaars van het oorlogspact en aan degenen, die ons land steeds verder naar de ondergang trachten te voeren.

Eensgezind zullen we protesteren tegen de koloniale oorlog, die vele slachtoffers kost en tegen de verslechtingen, die voor de deur staan.

Helpt allen mee om van deze Eerste Mei een dag te maken, die in onze herinnering zal voortleven.

JAN SCHALKER

HET MEI-SPEL, opgevoerd door leden van het A.N.J.V. met medewerking van het zangkoor „Morgenrood”, vormde het hoogtepunt van de geestdriftige Mei-meeting, die het vorige jaar in de Riviera-hal te Rotterdam is gehouden.

Verslag van de 1 Mei - viering van de C.P.N., afd. Hollandscheveld, gehouden op 2 Mei 1949, des n.m. 20.00 uur in het café Bijleveld te Hollandscheveld, gemeente Hoogeveen.

De zaal biedt plaats aan ongeveer 140 personen. Aanwezig waren ongeveer 90 personen, waaronder geen militairen. Om 20.10 uur werd de vergadering geopend door de Voorzitter van opgemelde afdeling, Geert van ECK, geboren 29 Mei 1918, wonende 8e Krakeelsewijk 7, Hollandscheveld, gemeente Hoogeveen. Na een kort inleidingswoord betrad de spreker voor die avond, een zekere H. Kremer, propagandist van de C.P.N., wonende te Emmen, het podium. Spreker begon zijn rede met te herinneren aan de bestorming van de "Bastille" (Parijs) in 1789. Deze bestorming, zo zeide hij, werd uitgevoerd door de toenmalige arbeidersklasse. Als herinnering aan deze grote dag is de 1 Mei - viering ingesteld, niet als feestdag, maar als een dag voor de strijdende arbeiders. De 1e Mei viel dit jaar op een Zondag, door de aanwezigheid van een P.v.d.A.-regering in ons land, mocht de 1e Mei echter niet op Zondag worden gevierd. Het zal echter niet lang meer duren, zo zeide spreker, of de 1e Mei zal in zijn volle glorie ook op Zondag kunnen worden gevierd. Want de macht van de P.v.d.A. wordt steeds kleiner, die partij propageert socialisme, maar het zijn uiterst rechtse socialisten. Maar ondanks dit alles bleek toch wel dat de 1 Mei-viering ook in ons land en ook dit jaar wel op Zondag is gehouden. In de Zuid-Oosthoek van Drenthe (Emmercompasuum) voeren de arbeiders met versierde schuiten en voorzien van rode vlaggen door de kanalen.

Cisteren werd voor kameraad STALIN in Moskou een grote parade gehouden, waaraan meer dan 1.000.000 arbeiders deelnamen. Die arbeiders weten waarom zij de 1e Mei als een feestdag vieren. 's Maandags beginnen zij opgewekt hun werk, omdat zij er van overtuigd zijn dat zij, als het Zaterdag geworden is, met een goed salaris huiswaarts keren. Daarna deed spreker een hevige aanval op het Noord-Atlantisch Pact. Dit pact is leuter en alleen door de Westerse mogendheden gesloten om een derde wereldoorlog voor te bereiden en te ontketenen. Maar wanneer die mogendheden tot de aanval mochten overgaan, zullen zij de macht en de kracht van de Sovjet-Unie leren kennen.

Economisch staat de Sovjet-Unie er beter voor dan de Westerse mogendheden. De Westerse kapitalisten menen met de atoombom en vliegtuigen de wereld te kunnen beheersen en regeren. De Sovjet-Unie heeft die wapens niet, maar die heeft tractoren en die tractoren rollen overal doorheen. Die tractoren verhogen de economische standaard in de Sovjet-Unie. In Rusland bestaat geen werkloosheid.

In Nederland telde men op 1 Januari 1949 tachtig duizend werklozen. Oppervlakkig gezien staan wij er op dit punt beter voor dan België. Dit is echter niet juist. Immers de 150.000 militairen, die in Indonesië vertoeven moeten ook als werklozen worden gezien. En om deze troepenmacht van voorraden te voorzien zijn ook duizenden arbeidskrachten nodig. Op grond van een en ander moet man in ons land rekenen op ongeveer 300.000 werklozen. Ook wat de woningbouw betreft was het in de Sovjet-Unie veel beter als in Nederland. In Stalingrad zijn 25.000 nieuwe woningen gebouwd, terwijl er in Rotterdam, dat in 1940 door de Duitsers zo zwaar werd gebombardeerd, maar 800 nieuwe woningen zijn verrezen.

Vroeger verklaarde de Partij van de Arbeid zich tegen een oorlog in Indonesië. Op 1e Kerstdag 1948 toen men hier zong "Vrede op aarde" gaf diezelfde P.v.d.A. bij monde van de regering opdracht tot het ontketenen van een hernieuwde politionele actie. En nog dagelijks sneuvelen daar onze jongens, hetgeen blijkt uit de lange dodenlijsten in de couranten.

Tot slot wakte spreker zijn gehoor op om bij de a.s.gemeenteraadsverkiezingen toch vooral C.P.N.te stemmen.

Er moet voor gezorgd worden,zeide sprker,dat de a.s.verkiezingen een geweldig succes worden voor de arbeiders.Stemt daarom op de C.P.N.candidaten.

Daarna werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen aan spreker hiervan werd echter geen gebruik gemaakt.

Gedurende de pauze,welke daarna volgde,werden handtekeningen der aanwezigen verzameld.

Het doel van deze "verzameling handtekeningen" is om de regering er van te overtuigen dat een groot deel van het Nederlandse volk de onmiddellijke invrijheidstelling eist van G.Mol,P.Langendijk en G.van Praag,die in verband met de relletjes bij het vertrek van het s.s. "Grote Beer"naar Indonesie zijn gearresteerd.

Na de pauze werden twee films vertoond, getiteld "FORMOSA" en "Een kreet in de nacht".

De vergadering was om 23.00 uur geëindigd.

Bij de uitgang werd gecollecteerd voor het communistische verkiezingsfonds

BeledigingenXX

Beledigingen of laster tegen de leden van het Koninklijk Huis of leden der Regering,c.g.Staten-Generaal werden niet geuit.

Opruiende taal werd niet gesproken.

Onderwerp: Openbare Mei-vergadering C.P.N.

Volgno.

7 MEI 1949

ACD/61518

R A P P O R T .

Op Maandag 2 Mei 1949 had er een openbare Mei-vergadering plaats in de zaal van Café, Kamminga aan de Pijshaven, alhier. Deze vergadering was door het verspreiden van pamfletten, aangekondigd en was voor eenieder toegankelijk tegen betaling van f.0.10.

De zaal alsmede het café was voor deze vergadering beschikbaar gesteld en er waren leuzen aangebracht, zoals, "Vrede onder de Volkeren" "Vrede en Welvaart" "Troepen terug uit Indonesië" terwijl op het podium de partij-vlag was aangebracht.

Toen de vergadering te omstreeks 20.00 uur een aanvang nam waren er plus minus 40 bezoekers aanwezig terwijl de zaalruimte ongeveer 100 zitplaatsen bood.

De vergadering werd geopend door Martinus van Dillen, geboren te Utrecht, 12 October 1908, wonende Valkenierstraat 46, alhier, die mededeelde dat hij tot voorzitter van de Afd. was gekozen en dit dus voor hem op deze dag een dubbel feest betekende.

Hij deelde verder mede dat de C.P.N. met de a.s. gemeenteraadsverkiezingen met een bloklijst voor "Vrede en Welvaart" zou uitkomen. Hij zeide dat zulks was gedaan, om kiezers die niet graag hun stem uitbrachten op de C.P.N. in staat te stellen hun stem uit te brengen op de bloklijst, waarop ook niet communisten voorkomen, doch die evenals de communisten strijden voor vrede en welvaart.

Hierna werd het woord gegeven aan Leendert Laurens Touw, geboren te 's-Gravenhage 13 April 1922, oud stakingsleider van de H.T.M. en wonende te 's-Gravenhage. Deze spreker ving zijn rede aan met er op te wijzen, hoe 60 jaar geleden de 1 Mei-herdenkingen door de arbeidersklasse werd gevierd. Zulks oest toen op illegale wijze geschieden want als de werkgever toen te weten kwam dat men aan de 1 Mei-viering had deelgenomen dan ondervond men daarvan ook de gevolgen. Veel is er door de arbeiders-klasse bereikt door samenwerking.

Deze samenwerking, aldus spreker, is nu verbroken door de Partij van den Arbeid die de zijde van het kapitalisme heeft gekozen en die nu samenwerkt met de oorlogzuchtige en kapitalistische landen.

Ook de Partij van den Arbeid, viert 1 Mei. Bohter niet op 1 doch op 2 Mei, voorgevende dat men de Chriselijke leden niet wil krenken in hun godsdienstige gevoelens. Wij, aldus spreker, vieren het hier ook op 2 Mei doch de oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat wij hier anders geen zaal kunnen krijgen.

Op het ogenblik viert ook de Partij van den Arbeid haar Mei-feest te 's-Gravenhage. Voorheen gebeurde dit echter in een gebouw waar men duizende mensen kon bergen maar thans kan men volstaan met een circus-gebouw waarin zijn gezeten een stel gekken met in hun midden de grootste gek, oud Minister Vos! Het is wel een bewijs dat de Partij van den Arbeid achteruitgaande is en dat de arbeidersklasse deze partij de rug toekeert.

Vervolgens deed hij uitkomen dat de C.P.N. de enige partij was die de vrede wil en die hiervoor de strijd had aangeboden.

Het Noord-Atlantisch pact, zo bweerde hij, is er op gericht om onder een of ander voorwendsel aan Rusland de oorlog te verklaren. Dit kan alleen door de arbeiders worden voorkomen. Wij moeten dan echter al onze krachten samenbundelen.

Silburg

7/49

*functie
o.k. a.g. in P.D.*

*afgekort in
o.d. 389
bekend*

X

*in P.D.
Touw*

Daarna deed hij een beroep op de ouders, om te eisen, dat hun zonen uit Indonesië zouden terugkeren. Verder eiste hij de vrijlating van twee jeugdige personen en wel Erich Mol en Piet Langendijk die achter de tralies waren gezet omdat zij een courantenbericht in de kazerne hadden opgehangen.

Na de gebruikelijke critiek te hebben uitgeoefend op het Marshall-plan en het Regeringsbeleid, daarbij Rusland verheerlijkte, besloot hij zijn rede met de woorden: "De zon komt in het Oosten op en in het Westen ontvangen wij er de stralen reeds van"

*optraden
v. h. op n. RD*

S

Vervolgens werd nog een kort woord gesproken door Gerardus Cornelius Soontjens, geboren te Tilburg 14 December 1905, wonende Overstraat 11, alhier.

Deze spreker verheerlijkte Tsjecho-Slowakije waar hij als afgevaardigde van een arbeidersdelegatie enige dagen heeft vertoefd. Hij wees op de samenwerking die daar bestond tussen Katholijken en communisten. Hij zeide, geen communist te zijn maar desniettemin toch had getekend op de blokljst voor de communisten omdat dit de enige partij is die werkt voor vrede en welvaart. Hij spoorde de arbeiders aan, bij de a.s. verkiezingen hun stem op deze lijst uit te brengen.

*Optraden
op laars*

B. III

Vervolgens werd nog een kort woord gesproken door Albertus Cornelius Maria Gallé, geboren te Tilburg 17 Juni 1902, wonende Veestraat 61, alhier. Hij zeide als afgevaardigde naar het vredescongres te Parijs te zijn geweest en dat hij daar getuige was geweest van de vredes-wil van het Franse volk. Ook hij was geen communist, zo deelde hij mede, maar beval de aanwezige aan op de blokljst van de communisten te stemmen want zo zeide hij "wij zijn lang genoeg door die andere rotkerels beduuveld" (Hierbij zal opgemerkt dat Gallé, een der weinigen is die hier in het openbaar het insigne, hamer en sikkel, draagt.)

a. h.

S

*afschrijft
in A.D. Verzijf
D.D. 1389
en D.D. 1140*

Vervolgens werd het woord gevoerd door: Adrianus Henricus Wijnandus Verreijt, geboren te Tilburg 8 Januari 1910, wonende Dennenstraat 17, alhier. Hij is lid van de gemeente-raad voor de C.P.N. Deze spreker hield een zuiver propagandistische rede voor de a.s. verkiezingen, waarin hij de aanwezigen aanspoorde vrienden en kennissen in overweging te geven, bij de a.s. gemeenteraadsverkiezingen, hun stem op de communisten uit te brengen, want daardoor alleen zou de vrede kunnen worden gewaarborgd. Ik sprak met een vrouw, aldus spreker, die eerst niets van het communisme moest hebben. Deze vrouw heeft een dertienjarige zoon. Ik heb deze vrouw duidelijk gemaakt dat over enige jaren deze zoon ook de militaire rok zal dragen en zij deze zoon dan misschien zal moeten offeren voor oorlogdoeleinden. Ik heb er haar op gewezen dat het alleen de communisten zijn die voor de vrede werken. Deze vrouw heeft nu geheel andere gedachten over het communisme. "Ziet kamaraden, in die geest moeten ook jullie werken voor de goede zaak." Kamaraden, er is in Tilburg een gezegde dat luidt: een dubbeltje zal het nooit van een kwartje winnen. Dit gaat echter niet op, aldus spreker, want als wij naar Rusland zien dan kunnen wij daar constateren dat daar het dubbeltje het wel van het kwartje kan winnen. Zie verder naar andere Oost-Europese landen en naar China.

Als wij eensgezind strijden, zullen ook wij overwinnen. Als wij tien jaar de vrede kunnen bewaren dan zal het kapitalisme verslagen zijn.

Bovengenoemde bijeenkomst werd opgeluisterd door declamatie van een onbekend vrouwspersoon, Aan het einde van de bijeenkomst werd door van Dillen medegedeeld dat er namens deze vergadering een motie zou worden gezonden aan de Minister van Oorlog waarin de vrijlating werd geeist van Mol en Langendijk.

Er werd een collecte gehouden voor het verkiezingsfonds en na afloop werd de internationale door alle aanwezigen staande gezongen waarbij verschillende dek tot vuist gebalde hand in de hoogte staken.

De vergadering had een rustig verloop en eindigde te onstreeks 22.30 uur.

Tilburg 3 Mei 1949
I.D.

3 Mei 1949.

7 MEI 1949

ACD/ 61507

Kort verslag van de openbare 1 Mei-viering, gehouden door de Communistische Partij Nederland "DE Waarheid", district Rotterdam, op Zondag 1 Mei 1949. De 1 Mei-viering was gesplitst in twee gedeelten, n.l. een openluchtmeeting op het Afrikaanderplein van 13.30 tot 15.45 uur, waarna een optocht werd gehouden door een aantal straten van Rotterdam-Zuid, en een openbare feestvergadering in gebouw "Odeon", Gouvernestraat 50-72 te Rotterdam van 20.- tot 23.30 uur.

Op beide bijeenkomsten werd gecolporteerd met De Waarheid, Voorwaarts, Een, Nu, de E.V.C.-gids, de bekende C.P.N.-brochures, verkiezingsbonnen en de z.g. vredes-speldjes.

Op beide bijeenkomsten was een tableau aangebracht, waarop de bekende vredesduif van Picasso was uitgebeeld, voorts de leuzen: "Vrede en socialisme zijn een", "Verenigt alle krachten voor een duurzame vrede", "Vrede met alle volkeren" en "Vrede". Voorts was een groot aantal tulpen en rode vlaggen aangebracht. Na het beëindigen van de openluchtmeeting werd door ca. 625 personen een demonstratieve optocht gehouden, welke ordelijk verliep en die te ca. 16.45 uur werd ontbonden. In deze optocht, voorafgegaan door het Amsterdamse muziekcorps "Avanti", liepen ongeveer 125 A.N.J.V.-ers mede. Beide bijeenkomsten werden opgeluisterd door "Morgenrood", het bekende "G.B. Cabaret", terwijl aan de openluchtmeeting tevens werd medegewerkt door bovengenoemd muziekcorps. De openluchtmeeting werd bezocht door ca. 4000 á 5000 personen; de avondbijeenkomst door ca. 1100 personen (zaalcapaciteit 1000 zitplaatsen). Op beide bijeenkomsten werden enkele militairen opgemerkt. In De Waarheid en per strooibiljet had de aankondiging herhaaldelijk plaatsgevonden. De stemming was des middags lusteloos, 's-avonds geanimeerd.

GOUDKUIL, Hendrik (bekend), opent te ca. 13.30 uur de openluchtmeeting en heet alle aanwezigen namens het District Rotterdam van harte welkom. Spr. wijst op de groei der Communistische Partij en op het feit, dat ditmaal met grote luister voor de 60-ste maal de 1 Mei wordt herdacht.

/en Aziatische

SCHALKER, Jan Pieter (bekend), wijst op de ontwikkeling van de gebeurtenissen in de Oost-Europese Landen, met name in China, waar de rode legers de bevrijding brengen. West-Europa, geleid door Amerika, tracht deze ontwikkeling tegen te houden, doch geen Atlantisch Pact of Benelux zal de zegevierende arbeidersklasse de overwinning kunnen onthouden. Spr., geeft de bekende kritiek op de P.v.d.A., hekelt de loon- en prijspolitiek en zegt dat de Comm.Partij de enig werkelijke partij is, welke strijdt voor de belangen van de arbeidersklasse. De P.v.d.A. is reeds zover afgezak, dat zij de 1 Mei niet meer op Zondag durft te vieren om de godsdienstige gevoelens van hun "partijgenoten" niet te kwetsen. Zij heeft zich opgeworpen als de beschermeling van de Amerikaanse imperialistische kapitalistische oorlogspolitiek en wanneer wij worden uitgemaakt voor landverraders, indien wij verklaren, dat wij, communisten, bij een nieuwe oorlog aan de zijde van Rusland zullen staan, dan verklaren wij

hier nogmaals, dat wij inderdaad de oorlog tegen de imperialistische oorlog zullen voeren. Spreker wijst nogmaals op de zegevierende legers in China, verklaart, dat binnen enkele ogenblikken zelfs Shanghai zal vallen en zegt overtuigd te zijn, dat binnen niet al te lange tijd, alle westerse oorlogsophitsers op dezelfde wijze "geshanghaaid zullen worden. Met de oproep tot eensgezinde en gemeenschappelijke strijd voor de overwinning der arbeidersklasse besluit spr. zijn rede, waarna onmiddellijk gezamenlijk de "Internationale" wordt gezongen.

GOUDKUIL, H., sluit dan met een kort slotwoord de meeting, zegt verheugd te zijn, dat deze door 10 á 12.000 personen is bezocht en verzoekt alle aanwezige deel te nemen aan de thans te houden demonstratie.

GOUDKUIL, H., wederom als voorzitter fungerend, opent te omstreeks 20.15 uur de bijeenkomst in Odeon, zegt zeer verheugd te zijn over de uitstekende geslaagde openluchtmeeting op het Afrikaanderplein van hedenmiddag, spreekt zijn tevredenheid uit over de massale opkomst ook op deze avond en heet de aanwezigen welkom. Spr. zegt, dat het kapitalisme vandaag niet alleen in Rotterdam, maar over de gehele wereld de kracht van de arbeidersklasse heeft kunnen zien. Dit is echter niet voldoende, wij moeten verder strijden en daarvoor is Uw aller steun voor de volle 100% nodig. Wij kunnen en moeten onze krachten aanwenden, om het dreigend oorlogsgevaar te keren.

SCHALKER, J.P. zegt, dat de eerste Mei van heden voor de arbeiders een groot succes is geworden en dankt alle kameraden, die hebben meegewerkt aan de voorbereidingen voor de openluchtmeeting en deze feestavond. Alle kameraden hebben hiervoor hun beste krachten gegeven en het zou ondoenlijk zijn hier allen persoonlijk te bedanken, doch voor de familie PEELEN, (Peelen, Godefridus; Peelen, Everardus), die hiervoor zelfs enkele nachten heeft opgeofferd. De 1 Mei zegt spreker, is de dag, waarop wij niet alleen in de toekomst moeten kijken, doch ook onze blik moeten terugwerpen op het verleden en de fouten, welke door ons zijn gemaakt met een kritisch oog en door gezonde zelfcritiek hersteld moeten worden. Het gaat niet om de vraag of wij sterker zijn geworden, doch of onze tegenstander op bepaalde plaatsen hetzij sterker of zwakker is geworden, waarna wij hem op deze punten moeten aanvallen. Ondanks alle hetze in pers en radio zullen wij ~~verrijzen~~ voorwaarts gaan en steeds op de bres staan voor de belangen der vrede en arbeidersklasse.

Spr. ageert dan op de bekende wijze tegen het Atlantisch Pact, de Benelux-overeenkomst en het kabinet Drees en zegt dat alles in wezen het reinste kapitalisme is. Ons wordt steeds verweten, zegt spr., dat wij overal "neen" op zeggen, doch zelfs verschillende onzer tegenstanders konden blijkbaar niet accoord gaan met het Atl.Pact., getuige de artikelen, welke hieromtrent zijn verschenen in "Trouw" en de "Nederlander". Spr. geeft dan de bekende kritiek op de P.v.d.A. en zegt het volkomen eenste zijn met de uitspraak van Mr. Burger, gedaan op het Partij-Congres van de P.v.d.A., die aldaar betoogde, dat men door het aannemen van het Atl.Pact op één lijn werd gesteld met de oorlogsophitsers Churchill, Gerbrandy c.s. Wanneer wij worden aangevallen op het punt dat wij onze politiek na de oorlog zouden hebben

ok
/voor één geval
moet een uit-
zondering wor-
d gemaakt en
wel

gewijzigd en ons hebben aangepast aan Rusland, dan is dit gelogen, niet wij, doch de P.v.d.A. heeft haar politiek gewijzigd en heeft zich volkomen onderworpen en is de slaaf geworden van het kapitalisme. Men is zelfs zover gegaan, dat 1 Mei, de dag van de arbeid, niet meer op Zondag mag worden gevierd, omdat anders de gevoelens van hun Christelijke partijgenoten wel eens gekwetst konden worden. Als wij heden de balans opmaken komen wij tot de conclusie, dat het afgelopen jaar grote winsten voor het communisme heeft opgeleverd. De rode vaan wappert reeds over een derde deel der aarde, een deel, waar slavernij en uitbuiting niet meer gekend wordt. Het kapitalisme ziet zijn macht steeds verkleinen, doordat haar afzetgebied door comm. overwinningen slinkt. Dit zal uiteindelijk een crisis voor de kapitalistische landen tengevolge hebben, een crisis, die men tracht te voorkomen, door opnieuw een oorlog uit te lokken. De arbeidersklasse kan en moet deze oorlog weren en mocht deze oorlog door de kapitalisten toch worden ontketend, dan weten wij, dat er maar één keus voor ons is en dat is: Ons scharen aan de zijde van Rusland. Nog is het woord niet aan de wapens en het is mede van Uw onverzettelijke wil afhankelijk of het ooit zover zal komen. Bedenk, dat er geen bedrijf kan draaien, geen organisatie, geen Staat zich kan handhaven zonder Uw wil. Wij als arbeidersklasse vormen de macht, welke in samenwerking met de arbeiders uit de andere landen zullen beslissen hoe de wereld zich verder zal ontwikkelen, naar oorlog of crisis of naar socialisme en dus de vrede. Wanneer gij wilt zal de oorlogsmachine niet op gang kunnen komen, zet dus het gevoel van U af, dat gij machteloos zijt en wordt er van doordrongen dat wij, wanneer wij ons verenigen een onweerstaanbare, onvernietigbare macht gaan vormen. Door eensgezinde strijd zullen wij het waarlijk socialisme, de werkelijke vrede en welvaart voor alle volkeren brengen.

Staande wordt door alle aanwezigen de "Internationale" gezongen.

GOUDKUIL, H., vraagt aan de vergadering of het haar goedkeuring kan wegdragen, dat staande de vergadering een motie aan de Minister van Oorlog wordt gezonden, waarin de vrijlating wordt geëist van Eric Mol en Pieter Langendijk, die analoog aan het geval Ratio Koster nog steeds onschuldig in de cel zuchten. Met luid applaus betuigt de vergadering haar instemming met deze motie.

Te 23.30 uur wordt de vergadering door Goudkuil, H. gesloten met de opwekking de collecte ^{vrij} bij de uitgang van de zaal zal worden gehouden voor het verk.fonds, te gedenken.

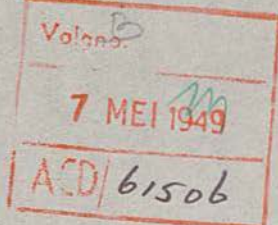
-einde-

Verzonden aan: C.V.D. N°:11

Wekoverzicht. 9/49
POLITIE ZWOLLE *2 pl.*

Lombardstraat 4
Tel. K. 5200-4444
(2 lijnen)

De Heer HOOFD van de CENTRALE
CONTROLEDIENST

Sweelinckplein nr.14

te

's-GRAVENHAGE .-

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

Datum

No. 1953/GEHEIM/Tu.
4 Mei 1949.

Onderwerp:

Meifeestviering C.P.N.
Afdeling Zwolle.

Hiernevens heb ik de eer UHoog-
EdelGestrenge aan te bieden een rapport, van een
alhier op 1 Mei 1949 gehouden Meifeestviering door
de C.P.N.Afdeling Zwolle, aan de inhoud waarvan ik
mij refereer.-

De Commissaris van Politie,
coll.

(G.J. Lettinck)

Bijl.: 1.-

R A P P O R T

Op Zondag 1 Mei 1949 te 20.00 uur vierde de afdeling Zwolle der Communistische Partij Nederland haar Meifeesst in het gebouw " De Eikelboom" gelegen aan de Jufferenwal te Zwolle.

Naar aanleiding hiervan hebben wij, Aaldert Sattler en Roelof Lohman, respectievelijk adjudant en brigadier rechercheur van politie der gemeente Zwolle, beiden tevens onbezoldigd rijksveldwachter, de eer U Edelgestrengte beleefd het navolgende te rapporteren;

Aanwezig waren ongeveer 80 personen, waarvan de helft vrouwen. De zaalcapaciteit bedroeg 300 personen, stemming rustig. Op het toneel was een rode spandoek met een witte vredesduif aangebracht.

Omstreeks 20.10 uur opende de voorzitter der afdeling Zwolle, Roelof Schinkel, geboren te Zwolle 11 Juli 1919, klerk aan de Provinciale Griffie te Zwolle, wonende in het woonschip " Isala" gelegen aan de Vondelkade te Zwolle, de vergadering. Hij wees er op dat zij allen bijeen waren gekomen om getuigenis af te leggen van trouw aan hun beginselen. Na hulde te hebben gebracht aan de broeders in Viëtnam en China noemt spreker de namen van de partijgenoten die bij de a.s. gemeenteraasverkiezingen door de afdeling Zwolle als kandidaat zullen worden gesteld. Hij roept de hulp in van allen om deze kameraden zoveel mogelijk onder de werkers in Zwolle te populariseren. Hij deelt verder mede dat de gemiddelde leeftijd van de kandidaten slechts 35 jaren bedraagt, hetgeen er op wijst dat thans ook de jongeren hun kans krijgen. Vervolgens deelt hij mede dat als spreker zal optreden Chris SMIT en dat het verdere deel van de avond zal worden gevuld met het optreden van een Hawaiian-trio en de opvoering van een tweetal toneelschetsen n.l. "De ploegbaas" en "Uitgediend". Vervolgens werden enige Hawaiianliedjes ten gehore gebracht gevolgd door declamatie en de opvoering van eerstgenoemde schets. Het handelde hier om een 22 tal arbeiders welke onder leiding van een ploegbaas tewerk waren gesteld in een buiten gebruik gestelde kolennijn. Als gevolg van het wassen der rivieren bestond er ernstig gevaar voor dijkdoorbraak, welke mede ten gevolge zou hebben dat de mijn onder water zou lopen. Ondanks het feit dat de ploegbaas de nieuwbeneemde mijn ingenieur op dit gevaar wees, weigerde deze de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen met als gevolg dat de 22 arbeiders en de ploegbaas bij de daarop volgende dijkdoorbraak door verdrinking om het leven kwamen. Voor de aanvang van de pauze deelde de voorzitter Schinkel nog mede dat er in de pauze een collecte zou worden gehouden ten bate van de kas der afdeling. Na de pauze kreeg de spreker van de avond, Chris Smit, geboren te Amsterdam 11 September 1907, wonende te Schiedam het woord.

De eerste Mei, aldus spreker is voor de internationale arbeidersklasse een dag van grote betekenis. De internationaal zich noemende socialistten zijn echter bezig de eerste Mei te doen vergeten. Er is, zelfs, in vergelijking met verleden jaar, veel veranderd. De drang naar de vrede is veel groter geworden.

Het enige weken geleden te Parijs gehouden congres

heeft geleerd dat millioenen bereid zijn de vrede te helpen handhaven. De Labourpartij in Engeland, zij die er prat op gaan dat ze de dragers van de democratie zijn, heeft de 1 Meiviering in Engeland verboden. Ook in de Amerikaanse sector van Berlijn is de viering van de eerste Mei verboden. Onze Partij van de Arbeid, in ons blad "De Waarheid" ook wel genoemd de Partij van de Adel of Edel, heeft de 1 Meiviering verplaatst naar de tweede Mei omdat, zoals zij zeggen, de eerste Mei op Zondag viel. Het bewijst in wezen dat zij de eerste Mei gaan verlossen. Wij vieren onze eerste Mei op de dag waarop zij gevierd moet worden, al is dit ook een Zondag. Wij zijn er van overtuigd dat onze kracht internationaal toeneemt. In Amsterdam is vandaag op het IJscubterrein de grootste 1 Mei betoging aller tijden gehouden. Duizenden waren daar aanwezig. De duizenden die buiten de hekken stonden hebben met leedwezen terruggedacht aan de tijd dat hun S.D.A.P. ook op deze wijze demonstreerde. Dit geeft ons de zekerheid dat wij voorwaarts gaan. De Partij van de Arbeid kruipt morgenavond in een zaal waar hoogstens 5000 man in kan. Dit bewijst dat wij bij de Partij van de Arbeid zeker niet achter staan. In Moskou hebben vanmorgen 7 uren lang de rode kameraden over het Rode-Plein gemarcheerd. Men heeft daar zijn bereidheid uitgesproken voor het behoud van de vrede. Men heeft daar zijn afkeuring uitgesproken over de vorming van het Atlantisch Pact dat in wezen slechts ten doel heeft een nieuwe oorlog te ontketen tegen de Sovjet. Hiertegenover zal echter de Russische afweerbereidheid staan en dit is een waarschuwing voor allen. Dit is voor ons een aanwijzing dat er iets gaande is namelijk de opmars der arbeidersklasse.

Er is echter nog iets. Dit is opmars van onze makkers in China. Deze opmars zal zeer waarschijnlijk reeds binnen een jaar van Berlijn tot Wladiwostok een aaneengesloten blok vormen waaruit de imperialisten verdreven zijn. Hieruit blijkt hoe de kracht van de vijand afneemt en de kracht van de arbeidersklasse toeneemt. Er zijn er nog die aan onze kracht twifelen. Wij moeten op het ogenblik in het kapitalistische stelsel een stelsel zien dat aan alle kanten kraakt. Men heeft ons blij willen maken met de Benelux en het heeft ons nog geen enkel voordeel gebracht. Dit is ook niet mogelijk. België wordt op het ogenblik geteisterd door een crisis. Daar zijn 250.000 mensen werkloos. Ook wij blijven hier niet vrij van en zullen er binnenkort waarschijnlijk ook mee te kampen krijgen. Er zou opbloeien komen en wij zien juist het tegenovergestelde. Dit moet ons er van doordringen dat onze maatschappij aan alle kanten kraakt.

De Partij van de Arbeid en haar woordvoerders hebben van de daken geschreeuwd dat wij het Marshallplan nodig hadden, doch is er een voorbeeld van vooruitgang? Laten we ons niet blind staren naar de opbouw van onze spoorwegen of de bruggen. Laten we eens een kijkje nemen in onze gezinnen. Welke huisvrouw is in staat geweest om haar linnenkast weer behoorlijk aan te vullen. Nederland is onder deze regering niet in staat de toekomst van de arbeiders te verbeteren. Enige dagen geleden hebben o.a. de heren Drees en de Goes van Naters een lintje gekregen. Wij zouden hen zeker geen lintje geven omdat zij honderden van onze jongens in Indonesië in de ellende hebben gejaagd. Dit zijn nu degenen die zich socialist en democraten noemen. Zij zijn, evenals in Engeland en Frankrijk, de uitvoerders van het militaire apparaat. Zij zijn het die ons in de West-Europese Unie in een nieuw verderf stortten. Geloof echter niet dat zij daarmee aan het eind van hun Latijn zijn. Van hen hebben we te verwachten dat wij in West-Europa ten behoeve van de Amerikaanse dollarkapitalisten zullen sneuvelen. Dit alles hebben wij in de eerste plaats te danken aan de

Partij van de Arbeid, die onze vrijheid en onafhankelijkheid aan de Amerikaanse imperialisten wil uitleveren. Deze hebben echter buikpijn over China, want zij hadden deze ontwikkeling daar zo niet verwacht. De Amerikanen hebben 8 milliard dollar in China gepompt om de opmars van de arbeidersklasse te stuiten. Onze makkers hebben echter de hiervoor aangeschafte wapenen op de nationalistien buit gemaakt en slaan nu de volgelingen van Tsjang Kai Sjek hiermede op hun eigen kop. Wij zullen binnenkort in ons land Engelse troepen krijgen. De Amerikanen komen geregeld in ons land om hun militaire plannen te verwezelijken. Wij zullen echter het voorbeeld van onze makkers in China volgen en de Amerikanen met de door hen verschafte wapenen uit ons land jagen. Het Chinese volk dat 20 jaren geleden nog als koloniale slaven beschouwd werd is nu een voorbeeld voor de wereld. Natuurlijk hebben zij daarbij enige hulp gekregen van de Sovjet. Toen ik enige tijd geleden het geluk had in Moskou te verblijven zag ik daar vrij veel Chinezen. Ik vroeg me af hoe dit mogelijk was. Toen ik navraag deed, dit geheim wil ik U wel verklappen, bleek mij, dat er tienduizenden Chinezen in de Sovjet werden opgeleid. Zij gingen daarna terug naar China als ingenieur koopman of commandant en zijn nu de aanvoerders van de bevrijdingslegers. Dit bewijst dat er geen mogelijkheid is voor het imperialisme om aan de ondergang te ontkomen. Het kapitalisme heeft steeds de oorlog over de mensen gebracht ook toen er nog geen Sovjet bestond.

In P.S.
Ch. Jansen
pp 1107

Enige tijd geleden heeft Stalin in een brief aan Truman zijn vrede wil betuigd. Als antwoord daarop heeft men zelfs getracht de Sovjet uit de Uno te verwijderen. Thans zijn de rollen omgekeerd en hebben Truman en zijn bondgenoten zelf de draad weer opgenomen. Als er nu opnieuw onderhandeld zal worden over Berlijn en Duitsland bewijst dit de grote kracht van de Sovjet. Aan deze kracht moeten wij ons spiegelen. Wij weten dat ons land niet goed staat aangeschreven. Ons land heeft soldaten uitgestuurd om de Indonesiërs neer te slaan. Dit heeft een slechte indruk gemaakt in de landen die de vrede liefhebben. Wij vragen ons af waar moet het met ons land naar toe als we blijven doorgaan met het uitgeven van millioenen om oorlog te voeren, terwijl Amerika ons credieten geeft en wij daardoor steeds vaster aan Amerika gekoppeld worden. Laten we zorgen dat we, wat en wie we ook zijn, hetzij katholiek of Christelijk, een front opbouwen voor het behoud van de vrede. Degenen die dezer dagen beloofd werden met een lintje, degenen zijn de vertegenwoordigers van het imperialisme. Wat krijgen onze jongens die blind of kreupel uit Indië terugkeren. Het kapitalisme laat in al zijn vormen zien tot welke misdaad het bereid is. Wij hebben slechts de gedachte te propageren om eenheid onder ons volk te brengen en een einde te maken aan het bloedbad. Dan hebben wij ons doel bereikt. Dit alles kan het communisme alleen niet doen. We hebben echter bondgenoten. Laten we eens naar de onderwijzers kijken aan wie al een jaar geleden beloofd is dat hun salarissen zouden worden verhoogd. Doch ook de onderwijzers hebben zich niet bijzonder gedragen. Toen de werksters in Amsterdam staakten lieten zij de kinderen de scholen schoonmaken. Erg kwalijk is hun dit echter ook niet weer te nemen. Ook zij zijn verslaafd aan het kapitalisme. Ook zij moeten hun stand ophouden en metjes voor de dag komen. Enige tijd geleden vond in Amerika een zelfde congres plaats als onlangs in Parijs. Daar streden zelfs geleerden voor het behoud van de vrede. Als de artiesten van Hollywood en de geleerden uit Amerika achter het congres van Parijs staan behoeven wij communisten ons niet te schamen. De toekomst is aan de internationaal werkende volkeren. Spreker besloot dan zijn rede, die enige malen door applaus onderbroken werd, met de woorden;

Laten wij de handen ineenslaan voor de vorming van een bolwerk voor de vrede."

Daarna volgde nog het optreden van het Hawaiian-trio en declamatie. Vervolgens werd de schets " Uitgediend" opgevoerd. Hier handelde het zich om een oude fabrieksarbeider die na 20 jaren onafgebroken op de fabriek te hebben gewerkt door de nieuw-benoemde directeur zonder meer werd ontslagen daar hij te oud was en niet voldoende meer presteerde. Wanneer de directeur aan de woning van de arbeider verschijnt om hem alsnog een kleine gratificatie te schenken is deze als gevolg van de emotie door zijn ontslag aan hartverlamming overleden.

In zijn sluitingswoord deelt voorzitter SCHINKEL mede dat er weer twee kameraden voor een geval gelijk aan dat van Ratio Koster in hechtenis zijn genomen n.l. Erich Mol uit Haarlem en Pieter Langendijk uit Zaandam.

Hij stelt voor een motie, waarin de afdeling Zwolle van de C.P.N. in vergadering bijeen haar afkeuring hierover uitspreekt, toe te zenden aan de Minister Schokking en de Pers. De vergadering gaat hiermede accoord. De vergadering wordt dan om 23.15 uur gesloten met het zingen van de internationale.

Waarvan door ons op afgelegde ambtseed is opgemaakt, getekend en gesloten dit rapport.

Z W O L L E 3 Mei 1949

(A.Sattler)

A. Sattler

DE COMMISSARIS VAN POLITE

R. Lohman

(R.Lohman)

R. Lohman

Kort overzicht van de gebeurtenissen op 1 Mei 1949 in de gemeente.

Daar de C.P.N. afd. Groningen, in afwijking met het bestuur van de P.v.d.A. besloten had de dag van 1 Mei ook werkelijk op 1 Mei te vieren, waarvoor toestemming was verleend, kwamen om 10 uur, op Zondag 1 Mei 1949, ongeveer 375 kinderen naar het Grand-Theatre te Groningen, waar voor deze kinderen enige kleine kinderfilmmpjes werden gedraaid. Voor de aanvang was aan ieder kind een kleine tractatie verstrekt. Hierbij werden geen toespraken of voordrachten gehouden.

Des avonds om 18-30 uur stelde zich aan de Bloemsingel een optocht op waaraan ongeveer 150 personen, waaronder jeugdige personen, deelnamen. Er werden enkele leuzen mede gedragen welke vooraf goedgekeurd waren, terwijl verschillende kleine bordjes met het opschrift "Vrede" werden mee gedragen. De optocht werd ontbonden op de Vismarkt, waarna de deelnemers plaats namen in het gebouw "De Korenbeurs" te Groningen.

\$

Bij aanvang bleken daar ongeveer 500- a 600 personen aanwezig te zijn, waardoor dit gebouw voor ongeveer een derde gedeelte gevuld was. De leiding van de avond berustte bij de wethouder van Groningen, tevens penningmeester van het District Groningen van de C.P.N. Berend BOSMA, terwijl verder medewerking werd verleend door het gezelschap "Madjoe" met Indonesische muziek; het A.N.J.V. met een Mei-spel, en de zangvereniging "Nieuwe Stem" te Groningen. Als spreker trad op Ger HARMSEN uit Amsterdam met als onderwerp "Strijd voor de vrede". Deze spreker leverde felle critiek op het beleid van de P.v.d.A., op het Marshall plan, op het atlantisch pact, op het beleid van de regering in Indonesië, op Engeland, op Amerika en anderen, terwijl hij de verdiensten van de Sovjet-Unie, de Oostelijke staten, de communistische legers in China en de strijd van de partizanen in Griekenland hoog ophemelde.

Het geheel had een ordelijk verloop en incidenten deden zich niet voor. - - - - -

h

2 Mei 1949.

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam "C.P.N.- 1 Mei viering 1949".
Origineel in ..... OD 244- Gr. ..... Naam "C.P.N.- Vergaderingen". (Groningen)
Volgnr. .... Ag.nr. 61451. .... Aard van het stuk ..... Verslag.
..... Afz. R.P. Winschoten. .... Datum 5.5.49.

Op Zaterdag, 30 April 1949 werd een openbare vergadering
gehouden door de C.P.N. (afdeling Oude Pekela).
De vergadering werd belegd in verband met de 1 Mei-viering.
Wolter TEMPEL uit Oude-Pekela opende de avond.
Spreker: J. GNERP uit Amsterdam.

Uitgetrokken door ..... J.H. .... Afd./Sectie ACD IV b. .... Datum 28.6.49.
Op aanwijzing van ..... B III g. ....

I.D. AMERSFOORT

GEHEIM

3 Mei 1949.

No. 252 I.D.

Onderwerp: 1 Mei-viering 1949, C.P.N. (De Waarheid), afd. Amersfoort.

Acties: Herdenking op Russische Kerkhof;

Kinderoptochten en Kinderfeest in de Markthal,

Avondbijeenkomst Markthal.

UITTREKSEL

Uit : OD 244-Utr. pr
Ag.no. : 61447
Voor : OD 1421

Op Zondag, 1 Mei 1949 werd door de afd. Amersfoort van de CPN De Waarheid het 1 Mei-feest gevierd.

Om 10.00 uur des voormiddags verzamelde zich een groep van naar schatting 150 personen op het Russische Kerkhof, gelegen in de gemeente Leusden nabij Amersfoort, voor het brengen van een bloemenkultuur aan de in de oorlog van 1940-1945 gevallen Russische militairen. Door pgt. A. van Kranenburg werden tijdens de herdenking enige woorden gesproken, ter nagedachtenis aan het offer, dat door de Russische kameraden voor de vrede was gebracht. Hierna kregen de aanwezigen gelegenheid om bloemen aan de voet van het monument te leggen, van welke gelegenheid druk gebruik werd gemaakt.

Door het zangkoor Morgenrood uit Amersfoort werden daarna enige liederen ten gehore gebracht, waarna Van Kranenburg de aanwezigen dank bracht voor hun belangstelling en voorstelde nog een bezoek te brengen aan de graven van de in het afgelopen jaar overleden partijgenoten op de Algemene Begraafplaats Rusthof. Alle aanwezigen begaven zich naar genoemde begraafplaats en bezochten o.a. het graf van J. Hillebrand, geboren 17 Juni 1913 te Utrecht. Daarmede was deze plechtigheid afgelopen.

Te 14.00 uur had een bijeenkomst plaats voor de kinderen van partijgenoten in de Markthal te Amersfoort, alwaar optrad het gezelschap "Charles" met een buikspeler, poppenkast etc. De optocht der kinderen naar de plaats van samenkomst werd vanuit propagandistisch oogpunt een fiasco, aangezien de meeste kinderen zich vrijwillig en op eigen gelegenheid naar de Markthal hadden begeven. De geformeerde kinderoptochten bedroegen in totaal 70 à 80 kinderen, allen voorzien van een wit vlaggetje met het opschrift "vrede". In totaal waren in de Markthal ongeveer 400 kinderen bijeen.

AVONDBIJEENKOMST MARKTHAL

Zaalcapaciteit plm. 1100 personen, aanwezig waren plm. 300 personen.

Spreekers: W. van Apeldoorn, Amersfoort;
Rie Lips-Odinot, Hilversum of Amsterdam.

Leiding: mej. J.L. Baas, Amersfoort.

Medewerking: Een Russisch zang- en dansgezelschap "De Rode Ster" uit Amsterdam;
Zangkoor Morgenrood, Amersfoort;
Wija Gramberg, declamatie;
Onbekende accordeonist.

Stemming: rustig.

De vergadering werd te plm. 20.00 uur geopend door de voorzitter van het feestcomité te Amersfoort, mej. Jacoba L. Baas, die het bij een kort openingswoord liet en mededeelde, dat W. van Apeldoorn, voorzitter van de C.P.N., afd. Amersfoort haar taak wat het spreken betrof, wel over zou nemen, waarna Wija Gramberg enige stukken declameerde.

Vervolgens werd het woord gegeven aan de fractieleider van de CPN in de gemeenteraad te Amersfoort, Wijbrand van Apeldoorn, die in een felle rede de aanwezigen opwekte om straks bij de gemeenteraadsverkiezingen te stemmen op de CPN, omdat dit, volgens spreker, de enige partij is, die nog iets voor de arbeidende klasse doet en samen strijdt met de Sovjet-Unie voor de vrede.

Wij moeten samen optrekken, aldus van Apeldoorn, met de miljoenen, die optrekken in Griekenland, in de Balkan en in China, teneinde een duurzame vrede te verzekeren.

Spreeker hekelde in het algemeen de politiek van de gemeente Amersfoort en haalde daarbij enige voorbeelden aan van het werk der overige politieke partijen, die in de Amersfoortse gemeenteraad zitting hebben, terwijl de C.P.N. de enige partij is, die steeds weer de waarschuwende vinger omhoog heft. De burgemeester van Amersfoort werd door spreker "Steun Wettig Gezag Molendijk" genoemd.

Verder gaf Van Apeldoorn nog een antwoord op de vraag wat de Communisten doen als de Russen ons land binnen zouden vallen. Hij zei o.m.: "Ik ben er van overtuigd dat de Sovjet Unie ons land niet aan zal vallen, tenzij de kapitalistische staten de Sovjet-Unie aanvallen. In dat geval zullen wij ons scharen in de gelederen van hen, die strijden voor vrede en recht, in de gelederen van de Sovjet Unie!"

Vervolgens stelde mej. Baas namens het bestuur van de afdeling Amersfoort der CPN de vergadering voor een motie aan de regering te zenden, waarin onmiddellijke vrijlating werd geëist van drie jongens (partijgenoten) in soldatenuniform, die gevangen zaten omdat zij voor hun idealen uitkwamen, waardoor zij z.g. de goede geest in de troep bedierven. Deze drie jongens waren genaamd: Langendijk, Mol en van Praag. Deze motie werd met een daverend applaus aangenomen.

Het zangkoor Morgenrood bracht vervolgens een potpourri van van socialistische liederen ten gehore, waarna Rie Lips-Odinot het woord voerde.

Als Nederlands afgevaardigde was zij op het Vredescongres in Parijs geweest. Vier jaar na de bevrijding zijn wij weer angstig voor een nieuwe oorlog, aldus spreekster. Er is een vredes-pact ondertekend, dat ieder weldenkend mens moet zien als het koopcontract met de dood. Twaalf ministers hebben dit pact, dat in een oorlogsvoorbereiding tegen de Sovjet-Unie voorziet, ondertekend. Weldra volgt misschien de dertiende, de Spaanse dictator Franco, waarmee het ongeluksgetal zal zijn gevormd. De arbeiders moeten deze oorlogsophitsers een halt toeroepen. Wij moeten de oorlog verklaren aan de oorlog.

Vervolgens sprak zij over de positie der Sovjet-Unie. Het Russische volk wil geen oorlog, het wil werken voor de vrede, voor de toekomst der kinderen. Wanneer het Sovjet-volk door de kapitalistische mogendheden wordt aangevallen, zullen deze oorlogsophitsers eenzelfde lot ondergaan als Hitlers SS-troepen. De Nederlandse communisten zullen dan openlijk de zijde der Sovjet-Unie kiezen en niet zoals Mussert zich verbergen in een hooiberg.

Op deze dag, zo vervolgde spreekster, beloven wij plechtig onze kameraad Stalin: wij zullen als in het werk stellen om de vrede te handhaven, wij zullen alles doen voor het land van de vrede, de Sovjet-Unie. Tenslotte critiseerde spreekster de lands-politiek.

Na de pauze trad het gezelschap "De Rode Ster" op, terwijl het zangkoor Morgenrood enkele liederen ten gehore bracht. Vooral het optreden van het gezelschap "De Rode Ster", hetwelk uit zeven meisjes bestond, komende uit Amsterdam, viel zeer in de smaak.

Te p.m. 23.10 uur werd de bijeenkomst door mej. Baas gesloten.

Het podium was versierd met rode tulpen en rode vlaggen, terwijl enige dundoeken waren opgehangen met de opschriften "Een Mei vrede", "De Waarheid, het enige vooruitstrevende dagblad in Nederland".

PERSONALIA | BAAS, Jacoba Loltina, geb. 26 Mei 1911 te Smilde, won. te Amersfoort, Trompstraat 98;
| APELDOORN, Wijbrand van, geb. 23 December 1914 te Bellingwolde, won. te Amersfoort, Bankastraat 9;

PD. 849

2940

KRANENBURG, Arie van, geb. 21-9-10 te Amersfoort,
wonende Lobeliastraat 10 te Amersfoort.

EINDE.

UITGEBOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

No.: B 61446

's-Gravenhage, 10 Juni 1949.

Ond.: Uw brief dd. 5-5-'49 ongenummerd
Inlichtingen.

GEHEIM

IIIIf/IIIi 3

n.a.v. 61446 v. Winschoten
z.Co

Naar aanleiding van Uw terzijde vermeld schrijven, houdende het verslag van de 1 Melviering te Oude Pekela, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende de volgende, in het rapport genoemde personen; Doeko ALIENS, Jan NIEMAN, Freerk Jan ROZEVELD, Abraham SCHRIK en Hendrik HARTMAN, allen wonende te Oude Pekela.

Ik moge hierbij vermelden, dat in mijn administratie voorkomt Jan Freerks ROZEVELD, geb. 24-9-1928 Nieuweschans, wonende Achterweg 91 te Nieuweschans. Hij staat bekend als lid E.V.C.

Het Hoofd van de Dienst
namens deze:

J.G. Crabbendam

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie
te
WINSCHOTEN.

A- 65600

6 APR. 1949

I.D.Oostelijk Groningen

Op Zaterdag, dertig April 1900 negen en veertig, werd te Oude-Pekela door de Communistische Partij Nederland, Afdeling Oude-Pekela, in verband met de 1 Mei viering een optocht georganiseerd. Voor het houden van deze optocht was vergunning verleend. Deze optocht die zuiver een propagandistisch karakter droeg, werd opgesteld op de grens van Oude-en Nieuwe-Pekela. Tijdens het opstellen van deze optocht, sprak Elze Schrik, raadslid C.P.N. wonende te Oude-Pekela Smalpadje 22, voor een microfoon, welke geplaatst was in een geluidsauto, een 1 Mei rede. Hij richtte zich tot de mensen, die voor de vrede waren en wakte deze op, om zich aan te sluiten bij de C.P.N., want deze partij was de partij van de vrede. Vervolgens sprak hij over het Amerikaanse dollar-Imperialisme en dat onze jongens in Indie moesten vechten voor het groot kapitaal en dat Nederland vliegtuigbasissen afstond aan Amerika. Verder kondigde hij aan, dat er weer een derde wereldoorlog op komst was en dat het Atlantisch-Pact hier de schuld van was en dat onze jongens voor dit Pact hun bloed moesten geven. Verder vroeg hij zich af, waarom onze Militairen in de bergen van de Ardennen moesten worden opgeleid en dat Nederland, alhoewel het zo plat was als een pannekoek, hieraan nog aan medewerkte.

Na nog aangekondigd te hebben, dat er s'avonds in café Frericks te Oude-Pekela het 1 Mei feest werd voortgezet, zette de optocht waaraan 21 personen actief deelnamen, zich in beweging. In deze optocht werden twee rode vlaggen met hamer en sikkel en één rode vlag met de letters A.N.J.V. meegevoerd. Ook voerden zij enige leuzen, geschilderd op cartonnen platen mede. Deze leuzen luiden: Leve de Sovjet Unie, de burcht der vrede; Beter wonen, hoge lonen; 1 Mei, de dag der vrede; en de troepen terug.

Tijdens de optocht, die door heel Oude-Pekela trok, werd bovengenoemde rede nog enkele malen uitgesproken en wel door Wolter-Tempel, die een leidende functie in de C.P.N. heeft, wonende te Oude-Pekela Veendijkstraat 12 en door Doeko Allens, correspondent van de Waarheid, wonende te Oude-Pekela Wedderweg No: 59.

De bekend staande communisten, die in deze optocht meeliepen waren: Jan Nieman, Freerk Jan Rozeveld, Abraham Schrik, Roelf Burema en Hendrik Hartman, allen wonende te Oude-Pekela. Ook nog enkele personen uit Nieuwe-Pekela, namen aan deze optocht deel. Voor deze optocht, die een zeer rustig verloop had, bestond weinig belangstelling.

I.D.Oostelijk Groningen.5-5-49

v/s

Valgao.

G E H E I M

We koverzicht 19/49
J.P.H.

5 MEI 1949

ONDERWERP:

Openbare 1 Mei-bijeenkomst
van de C.P.N. "De Waarheid",
District Noordholland-Noord.

ACD/61396

PLAATS:

De Stedelijke Muziektuin
(openlucht) te Alkmaar.-

DATUM:

Zondag, 1 Mei 1949, te 14 uur.

SPREKER:

FRED SCHOONENBERG, Hoofd-
redacteur van "De Waarheid"
enz.

AANWEZIG:

plm.160 personen.

TUINCAPACITEIT:

plm.2500 personen.-

V E R S L A G .-

=====

!
zie ook de
bijlage..

Te omstreeks 14.15 uur opende de politiek-
secretaris van de C.P.N. De Waarheid, Gewest Noordholland-
Noord, PIM VERBEEK, wonende te Andijk, met een kort welkomst-
woord de bijeenkomst. Hij wees op de betekenis van de 1e Mei
voor de arbeidersklasse en schetste de grote overwinningen van
het socialisme; speciaal China werd door hem genoemd. Hij
maakte tevens het programma van deze middag bekend. Hierna
trad JAN STEENHUIS, wonende te Alkmaar, op en speelde enige
liederen op zijn accordeon. Vervolgens zong een onbekend ge-
bleven dame enkele socialistische en neutrale liederen. Ver-
moedelijk is deze dame afkomstig uit Zaandam en spreekster
voor de Ned. vrouwen Beweging. [Daarna declameerde Mevr.
C.C.SPEUR-JONKER, wonende Holleweg No.69 te Heiloo, enige
gedichten w.o. "Het is Mei" van MARGOT VOS, "De Daad" en
"Het slagveld" van ADEMA VAN SCHELTEMA]. Hierna was er ongeveer
een kwartier pauze. In deze pauze werd er met zgn. steunlijsten
gewerkt ten bate van het verkiezingsfonds van de C.P.N. Na
afloop deelde het reeds meermalen genoemde C.P.N.raadslid
te Alkmaar KNUISTINGH NEVEN mede, dat de collecte f 52.50 had
opgebracht. Na de pauze nam FRED SCHOONENBERG het woord.
Spreker begon zijn rede met de tijd in herinnering te roepen,
waarop voor 60 jaar geleden de strijd voor de arbeidersklasse
aanving. Toen waren het slechts enkele tienduizenden over de
gehele wereld, thans miljoenen die de strijd tegen het kapi-
talisme voeren. Spreker herdacht de kameraden uit de Sovjet-
Unie, waar de socialistische maatschappij reeds is gevestigd,
in Tsjecho-Slowakische en andere Oost-Europese landen, waar de
arbeiders het kapitalistische juk hebben afgeworpen. Ik denk

optraden
o.h.

aan de strijders voor het socialisme in China, die onder leiding van de Communistische partij in China voor de poorten van Sjanghai, een stad met 8.000.000 inwoners, staan en welke stad dezer dagen zal vallen. Spreker las vervolgens een citaat voor, zo hij zei, uit het R.K. dagblad "De Tijd", waarin gesproken werd over de ondergang van roemrijke "Royal Navy" op de rivier de Yangtse. Het publiek reageerde hierop met een applaus. SCHOONENBERG vervolgde: "De leiders van de P.v.d.A. hebben de herdenking van de 1e Mei verschoven naar de tweede Mei, zgn. om de Zondag te heiligen, maar dat zijn drogredenen. We vragen ons af of Drees er geen bezwaar tegen maakt, dat de oorlog in Indonesië op Zondag doorgaat. Ook op Zondag sneuvelen onze jongens in de rimboe. Het kapitalisme is in de gehele wereld aan het tanen. De bankers van Wallstreet en ook in Nederland zijn al tot de conclusie gekomen, dat de zaak totaal kapot is. In ons land gaan we snel naar het bankroet. De kapitalisten doen nog vertwijfelde pogingen om door middel van een derde wereldoorlog iets van hun kapitaal te redden. Ondanks de beweringen van de kapitalistische pers en radio dat het Atlantisch Pact een vredes-pact, een defensief pact is, zeggen wij dat ze daarmee bezig zijn een derde wereldoorlog te ontketenen. De eerste tekenen moest "De Waarheid" dezer dagen reeds vermelden. Vandaag over een week zullen er een groep van 126 Engelse officieren en manschappen met een afdeling luchtdoelartillerie naar Nederland, naar Deventer, te komen en haar hoofdkwartier vestigen in Schalkhaar. En wij waarschuwen nu reeds, na deze kleine groep soldaten zullen er meerdere volgen. In Schalkhaar komen ze; deze naam heeft een slechte klank in onze oren; want daar werden in de oorlog fascistische politiemannen opgeleid. [Wij zullen echter nooit toestaan, dat er een schot gelost wordt op de Sovjet Unie of een ander socialistisch land. Dat eerste schot zal de doodsteek betekenen voor het kapitalisme. Wij zullen in zo'n geval de oorlog aan de oorlog verklaren.] / Wie moet het gelag betalen in een oorlog?; dat is de kleine man. Wie sterft er in de oorlog?; alweer de kleine man. Wie wil echter de oorlog?; dat is de grote man, dat is de kapitalist. Waakt dan dat er geen nieuwe oorlog komt, want weer zal de kleine man moeten sterven en in een atoomoorlog met hem, zijn vrouw en kinderen. "Wij zijn arm" zegt men in Nederland; dat is juist, maar wie zijn er nu arm, niet de leiders van de Unilever, van Philips of van de Hoogovens. Dezer dagen zal de Minister van Oorlog een aanvullende begroting

A.D. Schoonenberg
in P.D. 1140
en o.d. 1140

indienen; dat betekent geen vermindering maar vermeerdering van de belastingen. En dit alles geschiedt in naam van de socialist DREES. Sinds 1945 staan onze jongens in Indonesië. De 7-December divisie is nog steeds niet terug, ondanks het feit dat de moeders van de als paddestoelen uit de grond oprijzende comité's van vrouwen smeken: "Geef ons onze zonen terug". Zij krijgen dan te horen: "Ja heel misschien aan het einde van 1949 komt de 7 December divisie naar Nederland." Maar dan zullen ze nog niet naar huis gaan, maar blijven ze nog enkele maanden onder de wapenen om in Nederland opnieuw aangepast te worden aan het nieuwe bedrijfsbedrijf. Wanneer er jonge soldaten zijn, die artikelen uit een krant knippen, die in de cantine van de kazerne ligt, en deze stukken onder de aandacht van andere jongens brengen, dan worden ze in een cel gesmeten. Zo kan het gebeuren, dat thans daarvoor een PIET LANGENDIJK uit Zaandam en een ERIC MOL uit Den Haag achter slot en grendel gezet zijn door de M.P. Er wordt thans weer een nieuw vredesgeluid gehoord. TRUMAN verklaarde nu plotseling, dat STALIN nog zo beroerd niet was en wel te goeder trouw zou zijn en dat er mogelijk nog een oplossing gevonden zal kunnen worden om over Berlijn tot overeenstemming te komen. De reactie heeft gevoeld dat het niet zonder meer een nieuwe oorlog kan ontketenen. Zij hebben gehoord hoe in Parijs duizenden bijeen waren om voor de vrede te getuigen en daar zijn ze bang voor. Dezer dagen heeft de lintjesregen weer plaats gehad; 4 ministers (socialistische) uit het oorlogskabinet in Londen werden tot Ridder geslagen. Ook Ad. Vermeulen van het N.V.V. kreeg een lintje. De man, die niet in Londen was en ook niet ondergronds werkte, maar die in Berlijn verbleef om de "Arbeits-Einsatz" te regelen. CEES WOUDEBERG van de P.v.d.A. heeft tot zijn 60e jaar gestreden tegen het kapitalisme, tegen de bourgeoisie en nu krijgt hij van diezelfde bourgeoisie een lintje. In Velsen heeft de burgemeester de 1-Mei viering en demonstratie verboden. Ook in Alkmaar verbood de Burgemeester het houden van een demonstratie. Maar laat U niet ontmoedigen kameraden, want al zijn we hier maar met een kleine groep bijeen, we maken deel uit van die machtige schakel van werkers, die strijden voor het socialisme. Bedenkt dat in Amsterdam op dit zelfde moment ongeveer 60.000 arbeiders op het ijsclubterrein bijeen zijn. De verkiezingen naderen. Het zijn maar gemeenteraadsverkiezingen zegt men dan, maar bedenkt dat het van groot belang is, wanneer een flink aantal communisten in de raad zitting heeft. De belangen voor de vrede kunnen er beter door worden verzekerd. We zullen nog beleven dat de zon van het

socialisme over de gehele wereld zal gaan schijnen, een wereld waarin het dan goed zal zijn te leven".-----

Te omstreeks 16.30 uur sloot PIM VERBEEK de bijeenkomst. Na afloop deelde KNUISTINGH NEVEN mede, dat er 's avonds nog een bijeenkomst voor de Alkmaarders zou zijn, alwaar "partijgenoot" TORENVLIED zou spreken over het Vredescongres te Parijs. Hij stelde daarna voor staande de "Internationale" te zingen, waaraan door de aanwezigen gehoor werd gegeven. Hierna stond er iemand op en schreeuwde enige malen "Vrijheid". Zonder enige begeleiding maakte deze zang een povere indruk. Voor de aanvang van de "meeting" werd er gecolporteed met het blad "Voorwaarts" en werden rode tulpen per stuk verkocht ten bate van het verkiezingsfonds. De voorzijde van het podium, het spreekgestoelte en de bestuurstaafel waren met een rode vlag gecamoufleerd. Boven het podium prijkte met grote letters op een spandoek "Weg met Drees", "Geen in 't Veld maar in Woningen".

Donderdag en Vrijdag jl. werden in de gemeente huis aan huis pamfletten verspreid. De daarop aangekondigde demonstratie was echter tevoren door B. en W. verboden. De pamfletten waren, zoals uit een informatie bleek, reeds voordat dit besluit was gevallen te Amsterdam gedrukt. In "De Waarheid" en in het plaatselijk dagblad "De Vrije Alkmaarder" werd tevoren de aandacht op de 1-Mei bijeenkomsten gevestigd. Na afloop van de "meeting" ging men rustig uiteen en bijzonderheden deden zich daarbij niet voor. Van het desmiddags aanwezige publiek waren er verscheidene van buiten Alkmaar afkomstig, voorzover nagegaan kon worden blijkbaar uit Den Helder, Heiloo en andere plaatsen uit de kop van Noordholland. E i n d e .-----

Aanvulling 1-Mei viering C.P.N.

Zondagmorgen te omstreeks 10.45 uur hadden ongeveer een vijftiental personen zich voor de ingang van de Algemene Begraafplaats alhier opgesteld om een bloemenhulde te brengen aan de overleden partijgenoten. Verschillende personen hadden een bosje rode tulpen bij zich. Voorzover nagegaan kon worden werd er op de begraafplaats niet gesproken. Na afloop ging men rustig uiteen. De gehele Mei-viering van de C.P.N. te Alkmaar is ordelijk en rustig verlopen. Van een geweldige opkomst en enthousiasme onder de deelnemers kon niet worden gesproken. - Vergeleken bij het vorig jaar was de opkomst van Alkmaarse communisten heel wat minder talrijk. E i n d e .-----

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam C.P.N.-1 Meiviering 1948.
Origineel in OD 244 N.H. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 61393 Aard van het stuk Openb.1 Mei-bijeenk.v.d.CPN
afd. Alkmaar. Afz. Alkmaar Datum Mei 1949.

Op 1 Mei 1949 werd in de zaal van de Stedelijke Muziektuin te Alkmaar een openbare 1 Mei-bijeenkomstgehouden van de C.P.N. "De Waarheid", afd. Alkmaar.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 28.6.49.
Op aanwijzing van

Verbinding No 74.

Geheim.

No I.D. 105/49

Onderwerp.

Viering 1e Mei-dag.

NK

Valans
5 MEI 1949
ACD/61391

De Inlichtingendienst te Maastricht bericht het navolgende:

Ter viering van de 1e Mei-dag door de Communistische Partij in Heerlerheide, zijn in de voormiddag van de 1e Mei 1949 vanuit Maastricht per trein vertrokken een 20 tal communisten, onder wie enkele vrouwen. Voor zover is kunnen geconstateerd worden zijn 3 leden van het A.N.J.V. per fiets vanuit Maastricht vertrokken naar Heerlerheide. Te Maastricht hebben geen betogingen van communisten plaats gehad.

Ter viering van de 1e Mei-dag in Maastricht heeft de afdeling Maastricht van de Partij van de Arbeid en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen eene openluchtmeeting gehouden in het Stadpark op 2 Mei 1949 van 20,30 uur tot 22,30 uur. De meeting stond onder leiding van de afdelings-voorzitter Petrus Bollen, geboren te Heer 30 Juli 1903, onderwijzer, alhier wonende aan de Frankenstraat No 83. Door de Ster der Toekomst, het muziekkorps van de Partij van de Arbeid, werd de meeting met muziek opgeluisterd, terwijl gedeclameerd werd door Mej. Augusta, Carolina Allema, geboren te Maastricht 9-4-1922, alhier wonende aan de Scharnerweg No 146, De redevoering werd gehouden door het gemeenteraadslid, tevens fractieleider Casper Hubertus Pieters, geboren te Maastricht 11-4-1892, alhier wonende aan de Karel de Vogelstraat No 18. De meeting werd bijgewoond door een 60 tal leden van de Partij van de Arbeid. Communistische elementen werden niet waargenomen. De belangstelling voor deze meeting buiten het Stadpark was zeer gering. De redevoering van de Heer Pieters was speciaal gericht op de komende gemeenteraadsverkiezingen. Nieuwe gezichtspunten betreffende de politiek van deze Partij kwamen niet aan het licht.

Maastricht 3 Mei 1949.

Verbinding No 74.

Geheim.

No I.D. 105/49.

Onderwerp.

Viering le Mei-dag.

De Inlichtingendienst te Maastricht bericht het navolgende:

Ter viering van de le Mei-dag door de Communistische Partij in Heerlerheide, zijn in de voormiddag van de le Mei 1949 vanuit Maastricht per trein vertrokken een 20 tal communisten, onder wie enkele vrouwen. Voor zover is kunnen geconstateerd worden zijn 3 leden van het A.N.J.V. per fiets vanuit Maastricht vertrokken naar Heerlerheide. Te Maastricht hebben geen betogingen van communisten plaats gehad.

Ter viering van de le Mei-dag in Maastricht heeft de afdeling Maastricht van de Partij van de Arbeid en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen eene openluchtmeeting gehouden in het Stadpark op 2 Mei 1949 van 20,30 uur tot 22,30 uur. De meeting stond onder leiding van de afdelings-voorzitter Petrus Bollen, geboren te Heer 30 Juli 1903, onderwijzer, alhier wonende aan de Frankenstraat No 83.

Door de Ster der Toekomst, het muziekkorps van de Partij van de Arbeid, werd de meeting met muziek opgeluisterd, terwijl gedeclameerd werd door Mej. Augusta, Carolina Allema, geboren te Maastricht 9-4-1922, alhier wonende aan de Scharnerweg No 146,

De redevoering werd gehouden door het gemeenteraadslid, tevens fractieleider Casper Hubertus Pieters, geboren te Maastricht 11-4-1892, alhier wonende aan de Karel de Vogelstraat No 18.

De meeting werd bijgewoond door een 60 tal leden van de Partij van de Arbeid. Communistische elementen werden niet waargenomen. De belangstelling voor deze meeting buiten het Stadpark was zeer gering.

De redevoering van de Heer Pieters was speciaal gericht op de komende gemeenteraadsverkiezingen. Nieuwe gezichtspunten betreffende de politiek van deze Partij kwamen niet aan het licht.

J. Maastricht 3 Mei 1949.

4 MEI 1949

ACD/61324

Doss. C.

AAN

de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhage

de Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-Hertogenbosch

(K)

h

Ik moge U beleefd het navolgende berichten.

In de morgenuren van Zondag, 1 Mei 1949, werd onder de gemeente Heerlen ter gelegenheid van de 1 Mei viering een openlucht meeting gehouden, welke door een 25 tal communisten uit deze gemeente werd bijgewoond en waarop o.a. het woord werd gevoerd door de Brunssumse communiste, Wilhelmina Johanna van Rossum, geboren te 's-Hertogenbosch op 21-2-1918, echtgenote van C. Horse-
lenberg, wonende te Brunssum, Bexdellestraat no. 29. Deze bijeenkomst werd geleid door Willem Bernardus van den Berge, geboren te Vlissingen op 19-8-1918, gehuwd, van beroep mijnwerker, wonende te Brunssum, Parkstraat no. 26, terwijl door Albert Pieter van Leusden, geboren te Kerkrade op 25-11-1910, gehuwd, van beroep mijnwerker, wonende te Brunssum, Haansberg no. 63, propaganda materiaal werd verkocht (E.V.C. gids en Politiek en Vakbeweging).

's-Avonds werd in het CPN-gebouw aan de Akerstraat te Brunssum een feestavond gehouden, welke geleid werd door bovengenoemde A.P. van Leusden. Te + 20 uur begon deze avond met dansen en werd afgewisseld door zang en muziek. Naar schatting waren een 100 tal personen aanwezig. Door de districtsleider der CPN, Christiaan Horselenberg, geboren te Hengelo op 11-2-1913, van beroep mijnwerker-machinist, wonende te Brunssum, Bexdellestraat no. 29, werd een korte rede gehouden. Deze herinnerde er zijn gehoor aan, dat het 60 jaar geleden is sinds door de arbeiders voor het eerst het feest van de eerste Mei gevierd werd. Meer nog dan feesten beschouwde hij de eerste Mei als de dag van de strijders voor de vrede. In dit verband viel hij op de bekende manier het Atlantisch pact aan.

Spreker roemt vervolgens het werk van de A.B.W.M. "Door Prof. Versart," zo zegt hij, "werd een artikel geschreven, waarin hij de vakverenigingen overbodig acht nu de Partij Bedrijfs Org. in het leven geroepen is." "Dat zouden ze wel willen" roept spreker uit, waarmede hij de opheffing van de vakverenigingen bedoelt. "Dan kon men weer met de arbeider doen wat men wilde, maar dan had men toch buiten de communisten gerekend, want juist door de vakverenigingen was het mogelijk het "machtige raderwerk" stil te leggen." Verder verzoekt hij dringend zodanig te stemmen bij de a.s. gemeenteraadsverkiezingen, dat meerdere communisten in de raad zitting krijgen en daardoor de onrechtvaardige toestanden op het gebied van de woonruimte in Brunssum verbeterd zullen worden. Na deze rede werd de avond met dansen voortgezet.

De stemming was nogal vrolijk en buiten de bekende Brunssumse communisten werd deze feestavond bijgewoond door onbekend gebliven personen uit Heerlen en Hoensbroek. "Einde".

BRUNSSUM, 2 Mei 1949.

az

1 Mei-feest, georganiseerd door de C.P.N. "De Waarheid", afdeling Winschoten, in het hotel Dommering, Langestraat no. 1 te Winschoten, op 2 Mei 1949.

Aanwezig waren ongeveer 110 personen, waaronder ongeveer de helft vrouwen en kinderen. (De ongeveer 35 medewerkers aan de avond zijn in het aantal aanwezigen inbegrepen).

Zaalcapaciteit ongeveer 500 personen.

De avond werd geopend door HENDRIK LEMEIN, geboren te Veendam, 1 October 1896, wonende Sint-Vitusholt no. 143 te Winschoten.

Het speet Lemein, dat niet meer kameraden aanwezig waren, doch voor de werkers was nu eenmaal een werkdag minder geschikt om een feestavond te bezoeken. Hij wees er met klem op, dat het 1-Meifeest noodgedwongen moest worden gehouden op 2 Mei, daar op de eigenlijke dag geen zaal beschikbaar was. De Partij van de Arbeid mocht een dergelijk feest niet op Zondag vieren, daar een klein gedeelte van de leden christelijk georiënteerd was, doch vanzelfsprekend was dit niet de reden van de communisten geweest.

Hierna kondigde spreker het optreden aan van de communistische zangvereniging "Excelsior" te Winschoten. Dit gezelschap begon met het zingen van de "Internationale". Door een dertigtal aanwezigen werd het lied staande aangehoord, terwijl de rest op hun stoelen bleef zitten.

Vervolgens werd het woord gegeven aan de spreker, PIET GNIRREP uit Amsterdam.

Deze begon met een uiteenzetting te geven van de oorsprong en de betekenis van het 1-Mei feest. Hij hekelde in zijn rede het Plan Mars, het Atlantisch-pact, de kwestie Indonesië, terwijl hij de kapitalisten de schuld gaf van de gebeurtenissen in Indonesië. Hij wees er op, dat de communisten steeds voor de vrede hadden gestreden en zouden blijven strijden. In dit verband wees hij op het Vredescongres te Parijs, waar door 2000 vertegenwoordigers uit alle landen werd gestreden voor de vrede.

Sprekende over de wederopbouw van Nederland, vertelde Gnirrep, dat de stad Stalingrad, waar geen steen op elkaar was blijven staan, reeds geheel was herrezen. In Rotterdam daarentegen waren nog geen 800 woningen herbouwd, doch wel kerken en bankgebouwen. De schuld hiervan lag bij de regering Drees.

Ook de strijd in Indonesië was ontketend door deze regering en "zijn" aanhang, waarbij vooral de

G. P. N.

De Waarheid

Afd. Winschoten.

Maandag 2 Mei:

Groot jaarlijks

MEIFEEST

in kleine zaal Dommering.

Zang van „EXCELSIOR” met „Kunstenaarsleven” van Strauss.

Toneel:

„Aanslag op Dik”.

Verder: Spreker.

Zaal open 7 uur.
Entree f 0.75.

BAL NA. BAL NA.

Partij van de Arbeid een voorname rol speelde.

"Wij moeten blijven strijden om onze jongens uit Indonesie terug te krijgen voor het te laat is", aldus spreker. Het enigste doel om dit te verwezelijken was er voor te zorgen, dat de huidige regering bij de a.s. verkiezingen niet meer de kans kreeg een dergelijke oorlog te ontketenen of door de zetten.

Hij wees in dit verband op de arrestatie van Ratio Koster, die echter door de macht van de C.P.N. aan de handen van de Justitie was ontrukkt. Ook nu weer waren een tweetal militairen, die voor de vrede hadden gepleit, gearresteerd. De C.P.N.-leiding kon voor deze jongens niet een zelfde strijd voeren, doch spreker wekte de aanwezigen op persoonlijk brieven te schrijven naar de regering, waarin zij de vrijlating van deze twee militairen eisten.

Volgens Gnirrep werd vaak aan de communisten de vraag gesteld wat zij zouden doen als Rusland in een oorlog zou worden betrokken. Hierop was maar één antwoord en wel, dat de communisten steeds hun vredesmaarschalk Stalin zouden volgen en steunen.

Verder wees hij op de belangrijkheid van de a.s. gemeenteraadsverkiezingen. Het welzijn van het gemeentepersoneel en de arbeiders hing van deze verkiezingen af.

Het Atlantisch-pact had volgens spreker tot doel de Nederlandse militairen oorlog te laten voeren tegen Rusland.

Sprekende over de grenscorrecties beweerde Gnirrep, dat deze correcties, een modern woord voor annexatie zoals Paul de Groot terecht had gezegd, aanleiding gaf tot een nieuwe oorlog tussen Duitsland en Nederland.

Volgens spreker werden in de westelijke sectoren van Duitsland de S.S.-ers opgeleid om tegen de Russen te vechten.

Hij beëindigde zijn betoog met de aanwezigen aan te sporen de Partij te steunen, ook financieel, zoveel zij konden.

(Duur van de rede 1 uur).

+ Verder werd door de communistische toneelvereniging "O.D.O.S." te Winschoten een toneelstuk opgevoerd. Medewerking werd verleend door het orkest Joop van der Laan te Winschoten.

De avond werd met een bal besloten.

In de zaal werd de E.V.C.-gids te koop aangeboden voor de prijs van f 0.35.

De avond had een rustig verloop.

Winschoten, 3 Mei 1949.

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam C.P.N.-1 Mei-viering 1949.
Origineel in OD 244 Utr. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 61320 Aard van het stuk 1 Mei-vergadering CPN te Utrecht
op 1.5.49. Afz. Utrecht. Datum 2.5.49.

In de nacht van 30.4.49 op 1.5.49 werd in het Olympiatheater, Amsterdamsestraatweg, een 1 Mei-vergadering gehouden van de C.P.N. te Utrecht.

Spreker: JAN HENDRIK BORK, geb. te Amsterdam 13.11.08.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 16.7.49.
Op aanwijzing van

5 p.k.

B

3 mei 1949

Almelo

UITTREKSEL
III: 00 244 44
Ag. no.: 61316
Voor: 00 1427

Verslag van de op 1 Mei 1949 gehouden openbare vergadering van de C.F.N. afd. Almelo, in de Schouwburgzaal van de Sociëteit "Tot Nut en Vermaak", alhier. Aanwezig ruim 250 personen;

Zaalcapaciteit: 500 personen;

Spreker: de Heer H. Jansz;

x Declamatrice: Mevr. Dientje Krabbenbos-Hagedoorn, geboren te Stad Almelo, 4 November 1908, wonende alhier, Rietstraat 194.

x Medewerking werd verleend door: de Arbeiderszangvereniging "De Stem der Werkers" en de Tonselgroep TEVOG.

Jansz o.k.

Om 20.00 uur werd de vergadering geopend door de Voorzitter van de C.F.N. afd. Almelo, de Heer Bernardus de Jong, geboren te Ambt Hardenberg, 16 Februari 1911, wonende alhier, Platanenstraat no. 28.

In zijn openingswoord heette hij alle aanwezigen van harte welkom. In onze tijden moeten wij de eerste Mei nog zien als een strijddag. Eerst wanneer er ook in West Europa een socialistisch bewind zal zijn, dan zullen ook wij van de eerste Mei een ware feestdag kunnen maken.

Na enkele zangnummers van de Arbeiderszangvereniging "de Stem der Werkers", werd aan de Heer Jansz voornoemd de gelegenheid gegeven zijn Meirede uit te spreken.

Spreker begon met de groeten over te brengen van de 50000 mensen, die hedenmiddag op het IJscubterrein in Amsterdam hun Meibetoging hadden gehouden. Het was een verheugend feit geweest, dat er onder die 50000 betogers enige duizenden waren geweest, die aangesloten zijn bij de P.v.d.A. Deze partij, zo ging spreker voort kan ook geen recht meer doen gelden op de eerste Mei. Zij, die er voor waren geweest om toe te treden tot het Atlantie Pact en tot het voeren van de koloniale oorlog in Indonesië, mogen en kunnen zich de leuze voor "Vrede en Welvaart" niet meer aanmatigen. De Partij van de Arbeid gaat de eerste Mei dan ook meer zien als een lente-feest.

De viering van deze eerste Mei had nog een speciale betekenis, omdat het juist vandaag 60 jaar geleden was dat een Frans mijnwerker op een socialistisch congres in Parijs, de eerste Mei had uitgeroepen tot de dag van de arbeiders om te strijden voor betere arbeidsvoorwaarden en sociale voorzieningen.

Wat is er in ons democratisch geregeerd land van al deze dingen terecht gekomen? In plaats van vrede hebben wij thans oorlog in Indonesië en zal het niet lang meer duren of ook ons land zal in een derde wereldoorlog meegesleept worden. In plaats van woningbouw worden er in ons land kazernes gebouwd. In plaats van ontwapening worden wij bewapend. Is het niet treurig, dat miljoenen worden weggegooid voor dergelijke doeleinden? En nu kan de Regering ons wel wijs maken, dat wij geen oorlog voeren tegen het Indonesische volk, doch slechts

tegen rebellen en extremisten. Maar dan moeten wij ons toch afvragen, wat verstaat onze Regering onder rebellen en extremisten. Het antwoord hierop kan zijn, dat ook wij allen tijdens de bezettingsjaren door de Duitsers voor rebellen en extremisten werden aangekeken. Dus mensen, die hun vrijheid lief hebben en hiervoor willen strijden. Ook onze broeders in Indonesië hebben de vrijheid lief doch mogen hiervoor niet strijden, zij moeten op de slagvelden en in de kampen worden afgemaakt. En deze moordpartij kost de staat enorm veel geld. Komt er echter van de zijde van de Kamerfractie der C.F.N. in de Kamer een voorstel om de duurtetoelagen of het ouderdomspensioen te verhogen, dan wordt door diezelfde regering gezegd: "zulks is helaas niet mogelijk want bedenk, dat ons land arm is". Doch bij het eerste bezoek van Montgomery aan ons land bracht en waarbij hij verzocht het leger aanmerkelijk uit te breiden, werd prompt "ja" geantwoord. Dus weer meer geld voor bewapening.

Evenals het Marshall plan ons geen geluk en welvaart bracht, zo ook zal het Atlantic Pact ons dit niet brengen. Dit Pact is er op gericht een oorlog tegen de Sovjet Unie te ontketenen. Maar wij Communisten zullen aan de zijde van hen strijden, die de vrede lief hebben. De Chinese communisten strijden reeds jaren voor een betere orde in hun land. Thans staan zij aan de vooravond van de overwinning. Nog een paar maanden en de gehele kapitalistische Kliek in China zal uitgeroeid zijn. Zoo zullen ook onze broeders in Indonesië moeten vechten. Ook voor hen zal de dag aanbreken, dat zij in volle vrijheid kunnen leven. (apylaus)

Sprekende over de slechte toestanden waarin de meeste arbeiders momenteel leven, bekelde hij de houding van de fabrikanten. Terwijl de meeste arbeiders momenteel niet rondkomen met hun salaris, worden de winsten van de fabrikanten steeds groter. Ook hierin moest verandering gebracht worden, doch niet door het feit om voor deze arbeiders sportvelden en ontspanningstehuizen aan te leggen en te bouwen. Van sport en ontspanning alleen kan een arbeider niet leven. Dit werd echter door de fabrikanten gedaan om te trachten de arbeiders hiardoor tot zich te trekken, doch gelukkig waren de ogen van de arbeiders vroegtijdig open gegaan.

Ook het Marshall plan werd door spreker aan de kaak gesteld. Reeds het vorige jaar was er van de zijde van de C.F.N. geweest, dat dit plan slechts werkloosheid met zich bracht. En zie thans in de wereld. In Italië, Frankrijk en België heerst grote werkloosheid en ook in ons land wordt dit woord reeds hoorbaar. Dan zullen wij arbeiders, terwille van het kapitalisme, weer genoodzaakt zijn iedere dag ons stempeltje te drukken. En onze huidige Regering trekt zich hier niets van aan. Het gaat maar op een paar arbeiders.

De a.w. gemeenteraadsverkiezingen moeten volgens spreker in het brandpunt van de belangstelling staan. De P.v.d.A. zal bij deze verkiezingen zetels verliezen, omdat zij niet waar hebben gemaakt wat zij in leuzen bij de vorige verkiezingen, hun leden voor de ogen draaiden.

Wij als communisten hebben pal gestaan voor de "mooi-
praterij" van de Westerse machthebbers. Wij hebben onze
stem niet gegeven voor de ondertekening van het Atlan-
tic Pact. Ons doel is slechts gericht op de vrede en in
de eerste plaats de vrede met de Sovjet Unie. Hij bracht
ten slotte dank aan kamaraad Stalin voor alles wat hij
tot nu toe in het belang van het proletariaat voor de
wereld had gedaan. Laten wij hem als ons aller leider
beschouwen. (applaus)

Tijdens de vergadering werd een motie gezonden aan
de Minister van Oorlog, waarin het klem werd aangedron-
gen op de vrijlating van 2 militairen, die onlangs wer-
den gearresteerd.

Deze motie werd met algemene stemmen aangenomen
omdat de vergadering hierin een herhaling zag van het
geval "Ratio Koster".

In de zaal werd een collecte gehouden ten bate van
het verkiezingfonds van de C.F.N.

Na afloop van de vergadering was er bal tot 2.00
uur, waarbij de dansmuziek werd verzorgd door het or-
kest Hasmink.

Het geheel had een ordelijk en rustig verloop.

3. mei 1949

7

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam ..... CPN- 1 Mei-viering .....

Origineel in ..... OD 244-NH ..... Naam ..... CPN verg. ....

Volgnr. .... Ag.nr. 61315 ..... Aard van het stuk ..... verslag 1 Mei-verg. ....

..... Afz. .... ID.Beverwijk ..... Datum ..... 2.5.49. ....

Op 1 Mei 1949, werd een openbare 1 Mei-bijeenkomst gehouden
uitgaande van de CPN-de Waarde afd.Beverwijk

Uitgetrokken door ..... H ..... Afd./Sectie ..... aod-4b ..... Datum ..... 9.9.49. ....

Op aanwijzing van .....

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam 1 Mei-vieringen CPN 1949.
Origineel in OD 244 Z.H. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 61307 Aard van het stuk 1 Mei-viering CPN afd. Leiden.
Afz. Leiden Datum 2.5.49.

Op Zondag 1 Mei 1949 werd in de grote zaal van de Burcht te Leiden, het 1 Mei-feest gevierd door de C.P.N. afd. Leiden.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 24.8.49
Op aanwijzing van .....

Vol. 1
4 MEI 1949
ACD 61300

G E H E I M.

Verbinding: No.12

3 Mei 1949.

Doss.6.23

Onderwerp: 1 Mei viering van de C.P.N.

Datum ontvangst bericht: 1 Mei 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan: I.D. Amsterdam

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Op Zondag, 1 Mei 1949, vierde de C.P.N. "De Waarheid", District Den Haag, haar Meifeest. Te omstreeks 10.00 uur kwamen in het Rembrandt Theater aan het Lorentzplein te 's-Gravenhage 900 kinderen bijeen (zaalcapaciteit 1012). Vertoond werd de sprookjesfilm "Het dappere kleermakertje" (Nederlandse tekst). Gedurende de pauze werden versnaperingen aan de kinderen uitgereikt.

Op hetzelfde tijdstip waren in het "Odeon Theater" aan de Herengracht te 's-Gravenhage eveneens plm. 500 kinderen bijeen (zaalcapaciteit 600).

Diezelfde avond werd op de Prinsegracht te 's-Gravenhage een optocht geformeerd, waarvoor door de Burgemeester van 's-Gravenhage vergunning was verleend.

Te 19.00 uur zette de stoet, bestaande uit ongeveer 600 personen, zich in beweging. Langs de aangewezen weg werd naar de Houtrusthallen gemarcheerd. In de stoet werden een aantal rode vlaggen en een twintig tal spandoeken meegevoerd met als leuzen "Proletaren aller landen verenigt U", "De Vrede voor alles", "Voor vrede en brood", "Beter wonen, hoger lonen" en "Vriendschap tussen de Volkeren". Op de Loosduinseweg was het aantal betogers aangegroeid tot plm. 700 personen.

Tijdens de mars werden door de betogers verschillende strijdliederen gezongen, begeleid door de muziekvereniging "Excelsior" uit Ammerstol. De optocht trok weinig belangstelling. Uit het langs de weg staande publiek werden uitroepen als "Daar komt een stelletje vullis" vernomen. De stemming der betogers was down.

Te omstreeks 20.00 uur marcheerde de stoet de Houtrusthallen binnen. Hier had zich inmiddels een aantal personen verzameld. Het podium was versierd met bloemen en voor het merendeel rode vlaggen. Een enkele nationale vlag was aanwezig. Aan de voorzijde van het podium stond met grote letters "De Troepen Terug". Op het podium hadden plaatsgenomen de leden van het zangkoor "Morgenrood", de leden van de muziekvereniging "Excelsior", de pianist Lion CONTRAN (pseudoniem van Lion VLEESDRAGER, geboren te Amsterdam, 13 December 1898, wonende te Amsterdam) en het districtsbestuur van het District Den Haag.

Hoewel het aantal betogers moeilijk was te schatten, kan worden aangenomen, dat plm. 2700 personen in de Houtrusthallen aanwezig waren.

Blijkbaar had het districtsbestuur op groter opkomst

gerekend, aangezien honderden zitplaatsen onbezet bleven. Te omstreeks 20.30 uur opende de voorzitter: Petrus Paulus Jacobus METSCHER, geboren te Velsen, 28 Juni 1903, de bijeenkomst met een kort openingswoord. Hierna wisselden het zangkoor "Morgenrood" onder leiding van Piet VAN DEN BERG (personalia niet bekend) en de Harmonie "Excelsior" elkaar af en brachten socialistische strijdlieden, alsmede het Partisanenlied en het Volkslied van de Sowjet Unie ten gehore. Ook de heer Lion CONTRAN gaf enige nummers op de piano ten beste.

Te omstreeks 22.00 uur verkreeg Henk GORTZAK, lid van de Tweede Kamer, het woord voor het uitspreken van zijn Meirede.

Spreker begon met mede te delen, dat die middag te Amsterdam plm. 50.000 werkers het Meifeest hadden gevierd.

Vervolgens gaf hij een uiteenzetting van de betekenis van de 1ste Meiviering door de arbeidersklasse.

In Londen was de Meiviering door BEVIN verboden, evenals in de Amerikaanse zone in Duitsland, doch alle verboden van BEVIN en TRUMAN ten spijt hebben duizenden in de Sowjet zone van Duitsland hun Meifeest gevierd. Fel hekelde spreker de politiek van de Partij van de Arbeid ten aanzien van de lonen en de woningbouw. Hij stak de loftrompet over de gevoerde politiek van de Sowjet Unie. Voorts gaf hij een overzicht van het te Parijs gehouden Vredescongres, waar miljoenen van hun wil tot vrede hebben doen blijken.

Het Atlantisch Pact kon in de ogen van GORTZAK geen genade vinden. Sowjet Rusland is het grote bolwerk voor het behoud van de vrede. Wij, aldus spreker, zullen nimmer de wapens tegen de Sowjet Unie opnemen (matig applaus, terwijl na dit gezegde een aantal aanwezigen de zaal verliet).

Na op de grote successen van de vrijheidslegers in China te hebben gewezen, zeide spreker, dat de dag dicht bij is, waarop ook "Tsjang BEVIN" en "Tsjang TRUMAN" zullen verdwijnen (enige hilariteit). Ook de gevoerde politiek in Indië werd door spreker scherp gehekelde. Spreker wekte de aanwezigen op om met alle ten dienste staande middelen te trachten te voorkomen, dat nog meer militairen naar Indië zouden worden uitgezonden. Onze eis is, aldus spreker: "De troepen terug". Spreker besloot zijn betoog, waarin niets nieuws werd gezegd met de aanwezigen op de wekken bij de a.s. gemeenteraadsverkiezingen hun stem uit te brengen op de C.P.N.]

2 Hierna las METSCHER de vergadering een motie voor, waarin geëist werd, dat de beide gearresteerde militairen, Th. MULDER en Joep GROFFEN, onmiddellijk in vrijheid worden gesteld.

Te omstreeks 23.00 uur werd deze meeting, waar weinig enthousiasme viel waar te nemen, gesloten. Het geheel had een rustig verloop. (einde)

4/3

zet bij verslag 61300/244

NUM. No.:	61300/244
ART.:	Waarb. H.
DATE:	22-4-49
AR.:	

De Haagse 1 Mei meeting

Het districtssecretariaat van de CPN ontving hedenochtend bericht uit Ammerstol, dat de harmonie „Excelsior” niet alleen de meeting in de Houtrusthallen met muziek zal opluisteren, maar dat het corps ook zal medewerken aan de grote demonstratie, die op 1 Mei, 's avonds rond half zeven van de Prinsegracht zal vertrekken. Ook zullen enige bussen met demonstranten uit het rode Ammerstol naar Den Haag komen.

Niet alleen uit Ammerstol, ook uit Gouda, zullen de vooruitstrevende arbeiders naar het Mei-feest in Den Haag komen. In Gouda, waar een eigen meeting zou worden gehouden, is de reeds maanden geleden gehuurde zaal ineens niet beschikbaar voor de communistische partij. Waarom? Omdat de Goudse reactie de communisten vreest. Maar de Gouwenaars hebben zich door deze zaalafdriving niet laten weerhouden, toch hun Mei-viering te houden. Ze komen naar Den Haag, om daar deel te nemen aan de betoging voor de vrede.

De Eerste Mei nadert met rasse schreden. De kaarten worden thans volop verkocht. Voorziet u daarom tijdig van een kaart, om de Mei-meeting van de CPN bij te wonen.

De communistische partij is de enige partij, die is trouw gebleven aan de aloude, internationale strijddag van de arbeiders.

Iedere vooruitstrevende arbeider zal daarom dit jaar aan de 1 Mei-meeting van de CPN deelnemen en mede demonstreren voor de vrede.

De demonstranten worden verzocht om half zeven op de Prinsegracht aanwezig te willen zijn.

Nr. 2974-1-1949.

Adams

(S)

Volgno. 61260

3 MEI 1949

2 Mei 1949.

GEHEIM.

B

Verslag van de 1 Mei meeting van de Communistische Partij Nederland, afdeling Amsterdam, gehouden op 1 Mei 1949 op het IJscubterrein te Amsterdam.

Als toegangsbewijs voor deze bijeenkomst fungeerde een 1 Mei Vredespeldje, hetwelk tegen betaling van f. 0,10 verkrijgbaar was bij de agentschappen, partijgebouwen en op het terrein.

Op diverse punten in de stad werden de deelnemers verzameld, teneinde in optochten, met spandoeken en praakwagens, vaak voorafgegaan door muziek, naar het terrein te marcheren.

Het gehele IJscubterrein was feestelijk versierd met vele overwegend rode-vlaggen en spandoeken, voorzien van de vele bekende C.P.N. leuzen b.v. "7 December divisie terug", "Geen oorlog, Vrede", "Vrede-Brood", "Woningen-geen kazernes" enz. Op het terrein, tegenover het Rijks-museum was een groot spreekgestoelte opgesteld, bestaande uit een platform met opgang, waarachter een schild, voorstellende een arbeider met gebalde vuist, waaronder de leuze "VREDE-WONINGEN".

Bij de ingangen van het afgesloten gedeelte van het terrein en op het terrein zelf werd gecolporteed met de bekende C.P.N. lectuur en diverse bladen van de E.V.C., het A.N.J.V. en de uitgaven van Pegasus. Op het terrein was een stand van de boekhandel en uitgeverij "Pegasus", een hulppost van de E.H.B.O. en een tent voor versnaperingen enz. Ook werden op het terrein steunlijsten voor de stakenden aangeboden. Tevens werd iedere bezoeker een papieren zakje uitgereikt met opschrift "Verdedigt de Vrede".

Aangaande het aantal bezoekers is het zeer moeilijk juiste gegevens te verstrekken. De schatting loopt erg uiteen, n.l. van 10 000 (A.N.P.) tot 50 000 (Gortzak). Dezerzijds wordt het aantal geschat op 15-á 20 000 personen, waarvan de helft ongeveer vrouwen en 10 % jeugdige personen.

Ofschoon de aanvang was bepaald op 14,30 uur, duurde het tot 15,30 uur, eer de optochten e.d. binnen het afgesloten terreingedeelte waren. Velen hebben daardoor een groot deel van het gesprokene gemist, terwijl ook meerderen tijdens de meeting reeds weggingen.

Te ongeveer 15 uur werd de bijeenkomst geopend door Henk GORTZAK, (Hendricus GORTZAK, geboren 25-4-1908), die een welkomtoeriep aan de arbeiders van de gehele wereld, die vandaag verenigd waren in hun strijd voor de Vrede. Hij gedacht de Nederlandse militairen, MOL uit Haarlem en LANGENDIJK uit

Zaandam, die in de cel hun 1 Mei moeten vieren omdat zij pal stonden voor de Vrede. Hij betoogde dat de samenwerking en eensgezindheid de vrede zouden waarborgen en wees op het symbool van de vrede, de duiven die losgelaten werden. Deze duiven waren echter in een cartonnen globe de stad door meegesukkeld en verkozten deze kooi blijkbaar boven de vrije lucht, althans zij bleven waar ze waren, Gortzak's woorden ten spijt. Eerst na veel cartonverscheuren en stokgezwaai kwamen een 8 tal duiven een voor een de lucht in. Spreker deelde nog mede dat deze morgen door twee kameraden, welke in Indonesië vertoefden f.25,- was gestort voor het verkiezingsfonds en dat de meisjes die bij de sigarettenfabrieken hadden gestaakt, bij de laatste ondersteuningsafrekening, spontaan f.60,- hadden gestort voor aankoop van de Ranonkelkade-brug voor de verkiezing.

Door Wilhelmus Hendricus OOMEN, (geboren 25 Juli 1917) werd bekendgemaakt dat de afdeling "Overheid" 12 bruggen had gekocht, als een symbool van de strijd.

inv. D.
1289
v.w.g.

Daarna kondigde Gortzak de opkomst der Jeugd aan, die op de deze week gehouden vergadering zich spontaan achter de C.P.N. verkiezingsactie had gesteld. Een kleine 1000 jongelui, met vlaggen en spandoeken marcheerden vervolgens over het podium, een 15 tal militairten in de uniform van diverse wapens, voorop.

Na enige muziek en een uitgebreid repertoire van het zangkoor "Morgenrood" werd het woord gegeven aan Saul de GROOT (geboren 19 Juli 1899).

Spreker symboliseerde de 1 Mei dag van vandaag als een strijd van de arbeiders om zich te ontworstelen aan de slavernij en politieke ontrechting ook in ons land en prees de eensgezindheid van de werkers die vechten voor de vrede, tegen de Amerikaanse en Engelse oorlogshitsers. Hij onttaande reeds spoedig in een schelden op het Amerikaanse "Gangsterdom" en vroeg zich af wat Montgomery in ons land deed. Geen Nederlandse instantie had hem immers aangesteld. En wat moeten de Engelse bezettingstroepen in Nederland, nu en in Schalkhaar. In 1940 smeekten we om hulp van de Engelsen, maar toen kwamen zij niet. En nu, zegt spreker, zou ik ze willen toeroepen "Blijf daar weg. Iedereen die er was heeft er spijt van geweest te zijn. Ook de vorige bewoner bleef er niet lang". Via een omweg werd Montgomery een "snob" en een mislukt militair genie genoemd, terwijl ook de diverse Amerikaanse en Engelse staatslieden geen mooie waardering kregen. Tsjang Kai Shek werd een sateliet van Washington genoemd, terwijl een hartelijke groet gebracht werd aan de Chinese vrijheidshelden. Geprezen werd het machtige Vredesblok, omvattende Berlijn, Boekarest, Sjanghai en Nanking, met Moskou als centrum. Nimmer zullen we ons, zegt spreker, laten gebruiken om te strijden tegen de zonen van de werkers in het oosten, al worden onze leiders ook Tsjang Bevin, Tsjang Beel of Drees genoemd. De vrede is niet Katholiek of Protestant Christelijk of Socialistisch. De vrede wil een ieder, hoe hij denkt. We moeten de ellende van een nieuwe oorlog voorkomen. Daarom moeten vooral wij de wacht betrekken, opdat ook in het "rode" Amsterdam de vrijheidsvanen

eens zullen wapperen. Daarom ook moeten wij alle krachten inspannen om te zorgen dat we de 22-ste Juni a.s. weer als de grootste partij van Amsterdam, met een overweldigende meerderheid, uit de stemming te voorschijn komen.

Na deze rede werd door Gortzak een motie voorgesteld, in verband met de gevangenneming van reeds genoemde militairen. In deze motie werd met klem op invrijheidstelling aangedrongen onder verwijzing naar het geval Ratio Koster. Onder handgeklap werd de motie aangenomen verklaard. Met vele woorden werden de aanwezigen aangespoord om een gave in het daarvoor uitgereikte zakje te doen en dit te deponeren in de bussen, geplaatst bij de uitgangen, zulks ten bate van de verkiezingsactie.

Daarna werd de bijeenkomst door Gortzak, te 16,30 uur gesloten verklaard, waarna de aanwezigen rustig uiteen gingen.

Ofschoon tijdens de meeting veel geklapt werd en een goede stemming gedemonstreed, kon men zich niet aan de indruk onttrekken dat er geen ware feeststemming heerste. Alles ging "tam-tam" en er heerste geen opgewonden drukte.

einde.

Mede verzonden aan:

G.6.

B.M. Asd.

H.C. Asd.

I.D.s. Haag en R'dam.

No. 13 p. 10

NO 13

Demonstreert op

1 Mei

heid voor de Vrede!

at Atlantisch Pact is oorlog!

Vrede! Woningen!

Geen huurverhoging!

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter diensttijd!

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

Neemt deel aan de:

1 Mei-meeting Massa-betoging voor de VREDE!

Zondagmiddag 1 MEI om half drie op het

IJSCLUBTERREIN

PAUL DE GROOT spreekt

Groots defilé van de jeugd. Muziekcorps „Forzando“ speelt;
zangkoor „Morgenrood“ zingt.

Het terrein is feestelijk versierd. Toegang 10 cent.

Toegang op het terrein vanaf kwart voor twee.

Toegangsbewijzen in de vorm van een 1 Mei speldje verkrijgbaar bij
alle agentschappen en partijgebouwen, bij alle functionarissen van de
partij en AAN HET TERREIN.

Vertrektijden en verzamelpunten.

Voor Noord:		Mercatorplein	1.30 uur
Zonneplein	1.10 uur	J. P. Heyestraat/Kinkerstraat	1.50 uur
Mosveld	1.— uur	.....	.....
Meeuwenlaan hoek Waddenweg	12.45 uur	Voor Centrum:	
Purmerplein	12.45 uur	Cz. Petersstr./Coehoornstraat ..	1.15 uur
de Ruyterkade	1.50 uur	Kaitenburgerplein	1.30 uur
Voor Oost:		J. D. Meyerplein	1.45 uur
Javaoiein	1.15 uur	Vijzelgracht	2.10 uur
Dapperplein	1.30 uur	Muziekcorps Wittenburgs Fanfare corps.	
Krugerplein	1.30 uur	Voor Spaarndammerbuurt, Zaandammerplein	1.15 uur
Beukenplein	1.35 uur	Staatsliedenbuurt & Jordaan	
Brink	12.50 uur	Nassauplein	1.30 uur
Muziekcorps: Wittenburgs muziek gezelschap.		Fred. Hendrikplantsoen	1.40 uur
Voor Zuid:		Kwakersplein	2.— uur
v. d. Helstplein	1.45 uur	Elandsgracht	2.15 uur
Voor West:		Muziekcorps Tavenu.	
de Rijngracht	1.10 uur		

Demonstraties met muziekcorpsen voorop, vanuit alle delen
der stad naar het IJclubterrein, met vlaggen, spandoeken
en praalwagens

Koopt ons 1 MEI Vredesspeldje

PARTIJBESTUUR.

COMMUNISTISCHE PARTIJ NEDERLAND (DE WAARHEID).

Roemer Visscherstraat 4 - Amsterdam-West.
Telefoon 83502-86453-87913.

Postgiro 511002 t.n.v. "Algemeen Penningmeester
C.P.N. (De Waarheid)."

Afdeling
Betreffende : Prop. RH.

Amsterdam, 11 April 1949.

Aan het districtbestuur der
C.P.N. (De Waarheid),
Broekseweg 140,
Eindhoven.

W.K.,

Wij ontvingen bericht, dat jullie in Eindhoven een
1 Mei-bijeenkomst zullen houden.

Wij hebben kam. Dias aangeschreven om hier het woord
te voeren.

Wij verzoeken jullie echter ons per omgaande de gege-
vens te doen toekomen, zoals naam v.d. zaal, adres,
aanvang en spreektijd.

De gegevens voor de Mei-bijeenkomsten op 1 en 2 Mei
resp. te Breda en Tilburg moeten we ook met spoed
ophebben.

Met kameraadschappelijke groeten,

Communistische Partij Nederland
(De Waarheid)

Voor de Propaganda-afdeling,
w.g. Onleesbaar.

G. Hermans

N.B. Door de afdeling financiën zal f.3.- in rekening
worden gebracht voor de te maken onkosten.

*1 mei viering 49 o.d. 1265
65 1451
esper en origy*

C.P.N. District Brabant
Broekseweg 140,
Eindhoven.

O.D. 1205
OD 1 Mei 1949
Eindhoven, 12 April 1949.

P.B..A'dam, Afd. Prop. *OD 1411*
Copie te
95/281

Waarde makkers, *no*

Wij bevestigen jullie bericht, dat Dias op 1 Mei in-Eindhoven zal spreken. Verder hebben wij dan nog jullie opgave, dat Wim Jansz 2 Mei zal spreken te Tilburg en Leen Touw op 1 Mei te Breda. Wij verzoeken jullie nu van het volgende goede nota te nemen.

De Mei vergadering te Breda kan niet doorgaan op Zondag, 1 Mei, maar moest worden vastgesteld op Maandag, 2 Mei.

Gezien de verhoudingen komt het daarbij ons gewenst voor om Touw niet in Breda, maar in TILBURG te laten spreken. Dit ook met het oog op het feit, dat tijdens de H.T.M.staking op de werkplaats in Tilburg (1500 pers.) nogal door de stakers is gewerkt en ook door de door hen uitgegeven stakerskrant de naam van Touw wel enige bekendheid heeft verkregen. Wim Jansz komt dan in Breda.

De vaststelling wordt dan dus als volgt.

Wim Jansz spreekt op Maandag, 2 Mei te Breda in de zaal van "ONS HUIS" Waterstraat 10, aldaar. Aanvang der vergadering acht uur.

Leen Touw spreekt op Maandag, 2 Mei, te Tilburg, in de zaal van Kamminga aan de Piushaven, aldaar. Aanvang der Vergadering acht uur.

Frans Dias spreekt op Zondag, 1 Mei te Eindhoven in de tuin van het Waarheidsgebouw, Broekseweg 140. Aanvang der vergadering 7 uur.

Hierbij gaan tevens de teksten, welke op de Mei-manifesten kunnen worden afgedrukt.

Vertrouwende, dat jullie met deze regeling accoord gaan, verblijven wij met

Kameraadschappelijke groeten,
Voor het District Brabant.

Finck
G E H E I M .

Volano

3 MEI 1949

ACD/61260

Verbinding : 67.

Ons kenmerk : 590/49 I.D.

Datum: 29 April 1949.

Onderwerp : Documentatie-
materiaal.

Bijgeand enige exemplaren van het 1 Mei-pamflet, dat in een aantal van 10.000 in Eindhoven verspreid gaat worden. Hiervoor zijn ongeveer 21 personen aangewezen.

De pamfletten zijn afkomstig van de drukkerij Heierman & Co, Elandstraat 147 - 169 - 173 Amsterdam.

Het materiaal voor de andere plaatsen werd vanuit Eindhoven op 27 April per van Gend & Loos verzonden aan:

1. Voor Helmond : aan Foolen, Hoogeindsestr.1a
naar schatting $\pm$ 6000 exempl.
2. Voor B.op Zoom : aan Fiktorie, Parallelweg 157,
naar raming $\pm$ 3500 exemplaren.
3. Voor Tilburg : aan Verreijt, Dennenstraat 17,
ruw geschat $\pm$ 14.000 exempl..
- X 4. Voor Breda : aan Clerx, Vestingstraat 30,
geschat $\pm$ 8000 exemplaren.
5. Voor 's-Bosch : aan v.d.Heuvel, v.Heurnestr.99
 $\pm$ 6.000 exemplaren.

" e i n d e "

G E H E I M .

Verbinding : 67.

Ons kenmerk : 590/49 I.D.

Datum: 29 April 1949.

Onderwerp : Documentatie-
materiaal.

Bijgaand enige exemplaren van het 1 Mei-pamflet, dat in een aantal van 10.000 in Eindhoven verspreid gaat worden. Hiervoor zijn ongeveer 21 personen aangewezen.

De pamfletten zijn afkomstig van de drukkerij Heierman & Co, Elandstraat 147 - 169 - 173 Amsterdam.

Het materiaal voor de andere plaatsen werd vanuit Eindhoven op 27 April per van Gend & Loos verzonden aan:

1. Voor Helmond : aan Poolen, Hoogeindaestr. 1a
naar schatting $\pm$ 6000 exempl.
2. Voor B. op Zoom : aan Piktorie, Parallelweg 157,
naar raming $\pm$ 3500 exemplaren.
3. Voor Tilburg : aan Verreijt, Dennenstraat 17,
ruw geschat $\pm$ 14.000 exempl..
4. Voor Breda : aan Clerx, Vestingstraat 30,
geschat $\pm$ 8000 exemplaren.
5. Voor 's-Bosch : aan v.d. Heuvel, v. Heurnestr. 99
 $\pm$ 6.000 exemplaren.

" e i n d e "

Demonstreert op

1 Mei

*Eenheid voor de Vrede!
Het Atlantisch Pact is oorlog!*

*Vrede! Woningen!
Geen huurverhoging!*

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter dienstdtijd!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

**Bezoekt onze Openluchtmeeting
op Zondag 1 Mei a.s.**

welke wordt gehouden in de tuin van het Waarheidsgebouw,
Broekseweg 140 (Naast ingang van het W.V.V.Z. Voetbalterrein).

Spreker: Frans Dias Limburg, (Partijbestuurder)

Onderwerp: 1 Mei en de strijd voor Vrede en Welvaart

Aanvang der meeting 7 uur.

GRATIS TOEGANG.

Gemeente-Politie
BRUNSSUM

GEHEIM

BRUNSSUM, 30 April 1949

Volgno. 3

3 MEI 1949

AD/61255

No.: Doss. C.

Antwoord op Uw brief van: --

Bijl.: een

Uw nummer : --

Onderw.: verspreiding pamfletten.

AAN:

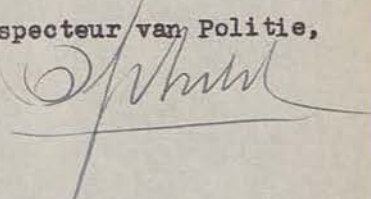
de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhage

de Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-Hertogenbosch

13

Ik moge U berichten, dat op Vrijdag, 29 April
1949 in deze gemeente pamfletten werden verspreid, waar-
van een exemplaar hierbijgaat.

De Inspecteur van Politie,

Demonstreert op

1 Mei

*Eenheid voor de Vrede!
Het Atlantisch Pact is oorlog!*

*Vrede! Woningen!
Geen huurverhoging!*

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter dienstdaag!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

Grote Mei-meeting

op Zondag 1 Mei te Heerlerheide
Heerenweg (Bushalte Schrieverheide)

Op deze Meimeeting zullen spreken:

H. VERHEY, Land. Org. Secr. der C.P.N. (De Waarheid) Amsterdam

MIEN HORSELENBERG, Brunssum

Verder wordt de meeting opgeluisterd met muziek en declamatie door
Wya Gramsberg.

Entree 10 cent.

Aanvang 's morgens 10.30 uur.

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421 ..... Naam ..... C.P.N.-1 Mei-viering 1949.....
Origineel in ..... OD 244 Z.H. .... Naam ..... C.P.N.-vergaderingen.....
Volgnr. .... Ag.nr. 61254 ..... Aard van het stuk ..... Openb.verg.CPN te Dordrecht op
..... 1 Mei 1949. .... Afz. .... I.D.Dordrecht. .... Datum ..... 2.5.49.....

Op 1 Mei 1949 werd te Dordrecht een openbare vergadering
gehouden der C.P.N.
Spreker: Hendricus Jacobus NOOTER.

Uitgetrokken door ..... G. .... Afd./Sectie ..... ACD 4b. .... Datum ..... 16.7.49 .
Op aanwijzing van .....

Verbinding No.58

No. 5/1949

GEHEIM

Weekoverzicht 19/49
d.p.g.

Onderwerp: 1 Mei-bijeenkomst C.P.N.

Sneek, 2 Mei 1949

Betrouwbaarheid berichtgever:--
Waardering bericht:zeer betrouwbaar.
Medewerkende instanties: geen
Ondernomen actie: geen
Tevens bericht gezonden aan: P.G. Leeuwarden.

3 MEI 1949

ACD/ 61249

Op Zondag 1 Mei 1949 werd alhier een openbare 1 Mei-bijeenkomst gehouden in Hotel Goes. Bij het hoofd van de plaatselijke politie was een aanvraag om vergunning voor deze bijeenkomst ingediend door het plaatselijke bestuur van de E.V.C. Blijkens de aankondiging betrof het hier een feestelijke 1 Mei-vergadering van deze Vakcentrale.

De bijeenkomst werd geopend door de voorzitter van de afdeling Sneek der C.P.N., KLAAS SCHAPER, die de aanwezigen welkom heette, namens de plaatselijke afdelingen van de C.P.N., N.V.B., A.N.J.V. en E.V.C., die gezamenlijk deze bijeenkomst hadden georganiseerd.

1872 7 Na een kort welkomswoord verleende de voorzitter het woord aan de aangekondigde spreekster GEERTJE VAN DER MOLEN, wonende te Amsterdam, v/h. te Groningen.

Spreekster begon haar rede met een uiteenzetting over de betekenis en de ontwikkeling van de 1 Mei viering sedert 1889.

Vervolgens verheerlijkte zij op de gebruikelijke wijze de toestanden in de Sovjet Unie en stelde de Oost-Europese volkeren aan de aanwezigen ten voorbeeld. Deze volgeren hadden het kapitalistische juk afgeschud en het roer zelf in handen genomen.

Tegenover bovengenoemde vredelievende landen stelde spreekster het blok van landen, gevormd door het Atlantisch pact.

De Ministers van Buitenlandse Zaken van deze landen, aldus spreekster, hebben dit pact onlangs met hun handtekening bekrachtigd. De volkeren van de betrokken landen erkennen deze overeenkomst niet. Wij, als communistische partij, eisen nieuwe verkiezingen. Vele leden van de Tweede Kamer zijn gekozen door de kiezers, omdat zij beloofden voor de Vrede te vechten. Zij hebben aan de zaak van de Vrede verraad gepleegd.

In dit verband wees spreekster er op, dat men in de komende verkiezingsstrijd voor de nieuwe gemeenteraden, vooral de leden van de Partij van de Arbeid moest trachten te overtuigen van het feit, dat deze partij niet de belanger van de arbeiders en de vrede diende, doch fungeerde als dienaar van de reactie.

Hierna hekelde zij op de bekende wijze de Regeringspolitiek inzake Indonesië. Ook zij vergeleek de politionele actie (Koloniaal oorlog, zoals zij het noemde) met de inval der Duitsers in 1940. Het platbranden der dessa's en vermoorden van vredelievende Indonesische burgers herinnerden aan het optreden der Duitse beulen in de jaren 1940-45.

Vervolgens oefende zij heftige critiek uit op de Nederlandse legerleiding. Onlangs werden verschillende soldaten, w.o. Eric Mol en Piet Langendijk, in de cel geworpen omdat zij het gewaagd hadden in de kazerne over vrede te spreken. Een hunner had een bericht uit een burgerlijke courant, waarin stond vermeld, dat 40% van de soldaten onderdook voor hun vertrek naar Indonesië, zonder commentaar op een muur van de kazerne geplakt. Om dit simple feit, werd ook deze jongen in de cel gesmeten.

De-----

De ouders van de gearresteerde jongens werden niet ingelicht waarom hun kinderen van de vrijheid werden beroofd.

Zij waarschuwde de aanwezigen, dat hun kinderen bestemd waren om militaire dienst te verrichten in het West-Europese leger onder een vreemde generaal als Montgomery. Dat bij het geringste incident in Duitsland of waar ook, Nederlandse soldaten gebruikt zullen worden om een aanval op het bolwerk van de Vrede in het Oosten te beginnen.

De oorlogshitsers kunnen op elk tijdstip, dat hun geschik uitkomt, een incident uitlokken en onze jongens kunnen dan op de slagvelden verbloeden.

Van ons land zelf zal niets overblijven in verband met het gebruik van de nieuwste wapenen, zoals de atoombom.

Wij worden, aldus spreekster, uitgemaakt voor landverraders door lieden, die door hun houding in de achter ons liggende jaren het recht verspeeld hebben om anderen hiervan te betichten. (Klaos Vorrink op de pier; Ad. Vermeulen naar Duitsland om arbeiders te verkwanselen enz.) Wij hebben getoond in de bezettingsjaren genoeg Vaderlandsliefde te bezitten, maar als ons nu de vraag gesteld wordt, wat doen jullie in geval van een oorlog met de Sovjet Unie, dan is ons concreet antwoord: "WIJ VOELEN ONS NAUWER VERWANT AAN DE HELDEN VAN STALINGRAD, DAN AAN DE MOORDENAARS VAN BONDOWOSO EN CELEBES. WIJ KIEZEN DE KANT VAN DE VREDE!"

2. Na nog even gesproken te hebben over de indrukwekkende en onvergelykbare manifestatie voor de ~~Vrede~~ Vrede, welke de vorige week in Parijs was gehouden, eindigde spreekster met de woorden, dat de arbeiders evenals 60 jaar geleden op de 1 Mei niets te verliezen hadden maar alles te winnen bij de strijd om bevrijd te worden van de angst voor een dreigende oorlog.

Onmiddellijk na de rede van G. van der Molen stelde de voorzitter Kl. Schaper, voornoemd, voor om een motie van de navolgende inhoud te verzenden naar de Minister van Oorlog;

"200 personen, in een 1 Mei-vergadering te Sneek bijeen, protesteren tegen de vrijheidsbeneming, zonder wettelijke reden, van de soldaten Eric Mol en Piet Langendijk en eisen hun onmiddellijke invrijheidstelling".

Deze motie werd met applaus begroet.

Na het zingen van de Internationale werd een toneelstuk opgevoerd door een gezelschap E.V.C. leden, afkomstig uit Leeuwarden. Dit toneelstuk, getiteld LOODS AAN BOORD van Jan Fabricius, werd met grote aandacht gevolgd.

Na afloop hiervan volgde een bal.

Gedurende de rede van G. van der Molen werd er niet- en na afloop er van matig geapplaudiseerd. De indruk werd gevestigd, dat vele aanwezigen, ouders, die kinderen in militaire dienst hebben, blijkbaar onder de invloed waren gekomen van de heftige anti-militaristische en angst verwekkende woorden van de spreekster.

Zaalcapaciteit 266 personen. Aanwezig waren 200 personen, vrijwel allen lid van een der vorengenoemde organisaties.

Einde.

Betrouwbaarheid berichtgever:--

Waardering bericht: zeer betrouwbaar.

Medewerkende instanties: geen

Ondernomen actie: geen

Tevens bericht gezonden aan: P.G. Leeuwarden.

UITTREKSEL

 Uit : 075 1421
 Ag.no.: 51249
 Voor : 075 1872

Op Zondag 1 Mei 1949 werd alhier een openbare 1 Mei-bijeenkomst gehouden in Hotel Goes. Bij het hoofd van de plaatselijke politie was een aanvraag om vergunning voor deze bijeenkomst ingediend door het plaatselijke bestuur van de E.V.C. Blijkens de aankondiging betrof het hier een feestelijke 1 Mei-vergadering van deze Vakcentrale.

De bijeenkomst werd geopend door de voorzitter van de afdeling Sneek der C.P.N., KLAAS SCHAPER, die de aanwezigen welkom heette, namens de plaatselijke afdelingen van de C.P.N., N.V.B., A.N.J.V. en E.V.C., die gezamenlijk deze bijeenkomst hadden georganiseerd.

Na een kort welkomswoord verleende de voorzitter het woord aan de aangekondigde spreekster GEERTJE VAN DER MOLEN, wonende te Amsterdam, v/h. te Groningen.

Spreekster begon haar rede met een uiteenzetting over de betekenis en de ontwikkeling van de 1 Mei viering sedert 1889.

Vervolgens verheerlijkte zij op de gebruikelijke wijze de toestanden in de Sovjet Unie en stelde de Oost-Europese volkeren aan de aanwezigen ten voorbeeld. Deze volkeren hadden het kapitalistische juk afgeschud en het roer zelf in handen genomen.

Tegenover bovengenoemde vredelievende landen stelde spreekster het blok van landen, gevormd door het Atlantisch pact.

De Ministers van Buitenlandse Zaken van deze landen, aldus spreekster, hebben dit pact onlangs met hun handtekening bekrachtigd. De volkeren van de betrokken landen erkennen deze overeenkomst niet. Wij, als communistische partij, eisen nieuwe verkiezingen. Vele leden van de Tweede Kamer zijn gekozen door de kiezers, omdat zij beloofden voor de Vrede te vechten. Zij hebben aan de zaak van de Vrede verraad gepleegd.

In dit verband wees spreekster er op, dat men in de komende verkiezingsstrijd voor de nieuwe gemeenteraden, vooral de leden van de Partij van de Arbeid moest trachten te overtuigen van het feit, dat deze partij niet de belangen van de arbeiders en de vrede diende, doch fungeerde als dienaar van de reactie.

Hierna hekelde zij op de bekende wijze de Regeringspolitiek inzake Indonesië. Ook zij vergeleek de politionele actie (Koloniale oorlog, zoals zij het noemde) met de inval der Duitsers in 1940. Het platbranden der dessa's en vermoorden van vredelievende Indonesische burgers herinnerden aan het optreden der Duitse beulen in de jaren 1940-45.

Vervolgens oefende zij heftige critiek uit op de Nederlandse legerleiding. Onlangs werden verschillende soldaten, w.o. Eric Mol en Piet Langendijk, in de cel geworpen omdat zij het gewaagd hadden in de kazerne over vrede te spreken. Een hunner had een bericht uit een burgerlijke courant, waarin stond vermeld, dat 40% van de soldaten onderdook voor hun vertrek naar Indonesië, zonder commentaar op een muur van de kazerne geplakt. Om dit simple feit, werd ook deze jongen in de cel gesmeten.

De ouders van de gearresteerde jongens werden niet ingelicht waarom hun kinderen van de vrijheid werden beroofd.

Zij waarschuwde de aanwezigen, dat hun kinderen bestemd waren om militaire dienst te verrichten in het West-Europese leger onder een vreemde generaal als Montgomery. Dat bij het geringste incident in Duitsland of waar ook, Nederlandse soldaten gebruikt zullen worden om een aanval op het bolwerk van de Vrede in het Oosten te beginnen.

De oorlogshitsers kunnen op elk tijdstip, dat hun geschik uitkomt, een incident uitlokken en onze jongens kunnen dan op de slagvelden verbloeden.

Van ons land zelf zal niets overblijven in verband met het gebruik van de nieuwste wapenen, zoals de atoombom.

Wij worden, aldus spreekster, uitgemaakt voor landverraders door lieden, die door hun houding in de achter ons liggende jaren het recht verspeeld hebben om anderen hiervan te betichten. (Kees Vorrink op de pier; Ad. Vermeulen naar Duitsland om arbeiders te verkwanselen enz.) Wij hebben getoond in de bezettingsjaren genoeg Vaderlandsliefde te bezitten, maar als ons nu de vraag gesteld wordt, wat doen jullie in geval van een oorlog met de Sovjet Unie, dan is ons concreet antwoord: "WIJ VOELEN ONS NAUWER VERTWANT AAN DE HELDEN VAN STALINGRAD, DAN AAN DE MOORDENAARS VAN BONDOWOSO EN CELEBES. WIJ KIEZEN DE KANT VAN DE VREDE!"

Na nog even gesproken te hebben over de indrukwekkende en onvergelykbare manifestatie voor de ~~Vrede~~ Vrede, welke de vorige week in Parijs was gehouden, eindigde spreekster met de woorden, dat de arbeiders evenals 60 jaar geleden op de 1 Mei niets te verliezen hadden maar alles te winnen bij de strijd om bevrijd te worden van de angst voor een dreigende oorlog.

Onmiddellijk na de rede van G. van der Molen stelde de voorzitter M. Schaper, voornoemd, voor om een motie van de navolgende inhoud te verzenden naar de Minister van Oorlog;

"200 personen, in een 1 Mei-vergadering te Sneek bijeen, protesteren tegen de vrijheidsbeneming, zonder wettelijke reden, van de soldaten Eric Mol en Piet Langendijk en eisen hun onmiddellijke invrijheidstelling".

Deze motie werd met applaus begroet.

Na het zingen van de Internationale werd een toneelstuk opgevoerd door een gezelschap E.V.C. leden, afkomstig uit Leeuwarden. Dit toneelstuk, getiteld LOODS AAN BOORD van Jan Fabricius, werd met grote aandacht gevolgd.

Na afloop hiervan volgde een bal.

Gedurende de rede van G. van der Molen werd er niet- en na afloop er van matig geapplaudiseerd. De indruk werd gevestigd, dat vele aanwezigen, ouders, die kinderen in militaire dienst hebben, blijkbaar onder de invloed waren gekomen van de heftige anti-militairistische en angst verwekkende woorden van de spreekster.

Zaalcapaciteit 200 personen. Aanwezig waren 200 personen, vrijwel allen lid van een der vorengenoemde organisaties.

Einde.

UITTREKSEL
Uit : 00 244 704
Ag.no.: 61189
Voor : 05 1421

Weekoverzicht. 19/49

d.p.h.

61189

CDV

Verslag van een openbare vergadering georganiseerd door de afdeling Leeuwarden van de C.P.N. op Zondag 1 Mei 1949 in zaal Schaaf te Leeuwarden.

Zaalcapaciteit: ongeveer 600 personen.
Aanwezig: ongeveer 250 personen.

Sprekers: Marten BEUVING, geboren te Groningen, 25 Februari 1895, wonende Mengelssohnstraat 34 te Leeuwarden;
W. Mans, verdere personalia onbekend, lid van het Partijbestuur der C.P.N.

Medewerkers: Het zangkoor "De Rode Zangers" onder leiding van Klaas Adema, geboren te Holwerd, 29 Juli 1909, wonende Gijsbert Japickstraat 66 te Leeuwarden;
een onbekend gebleven declamator.

Te omstreeks 20.00 uur opende M. Beuving deze bijeenkomst. Hij heette de aanwezigen welkom en zeide, dat deze vergadering beleid was als een demonstratie tegen de reactionnaire kapitalistische cliken in de gehele wereld. Hij hoopte, dat deze avond de arbeiders mocht sterken in hun strijd voor een socialistische maatschappij.

Vervolgens droeg de declamator enige gedichten voor en zong het zangkoor enige liederen.

Hierna sprak W. Mans zijn 1 Mei-rede uit. Hij begon te vertellen, dat 60 jaar geleden, op voorstel van een Franse mijnwerker, door de internationale arbeidersbeweging de viering van de 1 Mei-dag werd ingesteld. Deze viering had ten doel: de versterking van het socialisme in de strijd tegen het kapitalistische systeem. In het tein werd hoofdzakelijk geemonstreed voor de 3-urige werkdag. Wanneer wij thans terugzien, bese ken wij, dat er in de afgelopen 60 jaren door de arbeidersklasse veel is bereikt. Veel verbeteringen zijn gekomen na de Russische revolutie. Na de 1ste wereldoorlog hebben ook in Oost- en Zuid-Europa de arbeiders de macht in handen genomen. Thans raken in China de volk-leiders op en vernietigen de reactionnaire regeerders. Ook de Indonesische volken dragen veel bij tot het verzwakken van het kapitalisme.

De fascisten hebben getracht de betekenis van de 1 Mei-dag te verzwakken, door het instellen van een dag van de Arbeid. Ook de democratisch-socialisten beschouwen de 1 Mei-

dag thans als een feestdag en niet als een dag van strijd. Volgens Brees en Bevin behoeven de arbeiders niet meer te strijden, omdat wij hier de socialistische maatschappijvorm reeds hebben. Zij willen de 1-Mei-dag echter verlaten, omdat hun politiek niet meer in overeenstemming is met de oorspronkelijke gedachten over een socialistische maatschappij. Zij staan in het kamp van het Amerikaanse kapitalisme om de strijd te voeren tegen de volksdemocratieën. De Partij van de Arbeid viert thans de 1 Mei-dag op 2 Mei. Men zegt, dat dit gebeurt onder invloed van de doorbraakgedachte. Zij laten ons echter niet wijsmaken, dat het niet-gelovige deel van de Partij van de Arbeid moet buigen voor het kleine kerkelijke gedeelte.

In 1889 heerste het kapitalisme onbepaald en was de aanvang van het socialisme gering. Vandaag heerst in vele landen het kapitalisme met zijn onderdrukking en oorlogen niet meer. In deze landen wordt door de arbeiders aan hun toekomst gewerkt. In de Sovjet-Unie gaat het levenspeil steeds omhoog, in de kapitalistische landen daalt het elke dag. In Stalin-grad, een stad die kleiner is dan Rotterdam, zijn na de bevrijding 25000 nieuwe woningen gebouwd. In Rotterdam daarentegen nog geen 800. Dit komt, doordat het Russische proletariaat een einde heeft gemaakt aan het kapitalistische systeem. In Nederland worden de zorgen steeds groter voor de arbeiders. In de Zaanstreek, de grootste industriestreek in ons land, zijn alweer vele arbeiders werkloos. In Amsterdam is het te stempellokaal voor de diamantbewerker geopend. Door het Marshall-plan worden vele arbeiders werkloos gemaakt. In het blad "De Industrie", een blad van de Nederlandse industriëlen, schrijft men op de ene bladzijde: "De oorzaak van de werkloosheid ligt in de mechanisatie", terwijl op een andere bladzijde staat: "De machine is uiteindelijk geen broodrover, doch maakt van de kale een belegde boterham." In hetzelfde blad prijkt het portret van minister-president Brees. In de socialistische landen wordt de mechanisatie dienstbaar gemaakt aan de belangen van het proletariaat. Men zegt, dat wij harder moeten werken en soberder moeten leven. Wij vragen ons echter af, voor wie moeten wij dat doen. Uit de statistische berichten, zien wij, dat de ondernemers groter winsten maken dan ooit.

De vorige week had spreker een onderhoud met de Zaanse industrieel Duijvis. Sprekers vader heeft op de fabriek van Duijvis 40 jaren gewerkt. Toen hij stierf bleef zijn echtgenote met 4 kinderen achter. Zij werd afgescheept met een pensioen van f. 6- per week. Om haar kinderen in het leven te houden, was zij gedwongen uit verken te gaan. Thans is zij daardoor zo invalide geworden, dat zij zelfs niet zelfstandig meer kan eten. In haar naam vroeg ik aan Duijvis een hogere pensioenuitkering, doch volgens hem was het bedrijf niet in staat een hoger pensioen uit te keren. Duijvis zei o.a. nog, dat ons land arm is en dat de toekomst van de 10 miljoen Nederlanders hem met zorg vervulde. Dat hij dit zei, was niet zo erg, omdat hij tot de kapitalistische klasse behoort. Maar ook Schermerhorn sprak over de gedeelde armoede, maar vergat te spreken over de gedeelde rijkdom. Toen de C.P.N. in de Tweede Kamer vroeg om f. 2.50 toeslag in plaats van f. 1-, antwoordde minister Joekes, dat ons land te arm was. Toen Cortzak pleitte voor betere woningbouw

kreeg hij te horen, dat ons land te arm was. Maar wij schijnen niet te arm te zijn om er een leger van 200.000 man op na te houden, dat ons per man per jaar f. 10.000 kost. Voor verzorging van de ouden van dagen en voor woningbouw is ons land te arm, maar voor een krankzinnig militair avontuur is er geld genoeg. Wij zeggen tegen stiefvader Drees trek de troepen terug uit Indonesië en er zal geld genoeg zijn voor woningbouw. In 1952 zal de jeugd gesplitst naar school moeten, omdat er dan te weinig scholen zullen zijn. Onder deze omstandigheden is de groter wordende welvaart in de Oost-Europese landen een nachtmerrie voor de kapitalisten. Dit bewijst de superioriteit van het socialisme. In Amerika is het werklozencijfer in 1948 met 1 miljoen gestegen. De bekende Russische schrijver Ilja Ehrenburg schreef terecht, dat men in de kapitalistische landen niet onze tanks en bommenwerpers vreest, doch onze tractoren. De kapitalisten vrezen hun eigen volken en willen daarom oorlog. De arbeiders uit de gehele wereld willen echter geen oorlog, omdat zij er altijd de lasten van moeten dragen. Het zijn de arbeiders, die als soldaat sneuvelen en die hun gezin verliezen door de bombardementen. Daarom vindt de strijd voor de vrede bij de arbeiders zoveel weerklank. In een, in 1946 in de Eaanstreek verspreide verkiezingskrant van de Partij van de Arbeid, werd geschreven, dat wanneer men de oorlog in Indonesië wilde, men op de Anti-Revolutionairen of de Partij van de Vrijheid moest stemmen. Op 25 September 1946 zei Vorrink: "Zolang de Partij van de Arbeid in de regering zit, zal er geen oorlog in Indonesië uitbreken." Op 3 Juli 1948 zei minister Logeman, dat er geen sprake was van politiees optreden in Indonesië. Wij weten allen, wat de werkelijkheid ons gebracht heeft. Door het ondertekenen van het Atlantisch pact heeft de Partij van de Arbeid zich achter de oorlogshiters geplaatst. De arbeiders zullen deze oorlogshiters echter met wortel en tak uitroeien, eindigt spreker zijn rede.

Na het optreden van het zangkoor en de declamator, ging de vergadering na het zingen van de Internationale, te omstreeks 23.30 uur uiteen.

In de zaal was een spandoek opgehangen met de leuze: Vrede over de gehele wereld. Verder was de zaal versierd met rode tulpen, 2 rode en 1 Friese vlag.

Leeuwarden, 2 Mei 1949.

VERBINDING No. 42.

No. 105/49.

Onderwerp:

Verslag 1 Mei Vergadering van de
C.P.N. te Hengelo (O).

*Uitdraaht A.C. 61188
in 081421*

3 Mei 1949.

GEHEIM.

UITTREKSEL

Uit: 00 244 Cv.

Ag.no.: 61188

00-1421

Eigen bericht.

Op Zondag 1 Mei 1949, te 20.00 uur, werd in het "Geheelonthouders Koffiehuis" aan de Nieuwe Markt te Hengelo (O), een openbare 1 Mei bijeenkomst gehouden door de C.P.N. Afdeling Hengelo (O).

Aanwezig: 55 personen. (22 Vrouwen, 31 mannen en 2 kinderen).

Zaalcapaciteit: 60 zitplaatsen.

Sprekers: Hendrik Herder, geboren te Oostellingwerf 23 Mei 1892, wethouder gem. H. (O), wonende te Hengelo (O) Berfloweg No. 105.
A. Veldman, wonende te Amsterdam, nadere personalia niet bekend.

In het zaaltje waren doeken opgehangen met de opschriften: "De Troepen terug uit Indonesië". "Vermeerder Uw kennis in het Communisme en het Stalinnisme". "Neemt deel aan de Scholing". Voorts waren verschillende raambiljetten van de 1 Mei viering in de zaal opgehangen met het opschrift: "1 Mei Vrede". De bestuurstafel was gedekt met een rode vlag met sikkel en hamer en het spreekgestoelte eveneens. Ten slotte waren veel rode tulpen op de tafeltjes geplaatst. Te omstreeks 20.15 uur, werd de bijeenkomst geopend door H. Herder, die de aanwezigen een welkom toesprak. Daarna werd het eerste couplet van de Internationale staande gezongen. Hierna kwam de spreker Veldman voor het uitspreken van zijn rede. Veldman begon als volgt: Toen ik vandaag in Amsterdam de grote 1 Mei demonstratie meemaakte, welke ik jammer genoeg niet tot het einde kon volgen en ik de grote massa's zag, welke daaraan deelnamen, toen ik van het IJscubterrein weg ging waren daar meer dan 50.000 mensen bijeen, kwam het in mij op, dat onze strijd van jaren toch niet voor niets geweest is en dat blijkbaar de massa thans tot het begrip komt waarom het gaat. De grote demonstratie optocht in Amsterdam vandaag werd vooraf geggaan door een grote troep militairen in uniform, die mee demonstreerden voor de Vrede. (Applaus) Toen ik na mijn reis van Amsterdam naar hier uit de trein stapte en hier in Hengelo (O) niets bemerkte van de 1 Mei viering viel mij dat sterk op, na de grote massameting in Amsterdam. En nu wij dan hier ik zou haast zeggen in een intieme kring dat 1 Mei feest gaan herdenken, dan merk ik zo echt het grote contrast met de grote en de kleine steden. Hier is echter toch nog een kern van mensen die de 1 Meidag op 1 Mei willen en durven vieren. Als je zo reist in trein, bus of tram, bemerkt men, dat niet alle mensen communist zijn of communistisch denken, maar toch merkt men wel, dat ook die andere mensen dicht bij ons staan en dat moet ons steun geven. Soms is het slechts een enkel gesprek, soms zelfs een enkel woord, dat nodig is deze mensen tot onze kameraden te maken, het tot onze rijen te doen scharen. Dit als intermezzo. Het Meifeest is al oud. 60 jaren geleden werd er te Parijs een vergadering gehouden op de eerste Mei. Een der deelnemers aan die vergadering deed toen het voorstel ieder jaar op 1 Mei te demonstreren voor Vrijheid-Vrede en Broed. Daarna is ieder jaar de 1 Mei dag als een feestdag voor de arbeiders en door de arbeiders gevierd. In deze 60 jaren zijn er door de arbeidersklasse grote en vele overwinningen behaald. In het begin waren er slechts enkele duizenden

den, die aan de 1 Mei viering konden en diervan mee doen. Nu na 60 jaren is het een derde deel van de wereld voor het socialisme gewonnen. De Sovjet is de eerste socialistische staat in de wereld. Toen de Sovjet aan de regering in Rusland kwam, kreeg zij de erfenis van een tzaristisch regiem in al zijn droevige ellende mee. Thans staat echter de Sovjet Unie aan het begin van de overwinning en staat de Sovjet aan de spits van alle landen ter wereld. In 1952 kan verwacht worden, dat in de Sovjet het toppunt van kracht en vooruitgang bereikt zal zijn. Dan richt ik de blik naar de andere landen in Oost Europa, welke thans snel naar het socialisme gaan, geholpen met raad en daad door de Sovjet Unie. Daar in die landen wordt de welvaart gebruikt voor het volk. En hoe is het hier in West Europa, hier wordt thans reeds weer gesproken over overproductie. Niet bij de arbeiders echter, want die merken van de overproductie in hun huishouding niets. Daar zijn de linnenkasten nog steeds leeg en daalt het levenspeil met de dag.

Ook moeten we onze blikken richten naar China, waar Tsjang Kai Sjek jarenlang geholpen door het Amerikaanse kapitaal het volk in verdrukking en ellende hield. Daar is thans de verandering gekomen en heeft het Chinese volk gekozen. Daar strijd thans een Volksleger, aanvankelijk met verouderde wapenen, thans echter met op de regeringslegers buitgemaakte nieuwe Amerikaanse wapenen. Dan zien we voorts de ontwakings van de Aziatische gebieden. Daar is Vietnam in opstand, opstand in Malakka, de grote strijd in Indonesië. In al deze landen is het de opstand van het socialisme en de strijd voor de vrijheid. Ook hier in de Westerse landen steeds meer kameraden die met ons mee strijden. Maar hier in de Westerse landen hoort men de laatste tijd steeds meer in de Radio en in de Pers het brullen van geruchten over de nabije oorlog. Wij hebben hier in West Europa een Noord Atlantisch Pact gekregen. Maar ook hebben wij hier in West Europa, in Parijs voor enige dagen geleden een congres gehad, het grote Vredes Congres, waarvan een enorme kracht is uitgegaan en nog zal uitgaan.

De betekenis van de 1 Meidag kameraden wordt goed begrepen, ook door onze tegenstanders. We hebben het gezien bij de nazi, die de 1 Meidag maakte tot de "Dag van de Arbeid". Het gelukte Duitsland in die jaren de massa achter zich te krijgen.

Ook de Partij van de Arbeid maakt de 1 Meidag tot een "Feestdag", omdat volgens die heren het socialisme reeds bereikt is. Zij zeggen wij hebben het socialisme en wij hoeven niet meer te strijden. En wat zien wij, dat de werkloosheid weer de kop opsteekt, hier zowel als in België, waar het nog erger is dan hier in Nederland. Voor ons is de 1 Meidag een dag van strijd voor de Vrijheid, voor de Vrede en tegen het Atlantisch Pact. Een strijd tegen de oorlog in China, tegen de oorlog in Indonesië.

De Partij van de Arbeid heeft de 1 Meidag ook al verlegd naar de 2e Mei, om de Godsdienstigen in de P.v.d.A. niet te kwetsen. Dit is mooi gezegd, maar voor ons is het een poging om 1 Meidag zijn kracht te ontnemen. Voor ons is de 1 Meidag de ~~grote~~ dag en geen andere datum, de dag voor onze strijd.

Vroeger voor 60 jaren geleden was het socialisme gencodzaakt zijn te vlucht te nemen tot illegale bijeenkomsten op 1 Mei. Thans nu de duizenden van toen uitgegroeid zijn tot miljoenen is de strijd tegen kapitaal vrij en openlijk. De arbeiders in de kapitalistische landen zijn beangst voor de verhoging van de productie, omdat zij weten dat de verhoging van productie niet voor hen is, maar voor de kapitalist en de bezittende klasse. Niet also in de landen in het Oosten van Europa, daar betekend productieverhoging verbetering van de levensomstandigheden voor de arbeidende klasse. In verband hiermede een voorbeeld, tussen de steden Rotterdam en Stalingrad. Na de oorlog waren beide steden zwaar door het wapengeweld getroffen. Thans in Rotterdam 800 nieuwe woningen en Stalingrad 25.000 nieuwe woningen. Ziet kameraden, dat is het verschil, daar steeds verbetering in de toestand en ~~xxx~~ levensomstandigheden, hier steeds maar weer verslechtering. Dit is het stelsel wat een voorname rol

speelt, uit het kapitalistische stelsel kan voor de arbeider nimmer verbetering komen. Nederland is een der rijkste landen van de wereld, niet echter is deze rijkdom voor alle, nee slechts voor enkelen. Waarom?, omdat de productiemiddelen in handen zijn van die enkelen, in handen van grote concerns en trusts. Zij die alles bezitten kunnen niet anders handelen, omdat zo zij anders handelder dit hun ondergang zou betekenen.

Ik wil U thans een voorbeeld geven uit het Bureau van Statistiek. Dus niet uit "De Waarheid" of een andere courant, maar wat een Bureau, nog wel een regeringsbureau publiceert. Op het ogenblik is het zo, dat per maand 100 faillissementen voorkomen. Dit zijn alle kleine zaken, die door de grote finaal dood gedrukt worden. Daarbij de 180000 werklozen, welke Nederland nu weer telt. Dit is het beeld 4 jaar na de oorlog. Dit is ons niet vreemd, wij hebben dat voorspeld. Als wij niet komen kunnen tot controle over de productiemiddelen, dan zal ons land weer ten offer vallen aan een grote crises en dat ondanks de grote oorlogsproductie, welke op het ogenblik weer tot grote hoogte opgevoerd wordt.

En in de landen in Oost-Europa, daar kent men geen crises, daar is geen werkloosheid. Hier worden de stempellokalen weer geopend. Hier weer vernietiging van groente op grote schaal, bij een groot gebrek aan verse groente in vele arbeidersgezinnen, dat is mogelijk in ons Nederland. Maar wij zijn thans zover gekomen, dat men buiten onze rijken gaat inzien, dat het Marshallplan ons niet uit de put helpt. Ook daar de ontevredenheid. Onze regering ze weten er niet meer uit te komen, zo zitten ze in het moeras verstrikt. In het blad de "Industrie", een blad niet voor de arbeider, maar voor de industrieel, kon men voor kort lezen, dat werkloosheid zijn oorzaak vind in de mechanisatie. Wij weten echter dat de fout ligt bij het kapitalisme. Zij zeggen echter bij de mechanisatie. Nu komt het mooiste. In hetzelfde blad, ja zelfs hetzelfde nummer op een andere bladzijde staat te lezen, dat mechanisatie ons een beleg de boterham bezorgd. Aldus in hetzelfde blad een tegenstrijdigheid van groot formaat.

Harder werken en soberheid is het devies van onze regering. Is dat ook voor hen, die de grote concerns beheren en de trusts, lees de couranten maar, steeds hoger winstuitkeringen en hoger dividenden. Hopeloos zit de zaak in de knoop. Grote ondernemingen kunnen geen loonsverhoging geven!. Een voorbeeld uit vele:

In Maastricht, een grote heel grote bouwonderneming, notabene nog wel een Rooms Katholieke ondernemer, kon hoge lonen aan zijn arbeiders betalen en toch tegen veel lagere dan de andere ondernemers huizen bouwen. Deze ondernemer werd echter bekeurd en tegen hem werd proces verbaal opgemaakt, waarna een hoge boete opgelegd werd. Ziet kameraden, dit nu is waanzin. Die man daar in Maastricht liet zien, dat hij bij hoge lonen, toch goedkopp kon bouwen en werd daarvoor gestraft.

Waar moeten wij zeggenschap over eisen. Zker en vast over de uitgaven van de staat, zeker over de enorme uitgaven voor de strijd tegen de Indonesiërs. Schermerhorn begon er mee om te verkondigen dat de armoede gelijk verdeeld zou worden, ja, ja, laat ze de rijkdom maar gelijk verdelen. Nog steeds is het hetzelfde bij onze regering, "Wij zijn arm, de armoede grijnst ons aan", ja zeker dat is zo, maar dan van de zijde der arbeiders, de werkers. Wij zijn arm, zeer arm, maar toch nog rijk genoeg om per dag 5 miljoen op te brengen voor de strijd in Indonesië. Nu weer 10000 soldaten per jaar meer. Wij geloven niet meer in het sprookje, wij zijn arm. Wij eisen onze jongens terug uit Indonesië, dan is er geld voor de woningbouw, geld voor pensioenen enzovoort.

Toenemende vooruitgang in de landen in het oosten van Europa, toenemende verarming voor de werkers hier. Toch heeft men angst voor de landen in het Oosten. Geen angst voor bommen en tanks, maar angst voor de tractoren.

In Amerika had men tot voor kort een Minister van Oorlog, die gek, volkomen krankzinnig bleek te zijn. Hij zag in zijn waanzin reeds atoommanen die boven Rusland hun dodelijke last zouden afwerpen.

Wij willen geen oorlog. Wie voeren de oorlog?. Wie sneuvelen op de slagvelden, de arbeiders. Wij zijn degene die weer het slachtoffer worden. Alleen de kapitalisten, de bankiers, die verdienen aan een oorlog, daarom willen die mensen weer een nieuwe oorlog. We wanhopen soms of wij een nieuwe oorlog voorkomen kunnen. De kapitalisten willen ons in de waan brengen, dat zij niet de schuld aan de nieuwe oorlog hebben, maar dat de schuld bij de Sovjet Unie ligt. Het socialisme, wat altijd voor de vrede strijdt heeft volgens die heren schuld aan de oorlog. Wij zijn echter niet meer Een stem des roepende in de woestijn.

Is het nieuw, dat regeringen, met de zogenaamde socialisten inclusief mee werken aan het tot stand komen van een oorlog?. Voor de laatste oorlog was het toch immers precies zo. Denk maar aan Chamberlin in 1938. Toen juichte de socialistische wereld, de vrede was gered, maar de communisten juichten niet mee, die wisten wel beter. Ge weet toch nog wel, dat de Partij van de Arbeid, dreigde met algemene staking, zo in Indonesië het oorlogsgeweld mocht los barsten. En wat kwam er van terecht. En bij de tweede politieonele actie, wat deed de Partij van de Arbeid toen, "Niets" en nog eens niets. Toen wij maanden voor het uitbreken van de tweede actie deze actie reeds signaleerden, noemden men ons, communisten opruiers en verweet men ons, dat wij een verkiezings stunt maakten. Maar wie kreeg gelijk, WIJ. Wie zijn verstand thans gebruikt zal ons gelijk moeten geven en dat vind bij onze tegenstanders dan ook wel reeds plaats. In Griekenland en in China neemt het volk thans de macht in handen. Met dollars tracht men thans het volk in het Westen van Europa te verblinden. Maar dat lukt hen niet, de symptomen zijn bij onze tegenstanders reeds waar te nemen, dat men het daar ook gaat inzien. Radio en Pers brullen thans over het Atlantisch Pact, maar dat Pact is een oorlogspact en geen pact voor de Vrede zoals men het noemt. Het is een pact voor de instandhouding van het kapitalisme en voor de vernietiging van het socialisme. Dit Pact noemde Bevin het begin van een avontuur. Maar dan toch een avontuur waarvan de arbeiders de ellende zullen plukken. De atoombommen, het deert het kapitaal niet, wat die voor ellende zullen brengen. Bevin en Vorrin die socialisten, het deert hen niet, dat zij door steun aan het pact, ellende brengen over de mensheid. Het is onze taak, ook deze en alle die het met hen eens zijn, te overtuigen van ons inzicht. We hoeven ze geen communist te maken, maar wel moeten wij hen doorringen van het door ons ingenomen standpunt voor de Vrede.

Artikel 6 van het Pact bepaalt, dat zelfs grensincidenten een oorlog kunnen doen uitbreken. Een pracht van een artikel dus voor provocateurs. Wanneer straks de een of andere schurk het in zijn hoofd haald door een grensincident een oorlog te ontketenen, dan zitten we weer in een oorlog. Ik vraag U hoe is het mogelijk, dat een vroegere Staf-Chef van Hitler, thans in Amerika kan schrijven, dat West Duitsland zich thans weer klaar maakt om de legers te leveren tegen de sovjet Unie, in de volgende oorlog. Nu weten we dus wat ons te wachten staat, weer een nieuwe oorlog, weer nieuwe S.S. mannen, alleen nu onder leiding van Churchill. Maar als het eenmaal zover is, dan zal hier hetzelfde beeld te zien zijn als in 1917 in Rusland. Toen werd daar geweigerd ammunitie transporten naar het front te doen plaats vinden. Wij kunnen hier ook nog het wapen der staking een wapen dat sterk is. Wij zijn solidair met de Sovjet soldaten, solidair met de strijders van Stalingrad. Nooit zullen wij mee gaan in een strijd tegen de Sovjet Unie, wij zijn solidair met hen, vooral in dagen van strijd.

Het Pact heeft een artikel voor revolutionaire strijd, ook bij zo'n geval kan het pact in werking treden. Dus een gewone loonstrijd zou het Pact in werking kunnen doen gaan. Wij willen echter geen oorlog, wij willen Vrede.

Wat zagen we na de oorlog in ons land kameraden?. De Grote N.S.B. er en Grote collaborateur, alle reeds spoedig vrijgelaten. De kleine mannetjes, de kleine N.S.B. ers echter jaren lang in de kampen. Dat was geen toeval hoor kameraden, neen dat was zuivere tactiek.

Die groten ne, die moest men niet hebben, daar kon men nog wel eens gemak van hebben, die kleintjes, nou ja, daar had men geen belang bij. Zo handelde men na de oorlog. Kameraden, help toch ieder te overtuigen, dat het Atlantisch Pact een oorlogspact is. Ontmasker het Pact waar gij ook zijt of staat. Wij hebben een taak in deze te vervullen. Vooral ook ten aanzien van de strijd in Indonesië. Wat voor voordeel hebben wij bij die oorlog. 300 jaren lang hebben wij dat land reeds uitgemergeld. Wij hebben daar in Indonesië zeker nog wel een taak, maar dan een opbouwende taak. Vrede met de Indonessier, die ook geen oorlog wenst. Wij moeten zorgen dat geen troepen meer naar Indonesië vertrekken. Wij moeten een einde maken aan de terreur in het leger in Indonesië.

In het Haagse Dagblad kon men dezer dagen lezen, dat een Rooms Katholieke jongeman, die als soldaat in dienst is, werd gearresteerd, omdat hij een berichtje uit een courant in de kasernie had geplakt, waarin te lezen stond, dat 10% van de dienstplichtigen onderdoken voor zij moesten opkomen. Wij moeten zorgen, dat deze jongen weer vrij gelaten wordt, deze jongen die onschuldig in de cel geworpen is. Wij eisen de vrijheid voor deze jongen en zijn lotgenoten, die onze kameraden zijn. Kameraden, de zegen is in zicht, maar reken er op, dat de reactie tot waanzinnige maatregelen kan overgaan, maar de overwinning is aan ons.

Weer staan we voor een episode in onze strijd. We staan weer voor de Raadsverkiezingen. Wij moeten bij deze verkiezingen strijden voor de Vrede, dat deze regering verdwijnt en vervangen wordt door een democratische regering. Wij zullen al onze werkdraft in de verkiezingsstrijd moeten werpen en wij moeten een slag toebrengen aan de vijanden van de Vrede. Zij schilderen ons uit voor landverraders. Ik vraag U wie zijn landverraders?, dat is de Generale Staf, die in 1940 lag te slapen, dat zijn die figuren die in de oorlog snoepreisjes naar Duitsland gingen maken, dat zijn de mensen die ons schilderen als landverraders. Dat is een Romee, die toen wij reeds in het verzet stonden tijdens de oorlog, zijn tuintje stond aan te harken. Maar deze bandieten, die stellen ons die vraag als provocatie, terwijl zij ons al uitgeleverd hebben aan Amerika. De bezettingstroepen zijn reeds opkomst. Dit is nog maar een voorproefje, maar wees er van verzekerd, dat wij het weten, dat wij een bezet land zullen worden binnen zeer korten tijd. Maak dit maar duidelijk aan al Uw kameraden in en buiten onze rijen. Onze taak is de taak van het Volk. Volgens Domela Nieuwenhuis heeft het Volk de touwtjes zelf in handen. Wij zeggen neen tegen het voeren van een oorlog. Wij houden ons aan dit princip. Wij zijn de soldaten van de Vrede en niet van geweld. Niet als pacifisten van het gebroken geweertje, maar als vechters voor de vrede, zodat de oorlog een onmogelijkheid wordt. Voorwaarts voor de Vrede, Voorwaarts voor de Vrijheid."

Gedurende deze rede werd slechts een maal geapplaudiseerd. Na deze rede werd door H. Herder een motie ter tafel gebracht voor vrijlating van de gearresteerde soldaten terzake opruiing. Deze motie werd met algemene goedkeuring aan de Regering gezonden. Te onstreeks 23.30 uur, was de vergadering ten einde. Aan de deur werd gecollecteerd voor het verkiezingsfonds.

Op 3 Mei 1949, toegezonden aan het
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te 's-GR AVE N H A G E .

COMMISSARIAAT
VAN POLITIE
KERKRADE

KERKRADE, de 25 Mei 1949.
Telefoon 2345
2328

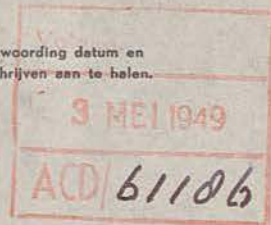
Litt. P.

No. 3413 | 2-5 Oshain.

Bijlage(n)

Onderwerp: 1 Mei-viering.

Verzoeken bij beantwoording datum en
nummer van dit schrijven aan te halen.

13

Ik heb de eer Udelgrootachtbare/UDelachtbare
UDelgestrange te berichten, dat de 1e Mei in
deze gemeente zeer kalm en zonder enige bijzonder-
heid is verlopen.

Door de communisten of andere politieke groe-
peringen werden geen optochten of bijeenkomsten ge-
houden.

De Commissaris van Politie,

[Signature]
A. Geeraerts.

foute adressering!
JK DW

Aan de Heer ~~ont~~ 1. Procureur-Generaal fgd. Dir. v. Politie te Den Bosch,
2. Burgemeester van Kerkrade (2 x),
te 3. Hoofd van de C.C.D. te 's-Gravenhage.

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam 1 Mei vieringen 1949 der CPN
Origineel in OD 244 R'dam Naam C.P.N. vergaderingen
Volgnr. Ag.nr. 61184 Aard van het stuk rapport
Afz. I/D R'dam Datum 29-4-49

Tenslotte wordt nog een ingekomen stuk besproken betreffende het 1 Mei-nummer van "Voorwaarts".
(Een afschrift van dit schrijven is aan dit verlag gehecht).
Besloten wordt 50 extra exemplaren te bestellen.
(Afschrift is opgeborgen in OD 1192)

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie ACD 4 C Datum 13-7-49
Op aanwijzing van B III K

No.280/442 -1949- Geheim Persoonlijk. *B*

DE
Volgno.

2 MEI 1949

ACD/61106

Hierbij wordt ingezonden een exemplaar van in de gemeente Assendelft, op 26 April 1949, verspreide pamfletten. Deze pamfletten werden vanwege de C.P.N., Afdeling Assendelft, huis aan huis bezorgd. De namen van de personen die deze pamfletten bezorgden, zijn niet bekend.

Amsterdam, 28 April 1949.

No: 61090.

's-Gravenhage 3 Mei 1949.

Onderwerp: Jb.de Wit.

GEHEIM.

IIIe Typ:N

In de Utrechtse editie van het dagblad "De Waarheid" werd aan muzikanten verzocht zich voor medewerking aan de door de C.P.N. georganiseerde 1 Mei-viering o.m. te melden bij:

Jb.de Wit, Dorpsstraat 987 te Assendelft.

Ik moge U verzoeken mij te doen inlichten omtrent diens politieke antecedenten, onder vermelding van zijn volledige personalia.

Het Hoofd van de Dienst
& Namens deze:

beantw. per inf. k.

J. C. Crabbenham

L.I.v.laere.

Aan:
De Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie, v.d.Vijverstraat 8
te A M S T E R D A M.

DOSS. No.: _____
 CRT.: Waarheid-ll.
 DATUM: 28-3-49
 PAR.: _____

Map

allo. maslag alle manen!

B III L 12/1/49

M.

B.I.

Verzoek personalia en heb. aut.
te hagen vorkent

Muzikanten voor 1 Mei
 ZAA NSTREEK. — De eerste Mei valt dit jaar op Zondag. Evenals het vorig jaar organiseert onze Partij op deze dag twee massa-demonstraties in de Zaanstreek, nl. één in Zaandam en één in Wormerveer.
 In dit verband roepen wij alle muzikanten alsmede tamboers op, om mede te werken deze demonstraties voor de vrede tot een grote manifestatie te doen worden. Indien u of uw vrienden een muziekinstrument bespelen, geeft u hen dan op bij de volgende adressen. Te Zaandam aan het Waarheidgebouw, Ged. Gracht 39, Wormer bij P. Verwer, Krommenieërrijweg 257. Assendelft bij Jb. de Wit, Dorpsstraat 987. Krommenie bij K. Groot, Spinderspad 8. Oostzaan bij Piet Rep, Kerkstraat 28.

~~B III C.~~ Anakein B. Hef en brief B. P. A. dan sidi!

B III L 25/1/49

Demonstreert op

1 Mei

Eenheid voor de Vrede!

Het Atlantisch Pact is oorlog!

Vrede! Woningen!

Geen huurverhoging!

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter dienstdtijd!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

1 MEI-programma - District Zaanstreek

Avondbijeenkomsten voor Zondag 1 Mei

Zaandam: BURCHT - 8 uur

Spreker: Fred Schoonenberg

Hoofdredacteur van De Waarheid, lid v. d. Eerste Kamer.

Medewerkenden:

Frans van Schaik, (Paul Robeson-programma)

A.N.J.V.-Jeugdorkest

Jeugdkoor „Solidariteit”

Arb. Zangkoor „Zingende Strijders”

Bart den Dekker, declamatie.

Oostzaan: Café Concordia - 8 uur

Spreker: G. van Praag

lid gemeenteraad Den Haag.

Medewerkenden:

Horizon — cabaret.

Bart den Dekker, declamatie.

Entrée 50 cent.

Westzaan: „De Prins” - 8 uur

Spreker: Sjeff Pieters

distr.-bestuurder Amsterdam.

Medewerkenden:

Horizon — cabaret.

Entrée 25 cent.

Wormerveer: „De Jonge Prins” - 8 uur

Spreker: Gerard Geelhoed *PT-2059*

lid Haagse gemeenteraad, lid Politiek Bureau.

Medewerkenden:

Toneelgroep „De Naamlozen”.

Arb. Zangkoor „Zingend ten Strijde”.

Entrée 25 cent.

Krommenie: Concertzaal - 8 uur

Spreker: Jan Bork

Medewerkenden:

Frans van Schaik, (Paul Robeson-programma)

Cor Breed — voordrachtskunstenaar.

Entrée 25 cent.

Assendelft: Huis Assumburg - 8 uur

Spreker: Wessel Hartog

Medewerkenden:

Cabaret „De Spieghele”

met o.a. Tine Le Grand, Jan Kolvers, Cor Breed, e.a. Entrée 50 cent.

DEMONSTRATIES: ZAANDAM: vertrek 7 uur — Burcht.

WORMERVEER: vertrek 3 uur einde Marktstraat.

De afdelingen: Assendelft, Krommenie en Uitgeest stellen zich om half drie op bij café Mantel te Krommenie voor deelname aan de demonstratie te Wormerveer.

Geindhu

GEHEIM

B

Volgno.

27 APR. 1949

ACD/60833

Verbinding : 67.

Ons kenmerk : 560/49 I.D.

Datum: 25.4.1949.

Bijgaand één exemplaar van
het aanplakbiljet, dat vóór 1 Mei 1949
door de C.P.N. zal worden aangeplakt.

" e i n d e "

1 MEI!

VREDE

CPN **D**E **W**AAR**H**EID

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam C.P.N.-1 Mei-viering 1949.
Origineel in OD 244 R'dam. Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 60619 Aard van het stuk Besl.alg ledenverg.C.P.N.
Afz. Rotterdam Datum 22.4.49.

Besloten algemene ledenvergadering van de C.P.N. (De Waarheid), district Rotterdam, gehouden op Donderdag 14 April 1949, in de Aula van de H.B.S. aan het Afrikaanderplein te Rotterdam.

Van BORK, J.H., geeft dan het bekende relaas van de 1 Mei-viering en de a.s.verkiezingspropaganda, waarbij de bekende scheldkanonnade op de regering Drees en de P.v.d.A. het hoofdmotief vormen. Scherpe critiek levert spr. op de afdelingsbesturen en zegt dat geen enkele afdeling aan haar verplichtingen heeft voldaan, noch wat betreft de gestelde taken, noch betreffende de afrekeningen. Wil de 1 Mei-viering slagen, dan moeten de afdelingen hun verplichtingen nakomen.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 5.7.49.
Op aanwijzing van

C.F.N. (de Waarheid).
District Rotterdam,
Mijnsherenlaan 93,
Tel. 77070-75544.

15 April 1949.

011421. In OD 1 Mei-1949
bijlage 60613
AAN DE AFD. BESTUURDERS.

W.K.,

Hierbij enige richtlijnen voor de 1e Mei.
Het gaat met de voorbereidingen van de 1 Mei niet goed.
Het is op het ogenblik zo, dat reeds veel materiaal is aangeschaft.
Dit is niet gedaan om te laten staan, maar om hiervan een grootse
terreinaankleding te maken.

Ondanks de oproepen in de krant, en de besprekingen op de verg.
van de onderstadsleiding, is het op het ogenblik nog zo, dat er
slechts één kameraad aan de voorbereidingen bezig is.
Het is dus vanzelfsprekend, dat dit onze 1 Mei-viering in gevaar
brengt.

HIER MOET SPOEDIG EEN EINDE AANKOMEN. Hiervoor moet iedere afd.
garant staan.

Het zal dus de taak zijn, dat iedere afd. er voor zorgt, dat de
volgende week in de school aan de Wollefoffenstraat een timmerman
met hamer en zaag, nijptang, en 2 schilders met flinke kwasten,
aanwezig ~~is~~ zijn.

Iedere avond kan en moet er gewerkt worden om op tijd klaar te
komen!

Verder moet er zorg voor gedragen worden, dat op 1 Mei van ieder
afd. 4 kam. aanwezig zijn met hamer, nijptang, zaag en schoppen.
Deze werkzaamheden vangen aan om 8 uur.

Op 1 Mei moeten verschillende vrouwen aanwezig zijn voor het werken
met de speldjes en steunzegels voor de verkiezingen.

Iedere afd. 4 vrouwen.

Neemt hiervoor reeds de organisatie ter hand.

Wij verwachten voor de 22e April de namen van de kam. die mede
werken met de terreinaankleding en de vrouwen die met het andere
materiaal werken, bij ons bekend zijn.

De raamaffiches zijn nu in de afd. en de volgende week komen zij
op de aanplakzuilen.

Zorgt er voor, dat zij overal op de goede plaatsen komen !!

Bespreek dit met de prop.man van de afd. goed door !!

Het is vanzelfsprekend, dat deze middelen niet voldoende zijn om
onze 1 Mei in het teken van de belangstelling te plaatsen.

Onze geluidswagen is verboden! Aan ons de taak om met alle middelen
deze daad van Oud ongedaan te maken.

Wij zullen voor plakmateriaal zorgen, maar de afd. weten nog wel
andere wegen om naar buiten uit te treden (krant van 14 April voor-
pagina).

Organiseert ook nu reeds, dat er in de week vóór
1 Mei het grote manifest wordt verspreid !!

Nu nog iets over de financiën. Ook met het afrekenen gaat het
niet naar wens.

Er zijn enkele afd. die elke week regelmatig afrekenen; anderen
hebben nog niets van zich laten horen of hebben voor 14 April
haar taak niet volbracht.

Daar de uitgaven voor de 1 Mei zeer scherp waren gesteld, moeten
de afd., wat zij als taak hebben gekregen, ook spoedig afrekenen!
Jullie weten dat de Districtskas geen andere inkomsten heeft, dan
de gelden, welke de afd. afrekenen!

Dit betekent, dat wij er op vertrouwen, dat de afd. alles in het
werk zullen stellen, om het district, het vele werk wat er gedaan
moet worden, mogelijk gemaakt kan worden!

De 1 Mei zegels moeten op 27 April worden afgerekend en zal het steun
materiaal voor de verkiezingen worden uitgezet. Vergeet niet, dat op
2 Mei de busjes omgeruild moeten worden.!!

Met Kam. Groeten,
afd. Prop.

1 Mei viering 1949 GD 142
v.d. H. v. d. H.

G E H E I M.

Verbinding: No.12

Doss. 6 F

Onderwerp: circulaire C.P.N.

Datum ontvangst bericht: 13 April 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

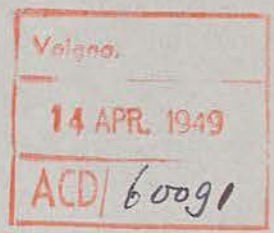
Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

16 April 1949.

B

Het bestuur van het district Den Haag van de Communistische Partij Nederland deed aan haar leden een circulaire toekomen, waarvan een exemplaar hierbij gaat.

Over de steunlijst, waarvan sprake is in de circulaire, kon tot dusver niet de beschikking worden verkregen. (einde)

241
3

1 Mei viering 1949.

11/12/65

District Den Haag - Prinsegracht 60 - Telefoon 33 13 40

Den Haag, 26 Maart 1949.

Aan de Partijgenoten in Den Haag en omstreken

W. K.

De op 22 Juni a.s. te houden verkiezingen zullen beslissend zijn of de huidige regering door zal gaan met haar oorlog in Indonesië en de voorbereiding voor een nieuwe wereldoorlog.

Wanneer wij versterkt in de gemeenteraden terug komen betekent dit dat de arbeidersklasse haar veroordeling over de politiek van deze oorlogsregering heeft uitgesproken.

Onze 1 Mei dag van dit jaar zal een strijddag zijn voor de wereldvrede en daarmee een onderdeel vormen van onze verkiezingscampagne.

Vandaar dat we een speciale oproep aan je richten om met je eigen Partij deze 1 Mei strijddag tot een groot succes te maken, zodat reeds op 1 Mei de Haagse bevolking overtuigd wordt van de onoverwinnelijke kracht van onze Communistische Partij.

Jij kunt hieraan medewerken op de volgende 3 manieren:

- a. door de 5 hierbijgaande toegangskaarten te verkopen, en meerdere bij je afdelingsbestuur te halen zodra je ze kwijt bent;
- b. gelden voor ons verkiezingsfonds in te zamelen, uit welk fonds óók de kosten van 1 Mei betaald moeten worden;
- c. door met je Partij op 1 Mei in demonstratie naar de Houtrustmeeting te trekken.

We nodigen je uit, deze toegangskaarten overal aan te bieden, speciaal in je bedrijf, temeer daar de Partij van de Arbeid op 1 Mei geen vergadering belegt.

Er zijn dus mogelijkheden, zoals die voorheen niet bestonden, terwijl iedere eerlijke arbeider zijn 1 Mei niet laat afschaffen.

Ook dringen we er op aan gelden in te zamelen.

Ongeveer half April zal de hierbij gaande steunlijst worden ingenomen, maar draag wekelijks de ontvangen gelden af.

Zorg er voor dat wij ons gehele programma onverkort zullen kunnen uitvoeren omdat de gelden er voor bijeengebracht zijn.

En ten slotte, neem deel aan onze demonstratie, wek uw kameraden uit bedrijf en buurt op mede te demonstrenen voor

«Vrede en Vrijheid»

«De troepen terug»

«Hoger Lonen - Beter Wonen»

Met kameraadschappelijke groet,

Algemeen Secretaris District Den Haag.

C.P.N. "De Waarheid"
District Rotterdam.
Mijnsherenlaan 93.

A F S C H R I F T . I

UITTREKSEL	
Uit	: 00 244 Rblen.
Ag.no.	: 59673
Voor	: 00 1421

80 572
1 Meisling 1949
1-4-1949. A0059673

Aan de Afd. Secr. en Penn.meesters.

W.K.

Om de 1 Mei te kunnen vieren zoals in het program is aangekondigd moeten de afdelingen hun verplichtingen nakomen.

De afspraak was, dat op 4 April 50 % van de 1 Mei-taak zou zijn aferekend. Nog enkele dagen resten ons daarvan.

De volgende week moet deze 50 % beslist worden aferekend, ook als dit aanzegels nog niet verkocht.

Het District moet organiseren en kan dit alleen als jullie je verplichtingen nakomen !

We rekenen op jullie ondersteuning.

Met Kam groeten,
Distr. Secr.

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam E Mei-vieringen 1949
Origineel in OD 244-Rd. Naam C.P.N. -vergaderingen
Volgnr. Ag.nr. 59518 Aard van het stuk verslag besl.best.verg.CPN afd.
R'dam-6, op 29.3.49 Afz. R'dam Datum 4.4.49

Op bovengenoemde vergadering werd medegedeeld dat vóór 18 April a.s. elke afdeling tenminst 75% aferekend moet hebben van de 1 Mei-zegels.

Daar afdeling 6 boor een bedrag van f.162,50 aan 1 Mei-zegels heeft ontvangen, moet de penningmeester dus zorg dragen, dat vóór 18 April a.s. een bedrag van f.121,875 is aferekend.

Voorts moet worden opgegeven hoeveel linnen men nodig heeft voor spandoeken enz. De prijs van dit linnen bedraagt f.1,75 per meter en moet bij levering contant worden voldaan.

Op 14 April a.s. zal de nieuwe scholingscursus een aanvang nemen. Aan deze cursus zal door alle kader-functionarissen moeten worden deelgenomen.

Buijser, Albert, geb. 13.12.1902 te Den Helder, zegt, dat hij zijn functie van 2e secretaris ter beschikking stelt en dat hij niet herkiesbaar is voor een bestuursfunctie.

Door de overige bestuursleden wordt dan getracht hem van dit standpunt af te brengen, daar men moeilijk een plaatsvervanger voor hem zal kunnen vinden. Buijser weigert echter beslist, doch verklaart zich bereid - zolang geen plaatsvervanger is gevonden - de functie van 2e secretaris te blijven waarnemen.

Uitgetrokken door EG Afd./Sectie ACD-4b Datum 25.5.49
Op aanwijzing van B-III

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam CPN-1 Mei-viering 1949.
Origineel in OD 244 Rotterdam Naam C.P.N.-vergaderingen.
Volgnr. Ag.nr. 59517 Aard van het stuk Besl. ledenverg. CPN afd. Rdam 6
op 28.3.49. Afz. Rotterdam Datum 4.4.49.

Besloten ledenvergadering van de C.P.N., afd. Rotterdam 6, gehouden op Maandag 28 Mrt. 1949 te 20 uur in het gebouw "Pniel", Riederlaan 62 te Rotterdam.

Van KOOTEN, Aloisius, geb. 18.12.1911 te Rotterdam, vraagt hoe de 1 Mei-viering georganiseerd wordt. Spr. wil weten of dit landelijk geschiedt, of dat elke afdeling hier afzonderlijk voor aansprakelijk is.

GEERLIGS, J., zegt in zijn antwoord dat de 1 Mei-viering centraal zal worden geregeld en dat deze viering zal worden gehouden op het Afrikaanderplein. Het zal echter de taak van de afdelingen zijn om deze dag goed te doen slagen.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 30.6.49.
Op aanwijzing van

19/4 '49

In OD 1 Mei v. 1949

08 1421

Demonstreert op

1 Mei

Eenheid voor de Vrede!

Het Atlantisch Pact is oorlog!

Vrede! Woningen!

Geen huurverhoging!

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter diensttijd!

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

Strijdt voor de Vrede!

**Op 1 Mei grote massameeting
op het AFRIKAANDERPLEIN**

Medewerking van:

Het grote Amsterdamse Muziekcorps AVANTI

Zangkoor MORGENROOD

De bekende Radio-artisten UUT en BER HULSING

COR ZWART bekend van ons grote Zomerfeest te Birkhoven

Spreker: Jan Schalker

Lid van het partij-bestuur der C.P.N. (De Waarheid) en lid der Eerste Kamer.

De meeting begint om 1.30 uur. Aan het einde $\pm$ 3 uur een grootste demonstratie voor de VREDE, voorafgegaan door het Muziekcorps Avanti.

2.0.2

BXT t.k.

00 1 Mei - 1949

W 1921

Demonstreert op

1 Mei

Eenheid voor de Vrede!

Het Atlantisch Pact is oorlog!

Vrede! Woningen!

Geen huurverhoging!

Kamerontbinding - Weg met Drees!

De troepen terug!

*de 7 December-divisie naar huis,
geen troepen naar Indonesië,
korter diensttijd!*

Beter wonen - hoger lonen!

Geen oorlogspact - ontwapening!

Leve de Sowjet-Unie - burcht der vrede!

Arbeiders van alle landen - verenigt U!

Leve de 1e Mei, strijddag voor de Vrede

In drommen ter demonstratie

en naar de vergadering

Z. O. Z.

DEMONSTREERT OP 1 MEI VOOR DE VREDE

Zondagavond 1 Mei Vredesmeeting in de

Houtrusthallen

Spreker: **HENK GORTZAK**

lid van de 2e Kamer der Staten-Generaal

Medewerking van het Zangkoor „Morgenrood; Harmonie „Excelsior“;
Lion Contran, piano.

Aanvang 8 uur precies.

Hal open te 7.30 uur.

Kaarten á 35 cent verkrijgbaar:

Z.W. Buitensingel 103 — Ostadestraat 344 — Kempstraat 98 — Plet-
terijstr. 142 — Maystraat 53 — Wiekstraat 53 — Laakkade 252 — Bur-
gerdijkstraat 13 — Damasstr. 223 — Rederijkerstraat 160 — Bloemfon-
tijnstr. 247 — Pretoriusstr. 49 — Heelsumstr. 147 — Larensestr. 52 —
Goudenregenstr. 154 — Notenplein 75 — Kepplerstr. 46 — Witte de
Withstr. 46 — Elburgstr 39, Loosduinen — Pluvierstr. 162, Scheveningen
— W. Kuiperstr. 106, Scheveningen — Harstenhoekweg 41, Scheveningen
— Arembergelaan 145, Voorburg — C. van Necklaan 73, Rijswijk en
Prinsegracht 60.

VOORAF MASSA-DEMONSTRATIE VANAF DE PRINSEGRACHT

Medewerking van muziekcorspen.

Opstellen te 6.30 uur op de Prinsegracht voor het Waarheidsgebouw.

Demonstreert met de Communistische Partij

UITTREKSEL

Voor OD 1421 Naam C.P.N.- 1 Mei-viering 1949.
Origineel in OD 244 R'dam . Naam C.P.N.-vergaderingen
Volgnr. Ag.nr. 58664 Aard van het stuk Besl.bestuursverg.CPN
Afz. I.D.Rotterdam. Datum 26.3.49.

Besloten bestuursvergadering van de C.P.N., afd. Rotterdam 6, gehouden op Dinsdag 22.3.1949 ten huize van Van VEEN, Marius Jan, geboren 13.6.1910 te Goedereede.

De 1 Mei-zegels moeten op 5e taak. 4 April voor 50% verkocht zijn.

Uitgetrokken door G. Afd./Sectie ACD 4b Datum 7.9.49.
Op aanwijzing van

UITTREKSEL

Voor ..... OD 1421. .... Naam "C.P.N. - 1 Mei-viering 1949".
Origineel in ..... OD 244-Haag. .... Naam "C.P.N. - Vergaderingen". Stad Den Haag.
Volgnr. .... Ag.nr. 58148. .... Aard van het stuk Verslag.
..... Afz. I.D. Den Haag. .... Datum 19.3.49.

Op 16 Maart 1949 werd in gebouw "Amicitia" aan het Westeinde te Den Haag, een kadervergadering belegd ter voorbereiding van de 1 Mei-viering in de Houtrusthallen door de C.P.N., district Den Haag.

Spreker deed vervolgens medelingen over de organisatie van de 1 Mei-viering. Er zullen toegangskaarten voor 35 cent worden verkocht, waarvan er 20.000 geplaatst moeten worden. Men moet de stemming onder de arbeiders over deze 1 Mei-viering peilen en, zoals partijgenoot TOUW dit uitdrukkelijk heeft gezegd, deze 1 Mei-viering moet beslissend zijn voor de verkiezingen. De arbeidende klasse zal zich moeten uitspreken, hoe zij over de koloniale oorlog denkt. Er moet met steunlijsten gewerkt worden, want de 1 Mei-viering kost geld en de partij is arm. Het zou een schande zijn voor de partij, als zij geld bezat, wanneer zij strijd ging voeren. Een partij, die geld bezit, voert geen strijd. Het moet een wegvagen zijn van de P.v.d.A. Wij moeten daarom ook buiten de partij werken, bij onze burens, en bij al degenen met wie wij in aanraking komen. De arbeidende klasse "kotst" van de oorlogsvoorbereiding en daarvan moeten wij gebruik maken. Iemand die er van begint te walgen, heeft de eerste stap gedaan.

Uitgetrokken door ..... J.H. .... Afd./Sectie ACD IV b. .... Datum 11.8.49.
Op aanwijzing van ..... B III g.